

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΤΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

27 ΙΟΥΝΙΟΥ 2023

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

κ.κ.	Χάρης Λοϊζίδης	-	Πρόεδρος
κα	Άννα Μιχαηλίδου	-	Αναπληρώτρια Πρόεδρος
	Ανδρέας Τσόκκος	-	Α΄ Αντιπρόεδρος
	Ανδρέας Καπετάνιος	-	Β΄ Αντιπρόεδρος
	Ιάσων Περδίας	-	Γραμματέας
	Χάρης Θεοχάρους	-	Οικονομικός Διαχειριστής
κα	Χριστιάνα Ιακωβίδου	-	Μέλος
κα	Ιωάννα Φλωρεντιάδου	-	Μέλος
	Δώρος Τάκκας	-	Μέλος
	Θάνος Μιχαηλίδης	-	Μέλος
	Ανδρέας Μαντάλας	-	Μέλος
	Στέλιος Μανδρίδης	-	Μέλος
	Νίκος Κατσουνωτός	-	Μέλος
	Μάριος Πολυβίου	-	Μέλος
	Ευριπίδης Λοϊζίδης	-	Μέλος
	Μαρίνος Κουννάς	-	Μέλος
	Θέμης Φιλιππίδης	-	Μέλος
	Αλέξιος Χρυσάφινης	-	Μέλος
	Γιάννος Πανταζής	-	Μέλος
	Στέλιος Παναγιώτου	-	Μέλος
	Γιώργος Τσόκκος	-	Μέλος
	Παναγιώτης Κωνσταντίνου	-	Μέλος
	Ανδρέας Κωνσταντίνου	-	Μέλος
	Ανδρέας Ευσταθίου	-	Παρατηρητής
κα	Φοίβη Κατσούρη	-	Παρατηρητής
	Χρίστος Κοιτάζος	-	Παρατηρητής
	Χρίστος Αγγελίδης	-	Παρατηρητής

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

κ. Φιλόκυπρος Ρουσούνιδης

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

κα Φαβιόλα Ουσάρ

κ. Κυριάκος Κωστή

κα Έλλη Σάρρου

κ. Στέλιος Προκοπίου

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Τάσος Παπαδόπουλος & Συνεργάτες ΔΕΠΕ

ΕΛΕΓΚΤΕΣ

PwC Cyprus

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Γνώρα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ -----	1
2. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ-	3
3. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ -----	5
4. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ -----	8
4.1. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ -----	8
4.1.1. Διεθνής Τουριστική Κίνηση -----	8
4.1.2. Τουριστική Κίνηση στην Κύπρο -----	8
4.1.3. Έσοδα από τον Τουρισμό -----	9
4.1.4. Συνεισφορά στο Α.Ε.Π.-----	10
4.1.5. Ανταγωνιστικότητα της Κύπρου σαν Τουριστικός Προορισμός -----	10
4.2. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ -----	13
4.2.1. Προσφορά Κλινών και Απασχόληση στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία -----	13
4.2.2. Πληρότητα -----	13
4.2.3. Δυναμικότητα Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας -----	14
4.2.4. Απασχόληση -----	14
4.2.5. Τιμές Ξενοδοχείων, Πολιτική Τιμών και Οικονομικές Υποχρεώσεις στο Τραπεζικό Σύστημα-----	15
4.3. ΠΟΡΕΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ 2022 -----	16
4.3.1. Απολογισμός Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού για το 2022 -----	16
4.3.2. Δηλώσεις του Γενικού Γραμματέα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού και Εκτιμήσεις για την Πορεία του Τουρισμού το 2023 -----	17
4.4. ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ -----	19
4.4.1. Πορεία του Τουρισμού στην Κύπρο κατά την 21-ετία 2001-2022 -----	19
4.4.2. Στοιχεία Τουριστικών Αφίξεων (Ιαν.-Απρ. 2023) και Εσόδων (Ιαν.-Μάρτ. 2023) και Εκτιμήσεις για όλο το 2023 -----	22
4.5. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΡΩΣΙΑΣ, ΙΣΡΑΗΛ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ), ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΑΓΟΡΩΝ -----	23
4.5.1. Διαπιστώσεις από την Αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου -----	24

4.5.2.	Διαπιστώσεις από τις Αγορές της Ρωσίας και των Δημοκρατιών της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών -----	25
4.5.3.	Διαπιστώσεις από την Αγορά του Ισραήλ -----	27
4.5.4.	Διαπιστώσεις από την Αγορά της Γερμανίας -----	28
4.6.	ΕΠΙΜΗΚΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	
	• ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	
	• ΠΟΛΙΤΙΚΗ 'ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΑΙΘΕΡΩΝ'	
	• ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	
	• ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΕ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	
	• ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΑΧΕΙΑΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ (ΒΙΖΑΣ) -----	29
4.6.1.	Επιμήκυνση της Τουριστικής Περιόδου και Ανάπτυξη του Χειμερινού Τουρισμού -----	29
4.6.2.	Πολιτική 'Ανοικτών Αιθέρων' (Open Skies Policy) και Φιλελευθεροποίηση Αερομεταφορών -----	30
4.6.3.	Σχέδια Κινήτρων σε Αεροπορικές Εταιρείες και Κάθοδος Νέων Αεροπορικών Εταιρειών -----	31
4.6.4.	Διαδικασία Ταχείας Έκδοσης Θεωρήσεων Διαβατηρίων (Βίζα) -----	33
4.6.5.	Νομοθετικό Πλαίσιο της ΕΕ "Fit for 55" -----	34
4.7.	ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2030	
	• ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ -----	35
4.7.1.	Εθνική Στρατηγική Τουρισμού Μέχρι το 2030 ----	35
4.7.2.	Παροχή Πολεοδομικών Κινήτρων για Εμπλουτισμό και Αναβάθμιση του Τουριστικού Προϊόντος -----	36
4.7.3.	Μεταρρύθμιση του Κανονιστικού Πλαισίου για τον Τουρισμό (Νέος Τρόπος Αδειοδότησης και Κατάταξης Ξενοδοχείων -----	38
4.7.4.	Δημιουργία Γηπέδων Γκολφ και Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Ξενοδοχ. Βιομηχανίας ---	38
4.7.5.	Προοπτική Νέων Επενδύσεων στην Κυπριακή Τουριστική Βιομηχανία -----	39
4.8.	ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ -----	39
4.8.1.	Σχέδια Ενίσχυσης Εγχώριου Τουρισμού -----	39
4.8.2.	Χειμερινός Τουρισμός -----	40
4.8.3.	Επιχορηγημένες Άδειες και Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών Χαμηλοσυνταξιούχων στα Ορεινά Θέρετρα -----	41
4.8.4.	Αθλητικός Τουρισμός -----	43
4.8.5.	Θρησκευτικός Τουρισμός -----	46

4.8.6. Γαμήλιος Τουρισμός -----	47
4.8.7. Τουρισμός Υγείας (Ιατρικός και Ευεξίας) -----	48
4.8.8. Συνεδριακός Τουρισμός -----	49
4.8.9. Θεσμός του "Κυπριακού Προγεύματος" στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία και Ενίσχυση του Γαστρονομικού Τουρισμού -----	49
4.8.10. Άλλες Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού -----	50
4.9. ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ - ΤΕΛΗ -----	51
4.9.1. Κόστος της Τιμής του Ηλεκτρικού Ρεύματος στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία / Χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας -----	52
4.9.2. Κόστος της Τιμής του Νερού και των Αποχετεύσεων στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία ---	53
4.9.3. Τέλη Διανυκτέρευσης προς τους Δήμους και τα Συμβούλια Βελτιώσεως -----	53
4.10. ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ -----	54
4.10.1. Ο Περί Κέντρων Αναψυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου) Νόμος -----	54
4.10.2. Ο Περί της Αρχής Πνευματικής Ιδιοκτησίας & Συγγενικών Δικαιωμάτων Κανονισμοί του 2022-55	55
4.10.3. Ο Περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022 -----	56
5. ΜΑΡΚΕΤΙΓΚ -----	56
5.1. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ -----	56
5.2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ, ΠΡΟΒΟΛΗ -----	57
5.2.1. Τουριστικές Εκθέσεις - Προβολή Τουριστικής Κύπρου - World Travel Market (Λονδίνο) ITB (Βερολίνο) - MITT (Μόσχα) -----	57
5.3. ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ -----	58
5.3.1. 44 ^ο Ετήσιο Ξενοδοχειακό Συνέδριο και Έκθεση Προϊόντων και Υπηρεσιών ΠΑΣΥΞΕ Νοέμβριος 2022 -----	59
5.3.2. Ημέρα Καριέρας του Πολυδύναμου Δημοτικού Κέντρου Λευκωσίας και του ΠΑΣΥΞΕ -----	61
6. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ -----	63
6.1. ΜΗ ΑΔΕΙΟΥΧΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ / AIRBNB -----	63
6.2. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΖΙΝΟΥ/ΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ -----	63

6.3.	ALL INCLUSIVE ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ -----	64
6.4.	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ -----	64
6.5.	ΠΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΗΧΟΡΥΠΑΝΣΗΣ ΣΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΜΑΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ -----	65
6.6.	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ -----	66
6.7.	ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕ ΞΕΝΟΥΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ -----	66
6.8.	ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 2022 -----	66
7.	ΕΡΓΑΤΙΚΑ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ -----	68
7.1.	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ -----	68
7.2.	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2023 -----	69
7.3.	ΕΛΛΕΙΨΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΕΝΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ - ΕΠΙΔΕΙΝΩΣΗ ΕΝΕΚΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ -----	69
7.4.	ΕΡΓΟΔΟΤΗΣΗ ΞΕΝΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ -----	70
7.5.	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ / ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ / ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ -----	72
7.6.	ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ/ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ -----	73
7.7.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ -----	74
8.	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ -----	74
8.1.	ΝΕΑ ΤΑΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΕΝΤΑΞΗ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΕΕ -----	74
8.2.	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ -----	75

8.3.	ΑΥΞΗΤΙΚΗ ΡΟΗ ΔΙΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ Vs ΠΛΗΡΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	77
8.4.	ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ	78
8.5.	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΣΥΞΕ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΤΟΥ UNDP	79
9.	ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ	80
9.1.	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ	80
9.2.	ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΠΑΣΥΞΕ 2022	81
9.3.	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΣΥΞΕ	84
9.4.	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΣΥΞΕ ΣΕ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	84
9.5.	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΣΥΞΕ ΚΑΙ ΞΕΕ	85
9.6.	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΣΥΞΕ ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	86
9.7.	ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ" ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ	87
9.8.	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΣΥΞΕ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	87
9.9.	ΜΕΛΗ ΠΑΣΥΞΕ	88
10.	ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	88
10.1.	ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	88
10.2.	ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΕΜΕΣΟΥ	89
10.3.	ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	91
10.4.	ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	93
10.5.	ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΦΟΥ	94
10.6.	ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΡΕΙΝΩΝ ΘΕΡΕΤΡΩΝ	96

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	97
I. ΣΥΜΒΟΛΗ ΠΑΣΥΞΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΤΟΥ	99
II. ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	104
III. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2019/21/22 & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2030	105
IV. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ / ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	105
V. ΑΦΙΞΕΙΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΧΩΡΑ ΣΥΝΗΘΟΥΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	106
VI. ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΦΙΞΕΩΝ ΓΙΑ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥΣ (YEAR TO DATE, 2022 ΚΑΙ 2021)	107
VII. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ	108
VIII. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ 5-1 ΑΣΤΕΡΩΝ	108
IX. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ	109
X. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ	109
XI. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ 1973-2022	110
XII. ΜΕΛΗ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ	111
XIII. ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΑΣΥΞΕ	119
XIV. ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΑΣΥΞΕ	122

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η τουριστική βιομηχανία βρέθηκε τα τελευταία χρόνια μεταξύ σφύρας και άκμονος, βιώνοντας διαδοχικές κρίσεις, με την πανδημία και τον πόλεμο στην Ουκρανία. Εντούτοις η τουριστική βιομηχανία κατάφερε να διέλθει από τις συμπληγάδες των τελευταίων χρόνων με τις λιγότερες δυνατές απώλειες. Επί τούτου εξάγονται τα ακόλουθα δύο πολύ σημαντικά συμπεράσματα, τα οποία ανέδειξε ο Πρόεδρος του Συνδέσμου:

- » Ο τουρισμός θα παραμείνει η ατμομηχανή της οικονομίας.
- » Η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα είναι η ιδανική συνταγή για την αντιμετώπιση κρίσεων.

Η τουριστική βιομηχανία αντιμετώπισε σωρεία δυσκολιών λόγω της πανδημίας και του πολέμου στην Ουκρανία, όπως οι έντονες πληθωριστικές τάσεις, η αύξηση τιμών και η πρωτοφανής ενεργειακή κρίση. Τόσο η πανδημική κρίση, όσο και ο πόλεμος στην Ουκρανία περιόρισαν τη δυνατότητα των πολιτών να ταξιδεύουν, στην πρώτη περίπτωση για υγειονομικούς λόγους και στη δεύτερη λόγω της αύξησης των τιμών, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερα δύσκολο περιβάλλον.

Σε ομιλία του ο Πρόεδρος του Συνδέσμου ανέφερε: "Όταν δεν μπορείς να αποφύγεις μια κρίση, το καλύτερο που έχεις να κάνεις είναι να φροντίσεις τουλάχιστον να βγεις πιο δυνατός και σίγουρα σοφότερος από αυτήν. Κατά γενική ομολογία, η τουριστική βιομηχανία της Κύπρου προσαρμόστηκε αμέσως στα δεδομένα που δημιούργησε η κρίση.

Ο ΠΑΣΥΞΕ είχε χαρακτηρίσει το 2022 ως χρονιά-γέφυρα που θα μας οδηγούσε στην ανάκαμψη του τουρισμού τα επόμενα χρόνια. Παρά τα εμπόδια και τις δυσκολίες, ο τουρισμός εξέπεμψε μηνύματα αισιοδοξίας για το μέλλον και σημάδια επιστροφής σε συνθήκες κανονικότητας, δίνοντας βαθιές ανάσες στην κυπριακή οικονομία. Τα αποτελέσματα του 2022 κατέδειξαν ότι βρισκόμαστε προς τη σωστή κατεύθυνση. Οι τουριστικές αφίξεις ανήλθαν σε 3.2 εκατ. - χωρίς τουρίστες από τη Ρωσία - που αντιστοιχούν στο 80% των αφίξεων της αντίστοιχης περιόδου του 2019 (3.9 εκατ. αφίξεις), ενώ

τα έσοδα σε ξένο συνάλλαγμα από τον τουρισμό ανήλθαν στα €2.439 δις που αντιστοιχούν στο 90% των εσόδων του 2019 (€2.683 δις). Προκύπτει συνεπώς ξεκάθαρα το συμπέρασμα ότι τα έσοδα από τον τουρισμό είναι σε καλύτερη πορεία από τις αφίξεις, που είναι ένας από τους στρατηγικούς στόχους του Συνδέσμου.

Κατά το 2023 ο ξενοδοχειακός τομέας καλείται να αντιμετωπίσει μια σειρά από προκλήσεις, όπως οι συνεχιζόμενες πληθωριστικές τάσεις, τα αυξημένα επιτόκια, το αυξημένο κόστος ενέργειας και των πρώτων υλών, αλλά και η συνεχιζόμενη έλλειψη εργατικού δυναμικού. Σε αυτό το κλίμα αβεβαιότητας, συνεχίζεται η προσπάθεια που ξεκίνησε το 2022 με τις παραδοσιακές ευρωπαϊκές αγορές που παλαιότερα δεν ήταν ψηλά στις προτεραιότητες μας. Όπως ανέφερε σε δηλώσεις του ο Πρόεδρος του Συνδέσμου: "Οι εμπειρίες που έχουμε αποκομίσει, μας διδάσκουν ότι πρέπει να αποφεύγουμε την υπερβολική εξάρτηση από συγκεκριμένες αγορές και να διευρύνουμε συνεχώς τον κύκλο των αγορών από τις οποίες αντλούμε τουρίστες", διαβεβαιώνοντας ότι θα ενταθεί η προσπάθεια για αύξηση των αφίξεων, με τη συνεχή διερεύνηση νέων, αλλά και μικρότερων αγορών, καθώς και για την εκπλήρωση του μεγάλου στόχου, για αύξηση των εσόδων, με την προσέλκυση ποιοτικότερου τουρισμού. "Αυτό όμως δεν αρκεί. Στόχος μας είναι να βάλουμε ξανά τον τουρισμό σε θέση οδηγού και πρωταγωνιστή", υπογράμμισε ο Πρόεδρος.

Ωστόσο η ακρίβεια επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τις επιχειρήσεις, ειδικά τις ξενοδοχειακές που είναι ενεργοβόρες, οι οποίες έχουν ταυτόχρονα να αντιμετωπίσουν και την έλλειψη προσωπικού. Αυτό είναι ένα στοίχημα, στο οποίο η απάντηση είναι η καλύτερη αξιοποίηση του ντόπιου προσωπικού αλλά και η εισαγωγή προσωπικού από τρίτες χώρες σε βοηθητικές εργασίες.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, οι πρώτοι τέσσερις μήνες (Ιαν.-Απρ.) του 2023, κατέδειξαν αύξηση της τάξης του 38% (736.629) στις τουριστικές αφίξεις σε σχέση με τους αντίστοιχους μήνες του 2022 (534.040 αφίξεις), ενώ σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο το 2019 (686.783 αφίξεις) η αύξηση ήταν της τάξης του 7%.

Επίσης με βάση τα μέχρι σήμερα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, τα έσοδα των τριών πρώτων μηνών (Ιαν.-Μάρτ.) του 2023, είχαν αύξηση έναντι των αντίστοιχων ίδιων μηνών του 2022. Σε απόλυτους αριθμούς το σύνολο εσόδων των τριών αυτών μηνών (Ιαν.-Μάρτ.) του 2023 ήταν €200 εκατ. έναντι €136.900 εκατ.

των αντίστοιχων ίδιων μηνών του 2022 με συνολική αύξηση της τάξης του 46%, ενώ σε σύγκριση με τους ίδιους αντίστοιχους τρεις μήνες του 2019 (€188.6 εκατ.) αυξήθηκαν κατά 6%.

Ανεξάρτητα όμως των πιο πάνω αισιόδοξων εξελίξεων και ενόψει των τεράστιων επενδύσεων που έγιναν σε αναβαθμίσεις, εκσυγχρονισμό και επεκτάσεις των ξενοδοχειακών μονάδων, θα χρειαστεί χρόνος ώστε ο τομέας να σταθεροποιήσει την υγιή απόδοσή του. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, με βάση στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, κατά το 2022, το σύνολο των οικονομικών υποχρεώσεων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων μόνο, στις εμπορικές τράπεζες της Κύπρου, ανέρχεται στο αστρονομικό ποσό των €2.151 δισεκατομμυρίων.

Η Κύπρος πάντα στήριζε τις ελπίδες της στον τουριστικό και ξενοδοχειακό τομέα, μια πηγή εισοδήματος που κράτησε τη χώρα στη ζωή σε κάθε δύσκολη στιγμή της πορείας της ως ανεξάρτητο κράτος - ακόμα και το 1974. Ο κυπριακός τουρισμός κατέδειξε πολλές φορές την ανθεκτικότητα και τη δυναμική του και σε πολλές άλλες κρίσεις και ήταν το όχημα πάνω στο οποίο διαχρονικά στηρίχθηκε η ανάπτυξη της οικονομίας, και ιδιαίτερα μετά την οικονομική κρίση του 2013.

Παρά τα εμπόδια που δημιούργησε και συνεχίζει να δημιουργεί η παρούσα συγκυρία, ο ΠΑΣΥΞΕ είναι αισιόδοξος ότι η τουριστική βιομηχανία θα ξεπεράσει και αυτή τη δυσκολία και θα συνεχίσει να οδηγεί την ανάπτυξη στον τόπο και τα επόμενα χρόνια.

Η παρούσα Έκθεση Πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου, περιλαμβάνει εκτενή ανασκόπηση των δραστηριοτήτων που ανέπτυξε ο Σύνδεσμος κατά τον τελευταίο χρόνο καλύπτοντας και την περίοδο μέχρι το Μάιο 2023. Στην αρχή της Έκθεσης παρουσιάζεται μια γενική αναφορά στις εξελίξεις της τουριστικής κίνησης και στη συνεισφορά της ξενοδοχειακής βιομηχανίας στην οικονομία του τόπου, στο τέλος δε της Έκθεσης παρατίθενται αριθμός παραρτημάτων με συναφή λεπτομερή στατιστικά στοιχεία, καθώς και πληροφορίες για τα μέλη και την οργάνωση του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων.

2. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Κατά την χρονική περίοδο Μαΐου 2022-Μαΐου 2023 πραγματοποιήθηκαν 9 συνεδριάσεις, πολύωρης διάρκειας, της ολομέλειας και της Εκτελεστικής Επιτροπής του, κατά τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ εξέτασε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που αφορούν την ξενοδοχειακή και τουριστική βιομηχανία, καθώς και την οικονομία του τόπου γενικότερα.

Τα κυριότερα θέματα τα οποία απασχόλησαν ενδελεχώς την ολομέλεια του Συμβουλίου ήταν οι επιπτώσεις από την πανδημία, ο αντίκτυπος από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία με αποτέλεσμα την απώλεια των δύο αυτών αγορών, η άμεση ενεργοποίηση, σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Τουρισμού, για επανεκκίνηση του τουριστικού τομέα ώστε με εναλλακτικούς τρόπους να μετριασθεί αυτή η απώλεια και να καταστεί η φετινή χρονιά καλύτερη από πέρυσι, καθώς και το νέο Σχέδιο Κινήτρων για την περαιτέρω βελτίωση της αεροπορικής συνδεσιμότητας της Κύπρου.

Από τα σοβαρότερα θέματα που απασχόλησαν το Συμβούλιο ήταν η σοβαρή έλλειψη καταρτισμένου εργατικού δυναμικού στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, που επιδεινώθηκε ένεκα της πανδημίας, καθώς και η νέα Στρατηγική για την Απασχόληση Αλλοδαπών Τρίτων Χωρών, με στόχο την άμεση ενεργοποίηση για παραχώρηση αδειών για εργοδότηση προσωπικού από τρίτες χώρες. Επίσης η επέκταση της Συλλογικής Σύμβασης για ακόμη ένα χρόνο (μέχρι 31/12/2023), ήταν μια εξέλιξη που επιτρέπει στους ξενοδόχους να επικεντρωθούν, σε συνθήκες εργατικής ειρήνης, στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της φετινής χρονιάς.

Μεταξύ των σημαντικότερων θεμάτων που απασχόλησαν επίσης τον ΠΑΣΥΞΕ, ήταν η ανάγκη περαιτέρω επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου για αντιμετώπιση της εποχικότητας, η ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού, η πολιτική "ανοικτών αιθέρων", η πλήρης φιλελευθεροποίηση των αεροπορικών πτήσεων από πληθώρα υφιστάμενων και νέων αγορών και η παράταση της παροχής πολεοδομικών κινήτρων για σκοπούς ανάκαμψης της αναπτυξιακής δραστηριότητας στην Κύπρο.

Πολύ σοβαρά απασχόλησε το Συμβούλιο η συνεχής αύξηση του πληθωρισμού, τα υψηλά τέλη ηλεκτρικού ρεύματος/ενέργειας/υδατοπρομήθειας/αποχευτευτικού, καθώς και το Νομοθετικό Πλαίσιο της ΕΕ "Fit for 55".

Με στόχο την εξέταση όλου του φάσματος των σοβαρών θεμάτων που απασχολούν την ξενοδοχειακή και τουριστική βιομηχανία, ο Πρόεδρος και Αξιωματούχοι του Συμβουλίου, καθώς και ο Γενικός Διευθυντής, είχαν κύκλο συναντήσεων με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Αρχηγούς Κομμάτων, τους Υπουργούς Οικονομικών, Εργασίας & Κοιν. Ασφαλίσεων, Μεταφορών, Επικοινωνιών & Έργων, Εσωτερικών, Ενέργειας, Εμπορίου & Βιομηχανίας, τον Υφυπουργό Τουρισμού, τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, Οικονομικών, Εργασίας & Κοιν. Ασφαλίσεων και Εσωτερικών, τους Προέδρους, Γενικούς Διευθυντές και Ανώτερους Αξιωματούχους του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών

Πρακτόρων Κύπρου (ΑCΤΑ), του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (CΤΕΚ), του Κυπριακού Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ) και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ), καθώς και με άλλους αρμόδιους φορείς για τον τουρισμό.

Έντονη υπήρξε η δραστηριότητα που ανέπτυξε ο Σύνδεσμος στον τομέα της προβολής και της εμπορίας του ξενοδοχειακού μας προϊόντος. Μέσα στα πλαίσια των διαφόρων διεθνών τουριστικών εκθέσεων, εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου του ΠΑΣΥΞΕ είχαν συναντήσεις με Διοργανωτές Ταξιδίων και τουριστικούς παράγοντες στην Αγγλία και τη Γερμανία, καθώς και με επίσημους τουριστικούς παράγοντες από χώρες που αποτελούν υποσχόμενες πηγές τουρισμού για το νησί μας, κατά τις οποίες εξετάστηκαν τα προβλήματα και οι προοπτικές για περαιτέρω ανάπτυξη των τουριστικών μας σχέσεων με τις χώρες αυτές.

Επίσης εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχαν ενεργά σε διάφορες Κυβερνητικές και άλλες Επιτροπές στις οποίες εξετάστηκαν τουριστικά, οικονομικά, εκπαιδευτικά και άλλα θέματα και κλήθηκαν ενώπιον αρμόδιων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών προς τις οποίες εξέφρασαν τις απόψεις του Συνδέσμου αναφορικά με διάφορα Νομοσχέδια και θέματα που τις απασχόλησαν.

Σε μια προσπάθεια ευρύτερης κατανόησης των σοβαρών προβλημάτων και προοπτικών του τουρισμού στον τόπο μας από την κοινή γνώμη, δημοσιοποιήθηκαν στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, άρθρα και συνεντεύξεις τόσο του Προέδρου του Συνδέσμου, όσο και του Γενικού Διευθυντή, καθώς και άλλων Αξιωματούχων του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου και των Επαρχιακών του Επιτροπών.

Νέα μεγάλη επιτυχία σημείωσε η διοργάνωση, σε συνεργασία με την ΙΜΗ, του 44^{ου} Ξενοδοχειακού Συνεδρίου του ΠΑΣΥΞΕ στη Λευκωσία το Νοέμβριο 2022, καθώς επίσης και η Έκθεση Προϊόντων & Υπηρεσιών που διοργανώνεται μέσα στα πλαίσια του Συνεδρίου από το Σύνδεσμο.

3. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Ο τουρισμός ήταν η πλέον βαριά πληγείσα βιομηχανία κατά την πανδημία μετρώντας βαθιές πληγές, αφού η μείωση αφίξεων και εσόδων ήταν δραματική, με αποτέλεσμα το 2020 και το πρώτο εξάμηνο του 2021 να θεωρούνται ως μη γενόμενη περίοδος για τον τουρισμό.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας για την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020, οι αφίξεις σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο το 2019 μειώθηκαν κατά 84%, ενώ σε ό,τι αφορά τα έσοδα, για την ίδια περίοδο, η μείωση ήταν της τάξης του 85.4%. Παρά τη βελτίωση κατά το 2^ο εξάμηνο του 2021, οι συνολικές αφίξεις της περιόδου Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2021, κατέγραψαν μείωση της τάξης του 51% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο το 2019, ενώ σε ό,τι αφορά τα έσοδα, για την ίδια περίοδο 2021/2019, η μείωση ήταν της τάξης του 44%.

Σε αυτήν τη δύσκολη περίοδο που βιώσαμε όλοι, ο Σύνδεσμος επικέντρωσε όλη την ενέργεια και την προσοχή του στη στήριξη των εργαζομένων στην τουριστική βιομηχανία, αλλά και στην ενίσχυση των προσπαθειών του Κράτους για διαχείριση της πανδημίας. Η συμβολή του ΠΑΣΥΞΕ προς την κοινωνία και τα Μέλη του κατά την περίοδο της πανδημίας και η ανάδειξη της σημασίας ύπαρξής του, διαφαίνεται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**.

Ο ΠΑΣΥΞΕ, ακολούθως, επικεντρώθηκε στις προσπάθειες στο να επαναλειτουργήσει ομαλά η ξενοδοχειακή και τουριστική βιομηχανία ευρύτερα και επί τούτου προσέβλεπε με αισιοδοξία ότι το 2022 θα ήταν μία μεταβατική χρονιά, μία χρονιά-γέφυρα που θα μας οδηγούσε στην ανάκαμψη του τουρισμού τα επόμενα χρόνια.

Δυστυχώς το σοκ από την πανδημία, διαδέχτηκε ο αντίκτυπος από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία στις 24 Φεβρουαρίου 2022 και οι κυρώσεις εναντίον της Ρωσίας, γεγονός που επηρέασε και τη χώρα μας, σε διάφορους τομείς της οικονομίας και κατ'επέκταση και στον ευαίσθητο τομέα της τουριστικής μας βιομηχανίας. Η Ρωσική αγορά ήταν η δεύτερη χώρα σε αφίξεις τουριστών στην Κύπρο, αναφέροντας ενδεικτικά ότι το 2019 δεχθήκαμε σχεδόν 800.000 Ρώσους τουρίστες. Η Ουκρανία αποτελούσε επίσης μια πολύ υποσχόμενη αγορά και προ πανδημίας βρισκόταν στην πρώτη πεντάδα της τουριστικής αγοράς της Κύπρου, με το 2019 να έχουμε πέραν των 95.000 αφίξεων. Αμφότερες οι αφίξεις από τη Ρωσία και την Ουκρανία αποτελούσαν το 2021, πέραν του 20% του συνολικού τουρισμού της Κύπρου, ενώ είναι αξιοσημείωτο ότι η κατά κεφαλήν δαπάνη τους ήταν από τις πιο υψηλές σε σύγκριση με τους υπόλοιπους τουρίστες. Η δυναμική και οι θετικές προοπτικές που υπήρχαν για το 2022 από τις δύο αυτές αγορές, έχουν αποδυναμωθεί και τουλάχιστον στο σύντομο μέλλον, δεν αναμένεται ροή τουριστών.

Η τουριστική βιομηχανία βρέθηκε μεταξύ σφύρας και άκμονος, βιώνοντας τις δύο αυτές διαδοχικές κρίσεις. Ο πόλεμος πυροδότησε έντονες πληθωριστικές τάσεις, αύξηση τιμών και μία πρωτοφανή ενεργειακή κρίση. Κατά γενική ομολογία, τόσο η πανδημική κρίση, όσο και ο πόλεμος στην Ουκρανία περιόρισαν τη δυνατότητα των πολιτών να ταξιδεύουν, στην πρώτη περίπτωση για υγειονομικούς λόγους και στη δεύτερη λόγω της αύξησης των τιμών, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερα δύσκολο περιβάλλον.

Κατά γενική ομολογία, η τουριστική βιομηχανία της Κύπρου προσαρμόστηκε αμέσως στα δεδομένα που δημιούργησε η κρίση και παρά τα εμπόδια και τις δυσκολίες, τα αποτελέσματα του 2022 εξέπεμψαν μηνύματα αισιοδοξίας για το μέλλον ώστε να βάλουμε ξανά τον τουρισμό σε θέση οδηγού για την ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας.

Κατά τη φετινή χρονιά, η τουριστική βιομηχανία αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις όπως ο πληθωρισμός, τα αυξημένα επιτόκια, η έλλειψη εργατικού δυναμικού και η αύξηση λειτουργικών κόστων των ξενοδοχείων, όπως της ενέργειας, της εφοδιαστικής αλυσίδας και των πρώτων υλών.

Παρά τα εμπόδια που δημιούργησε και συνεχίζει να δημιουργεί η παρούσα συγκυρία, ο ΠΑΣΥΞΕ δεν χάνει τον προσανατολισμό του και παραμένει επικεντρωμένος στην επίτευξη των μεγάλων στόχων που έχουν τεθεί. Η υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τον τουρισμό με ορίζοντα το 2030 συνεχίζει να καθοδηγεί κάθε πτυχή των ενεργειών του. Ειδικά τώρα επείγει περισσότερο από ποτέ άλλοτε η επιτάχυνση των προσπαθειών για να αναβαθμίσουμε το τουριστικό προϊόν που προσφέρουμε και να επανατοποθετήσουμε το τουριστικό μοντέλο της χώρας σε μία πιο στέρεα βάση, με στόχο την αύξηση των αφίξεων και την προσέλκυση πιο ποιοτικού τουρισμού, υψηλών εισοδημάτων.

Η Κύπρος πάντα στήριζε τις ελπίδες της στον τουριστικό και ξενοδοχειακό τομέα, μια πηγή εισοδήματος που κράτησε τη χώρα στη ζωή σε κάθε δύσκολη στιγμή της πορείας της ως ανεξάρτητο κράτος - ακόμα και το 1974. Ο κυπριακός τουρισμός κατέδειξε πολλές φορές την ανθεκτικότητα και τη δυναμική του και σε πολλές άλλες κρίσεις και ήταν το όχημα πάνω στο οποίο διαχρονικά στηρίχθηκε η ανάπτυξη της οικονομίας, και ιδιαίτερα μετά την οικονομική κρίση του 2013.

4. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

4.1. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

4.1.1. Διεθνής Τουριστική Κίνηση

Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (Μάϊος 2023), ο αριθμός τουριστικών αφίξεων διεθνώς για το 2022 κατέγραψε αύξηση της τάξης του 111% φθάνοντας τα 963 εκατ. σε σύγκριση με τα 456 εκατ. του 2021 που κατέγραψε αύξηση της τάξης του 12% σε σύγκριση με τα μόλις 407 εκατ. του 2020 (η χειρότερη χρονιά στην ιστορία του παγκόσμιου τουρισμού) αφού κατέγραψε μείωση της τάξης του 72% σε σύγκριση με το 1.465 δις του 2019 (+4% το 2019/18), το 1.407 δις του 2018 (+6% το 2018/17), το 1.329 δις του 2017 (+7% το 2017/16), το 1.239 δις του 2016 (+4% το 2016/15), το 1.196 δις του 2015 (+4.5% το 2015/14), το 1.137 δις του 2014 (+4% το 2014/13), το 1.088 δις του 2013 (+4.6% το 2013/12), το 1,040 δις του 2012 (+4.6% το 2012/11), τα 994 εκατομμύρια του 2011 (+4.6% το 2011/10), τα 951 εκατομμύρια του 2010 (+8% το 2010/09) και τα 877 εκατομμύρια του 2009 που ήταν χρονιά κατά την οποία υπέστη τη 2^η μεγαλύτερη ετήσια μείωση στις διεθνείς τουριστικές αφίξεις (-4% το 2009/08), σε σύγκριση με τα 913 εκατομμύρια του 2008 (+2% το 2008/07), με τα 894 εκατομμύρια του 2007 (+5% το 2007/06), τα 846 εκατομμύρια του 2006 (+5% το 2006/05), τα 809 εκατομμύρια του 2005 (+5% το 2005/04) και με τα 766 εκατομμύρια του 2004 (που ήταν χρονιά θεαματικής αύξησης ύψους 10% έναντι του 2003 και ρεκόρ σε ποσοστό αύξησης από το 1980) (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ**). Οι προβλέψεις των τουριστικών αφίξεων για την περίοδο μέχρι το 2030 διαφαίνονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ**.

Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία (Μάϊος 2023) του ίδιου Οργανισμού, τα έσοδα από τον τουρισμό παγκοσμίως το 2022 ήταν μειωμένα κατά 36% (€979 δις) σε σύγκριση με τα 1.335 τρις το 2019 (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV**).

4.1.2. Τουριστική Κίνηση στην Κύπρο

Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, το 2022 ο αριθμός των τουριστών πολυήμερης διαμονής αυξήθηκε κατά 65% και έφθασε τα 3.201 εκατ. σε σύγκριση με το 1.936 εκατ. το 2021. Εντούτοις το 2022

παραμένει κατά -19.5% πιο κάτω από το 2019, χρονιά ρεκόρ που οι αφίξεις κατάφεραν να προσεγγίσουν, για πρώτη φορά, τα 4 εκατομμύρια.

Συναφώς, το 2019 έχει καταστεί ο νέος πήχης για την τουριστική μας βιομηχανία, αφού ξεπέρασε αισθητά την άλλοτε χρονιά ορόσημο, που ήταν το 2001 (2.696 εκατομμύρια). Το ποσοστό αύξησης του 2019 σε σχέση με το 2001 είναι της τάξης του 47%, ευελπιστώντας στην επίτευξη αντίστοιχου ρεκόρ τουριστικών αφίξεων κατά τα επόμενα χρόνια.

Υπενθυμίζεται ότι το 2020 λόγω πανδημίας θεωρείται ως μη γενόμενο έτος για τον τουρισμό ένεκα της δραματικής μείωσης τουριστικών αφίξεων που με μόλις 631.609 αφίξεις, ήταν της τάξης του -84% σε σύγκριση με το 2019. Μετά τη βελτίωση κατά το 2^ο εξάμηνο, το 2021 ο αριθμός των τουριστών πολυήμερης διαμονής αυξήθηκε κατά 206% και έφθασε το 1.936 εκατ. σε σύγκριση με το 2020. Σε σύγκριση όμως με το 2019, η μείωση των αφίξεων το 2021 ήταν της τάξης του 51%.

Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από την Έρευνα Ταξιδιωτών που διεξάγεται πάνω σε συστηματική βάση από τη Στατιστική Υπηρεσία.

Όσον αφορά τις τουριστικές αφίξεις κατά χώρα συνήθους διαμονής, αυτές καταγράφονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V**.

4.1.3. Έσοδα από τον Τουρισμό

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Έρευνας για τη Δαπάνη των Περιηγητών που διεξάγεται πάνω σε συστηματική βάση από τη Στατιστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, τα έσοδα σε ξένο συνάλλαγμα από τον τουρισμό το 2022 (€2.439 δις) αυξήθηκαν κατά 61% σε σύγκριση με το 2021 (€1.513 δις). Εντούτοις τα έσοδα του 2022 παραμένουν κατά -10% πιο κάτω από το 2019 (€2.683 δις).

Υπενθυμίζεται ότι το 2020, λόγω πανδημίας, κατέγραψε εξίσου δραματική μείωση και στα έσοδα από τον τουρισμό που ήταν της τάξης του 85% (€395 εκατ.) σε σύγκριση με το 2019 (€2.683 δις). Το 2021, μετά τη βελτίωση κατά το 2^ο εξάμηνο, τα έσοδα από τον τουρισμό αυξήθηκαν κατά 286% (€1.513 δις) σε σύγκριση με το 2020. Σε σύγκριση όμως με το 2019, το 2021 η μείωση των εσόδων από τον τουρισμό ήταν της τάξης του 44%.

Συναφώς, το 2018 με τις επιδόσεις του στα έσοδα (€2.710 δις), εξακολουθεί να παραμένει ο νέος πήχης για την τουριστική μας βιομηχανία, αφού ξεπέρασε αισθητά την άλλοτε χρονιά ορόσημο, που ήταν το 2001 (€2.172 δις).

Σημαντική παράμετρο, σε σχέση με τα έσοδα, η οποία αναδεικνύει το πολλαπλασιαστικό όφελος του τουριστικού τομέα για την Κυπριακή οικονομία στο σύνολό της, αποτελεί το γεγονός ότι 50% περίπου των εσόδων από τον τουρισμό κατανέμονται σε όλο το φάσμα της οικονομίας, πέραν δηλαδή του χώρου διαμονής - στη γεωργία, τη μεταποίηση, το εμπόριο, τις υπηρεσίες. Ένα άλλο σημαντικό μέρος των εσόδων καταλήγει με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στα κρατικά ταμεία, ως φορολογίες, εισφορές, τέλη κ.α., αλλά και στο τραπεζικό σύστημα για αποπληρωμή δανειακών υποχρεώσεων.

4.1.4. Συνεισφορά στο Α.Ε.Π.

Σύμφωνα με τις προκαταρκτικές εκτιμήσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνεισφορά του ξενοδοχειακού και επισιτιστικού τομέα στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) για το έτος 2022 ήταν 4.4%, για το 2021 ήταν 3.2%, το 2020 ήταν 2.3% και το 2019 ήταν 7.1%. Το ολικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε τρέχουσες τιμές αγοράς υπολογίζεται για το έτος 2022 στα €27.0 δισεκατομμύρια, για το 2021 στα €24.0 δισεκατομμύρια, για το 2020 στα €21.9 δισεκατομμύρια και για το 2019 στα €23.2 δισεκατομμύρια, δηλαδή το 2022 σημειώθηκε αύξηση 12.5% σε σύγκριση με το 2021.

4.1.5. Ανταγωνιστικότητα της Κύπρου σαν Τουριστικός Προορισμός

Παρά τις επιδόσεις ρεκόρ που κατέγραψε η Κύπρος τις χρονιές 2019 και 2018 σε αφίξεις και έσοδα - έστω και σε ηπιότερους ρυθμούς αύξησης σε σχέση με το 2017 και 2016 - και παρά την επανεκκίνηση του τουρισμού το 2022, εντούτοις οι προκλήσεις από την πανδημία και τον πόλεμο στην Ουκρανία, συγκράτησαν την ανοδική τάση του τουρισμού μας και επιβράδυναν την τροχιά ανάκαμψης του.

Συγκεκριμένα, οι σημαντικότερες προκλήσεις ενώπιον των οποίων βρίσκεται η τουριστική μας βιομηχανία είναι:

- » Η αβεβαιότητα, η αστάθεια και το δύσκολο οικονομικό περιβάλλον που προκαλούν, σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, οι εξελίξεις από τον πόλεμο στην Ουκρανία.
- » Οι πολύ αντίξοες συνθήκες, που προκαλεί η ενεργειακή κρίση παγκόσμια, επιδεινώνοντας τις ήδη υψηλές τιμές του πετρελαίου και τον συνολικό πληθωρισμό, γεγονός που οδηγεί σε υψηλότερο κόστος μεταφοράς και διαμονής για τον τουριστικό τομέα.
- » Η αντιμετώπιση σημαντικών προκλήσεων που εντείνουν το αίσθημα της αβεβαιότητας ένεκα της αυξητικής τάσης του πληθωρισμού, τα αυξημένα επιτόκια, την έλλειψη εργατικού δυναμικού και όλες τις παρεμφερείς αυξήσεις που έχουν άμεσο αντίκτυπο στα λειτουργικά κόστη των ξενοδοχειακών μονάδων, όπως το αυξημένο κόστος ενέργειας, καθώς και το αυξημένο κόστος της εφοδιαστικής αλυσίδας και των πρώτων υλών.
- » Οι έντονες προσπάθειες της Τουρκίας, της Αιγύπτου και άλλων προορισμών της περιοχής να καταστούν ξανά ανταγωνιστικοί στον τομέα του τουρισμού. Αξιζει να αναφερθεί, ότι η υποτίμηση της τουρκικής λίρας έχει ενισχύσει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα του τουρκικού τουριστικού προϊόντος.

Σημειώνεται ότι η Τουρκία περιλαμβάνεται πλέον μεταξύ των ελάχιστων χωρών που εκτελούν πτήσεις από και προς τη Ρωσία, μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία, αφού αποτελεί από τους κορυφαίους διεθνείς προορισμούς διακοπών για τη ρωσική αγορά. Η ισχυρή ζήτηση διακοπών αφορά κυρίως την Αττάλεια αλλά και τα τουρκικά παράλια. Σύμφωνα με πρόσφατη δημοσιεύματα του Υπουργείου Τουρισμού της Τουρκίας, το 2022 ο τουρισμός κινήθηκε σε προ πανδημίας επίπεδα με τις αφίξεις να ξεπερνούν τα 51.4 εκατ., αριθμός ελαφρώς χαμηλότερος από το ρεκόρ των 51.8 εκατ. που προσέλκυσε η χώρα το 2019.

Ο ανταγωνισμός ήταν και συνεχίζει να είναι έντονος, με τους Διοργανωτές Ταξιδίων να ασκούν πιέσεις στους ξενοδόχους ώστε να κρατήσουν χαμηλά τις τιμές τους, με αποτέλεσμα και το 2022, οι τιμές των ξενοδοχείων να διατηρήθηκαν σε ανταγωνιστικά και όχι τόσο αμειπτικά επίπεδα.

Σε σχέση όμως με την τιμή πακέτου, η Κύπρος εξακολουθεί να είναι ακριβός προορισμός στη Μεσόγειο που οφείλεται κυρίως στο ψηλότερο αεροπορικό κόστος λόγω του ότι η Κύπρος βρίσκεται στο μακρύτερο σημείο από τη δυτική Ευρώπη.

Μετά την τραγική χρονιά 2013 για τον τόπο μας λόγω των γεγονότων της τραπεζικής κρίσης και της αρνητικής εικόνας που εξέπεμπε η χώρα μας στο εξωτερικό, η άμεση κινητοποίηση και αντίδραση της Κυβέρνησης σε συνεργασία και συμβολή της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, έχουν επιτευχθεί τα πολύ θετικά αποτελέσματα της πενταετίας 2015/16/17/18/19. Η ανοδική πορεία ανακόπηκε λόγω της πανδημίας τα έτη 2020/21, ενώ το 2022, ο πόλεμος προκάλεσε την απώλεια της Ρωσικής αγοράς που ήταν η 2^η πιο σημαντική αγορά της Κύπρου, καθώς και της Ουκρανικής αγοράς.

Η στενή συνεργασία και συντονισμένη προσπάθεια του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, τα κίνητρα και σχέδια που προώθησε το κράτος μετά το 2013, η φιλελευθεροποίηση των πτήσεων τόσο από υφιστάμενες όσο και από νέες αγορές, τα οποία αξίωνε ο ΠΑΣΥΞΕ εδώ και δεκαετίες, συνέβαλαν τα μέγιστα στις επιδόσεις των τελευταίων - προ πανδημίας - χρόνων και έδωσαν την αναγκαία ώθηση στη βιομηχανία που είχε ως αποτέλεσμα να πραγματοποιηθούν επενδύσεις πέραν των €500 εκατ. για αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό της ξενοδοχειακής μας βιομηχανίας.

Ενόψει όλων των πιο πάνω, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου σε δηλώσεις του επεσήμανε ότι: "Το 2022 χαρακτηρίζεται ως χρονιά-γέφυρα που θα μας οδηγήσει στην ανάκαμψη του τουρισμού τα επόμενα χρόνια και τεκμηριώνεται από τους αριθμούς ότι είμαστε στον σωστό δρόμο, στο πλαίσιο της προσπάθειας εκπλήρωσης του στρατηγικού μας στόχου για αύξηση των εσόδων πέραν των αφίξεων. Το 2023 ο ξενοδοχειακός τομέας καλείται να αντιμετωπίσει μια σειρά από προκλήσεις, όπως οι συνεχιζόμενες πληθωριστικές τάσεις, τα αυξημένα επιτόκια, το αυξημένο κόστος της ενέργειας και των πρώτων υλών, αλλά και η συνεχιζόμενη έλλειψη εργατικού δυναμικού. Σε αυτό το κλίμα αβεβαιότητας που διαμορφώνεται, θα πρέπει να συνεχιστεί και εντός του 2023 η προσπάθεια που ξεκίνησε το 2022 με τις παραδοσιακές ευρωπαϊκές αγορές που παλαιότερα ενδεχομένως να μην ήταν ψηλά στις προτεραιότητες μας. Οι εμπειρίες που έχουμε αποκομίσει, μας διδάσκουν ότι πρέπει να αποφεύγουμε την υπερβολική εξάρτηση από συγκεκριμένες αγορές και να διευρύνουμε συνεχώς τον κύκλο των αγορών από τις οποίες αντλούμε τουρίστες".

Παραστατικά, η διακύμανση των αφίξεων για την Κύπρο και τους κύριους ανταγωνιστικούς της προορισμούς (Year to Date, 2022 και 2021), σκιαγραφείται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI**, με βάση τα επίσημα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού.

Επισημαίνεται ότι στην - τελευταία διαθέσιμη - Έκθεση του 2021 του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ (World Economic Forum), η Κύπρος, από σύνολο 117 χωρών, καταλαμβάνει την 31^η θέση στο Δείκτη Ανάπτυξης Ταξιδιών και Τουρισμού που αξιολογεί τους παράγοντες που συμβάλλουν στη βιώσιμη και ανθεκτική ανάπτυξη του τομέα ταξιδιών και τουρισμού. Επίσης η χώρα μας έχει την καλύτερη επίδοση στην κατηγορία ταξιδιωτική και τουριστική πολιτική και ευνοϊκές συνθήκες αφού καταλαμβάνει τη 10^η θέση.

4.2. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

4.2.1. Προσφορά Κλινών και Απασχόληση στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία

Πιο κάτω δίνεται αναλυτικά η όλη κατάσταση αναφορικά με τις πληρότητες και τη δυναμικότητα της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, την απασχόληση και τις τιμές των ξενοδοχείων.

4.2.2. Πληρότητες

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υφυπουργείου Τουρισμού, η ακαθάριστη ετήσια πληρότητα στην ξενοδοχειακή βιομηχανία για το 2022 μειώθηκε στο 45% επί του συνόλου των κλινών σε σχέση με 54% το 2019. Επίσης σύμφωνα με τα στοιχεία του Υφυπουργείου Τουρισμού, το 2022 η Κύπρος είχε 14.401.871 συνολικές διανυκτερεύσεις, ντόπιων και ξένων, στα ξενοδοχεία και άλλα τουριστικά καταλύματα της, έναντι 17.573.684 διανυκτερεύσεις το 2019.

Από τους κύριους λόγους για τις χαμηλές ετήσιες πληρότητες των ξενοδοχειακών μονάδων, είναι το έντονο πλέον φαινόμενο πολλοί τουρίστες να μη διαμένουν σε νόμιμα τουριστικά καταλύματα, ενώ υπάρχει και πληθώρα τουριστικών επαύλεων, ως δεύτερης κατοικίας πολλών Ευρωπαίων, κάτι στο οποίο δεν μπορούμε να σταθούμε εμπόδιο μια και πρόκειται για μια νέα μορφή τουρισμού που αναπτύσσεται σε όλη την Ευρώπη και τη Μεσόγειο. Το δυσάρεστο όμως είναι ότι οι επαύλεις αυτές τυγχάνουν εμπορικής εκμετάλλευσης/ενοικίασης από τους ίδιους τους

ιδιοκτήτες σε συμπατριώτες τους, την επικαρπία των οποίων επωφελούνται στη χώρα τους με αποτέλεσμα την απώλεια των συναφών εσόδων/εισροών για την Κυπριακή οικονομία.

Βάση επίσημων στοιχείων του Κράτους, πέραν του 30% των αφικνούμενων τουριστών, δηλαδή περίπου 1 στους 3 τουρίστες, δεν διαμένει σε αδειούχα τουριστικά καταλύματα, αλλά σε μη αδειούχα καταλύματα/Airbnb, που λαμβάνει ολόένα και πιο ανησυχητικές διαστάσεις.

Ανησυχητική είναι επίσης η αυξητική τάση που παρουσιάζεται στο μερίδιο των αφίξεων στα νόμιμα Αεροδρόμια μας, που μεταβαίνει στις κατεχόμενες περιοχές, με αποτέλεσμα την απώλεια διαμονών και εσόδων από τις ελεύθερες περιοχές μας, κάτι το οποίο το Κράτος θα πρέπει να διερευνήσει και μελετήσει περαιτέρω.

4.2.3. Δυναμικότητα Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας

Στις 31/12/2022 λειτουργούσαν στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου 806 αδειούχες από το Υφυπουργείο Τουρισμού μονάδες.

Η δυναμικότητα της ξενοδοχειακής βιομηχανίας σε αριθμό κλινών το 2022 ανήλθε σε 88.455 σε σύγκριση με 90.435 κλίνες που λειτουργούσαν κατά το 2019, σημειώνοντας μείωση κατά 1.980 κλίνες (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII**).

Πιο αναλυτικά στοιχεία ίδεστε: για ξενοδοχεία 5*-1* (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII**), για μονάδες οργανωμένων διαμερισμάτων Α, Β, Γ κατηγορίας και άνευ τάξης (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX**) και για άλλα καταλύματα (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X**).

4.2.4. Απασχόληση

Με βάση τις προκαταρκτικές εκτιμήσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας, το ανθρώπινο δυναμικό (αριθμός εργαζομένων) που απασχολήθηκε στην ξενοδοχειακή και επισιτιστική βιομηχανία το 2022 έφθασε στις 47.046, το 2021 ήταν 44.332, το 2020 ήταν 42.729 και το 2019 ήταν στις 49.680.

Το σύνολο του απασχολούμενου πληθυσμού (αριθμός εργαζομένων) της Κύπρου κατά το 2022 έφθασε στις 407.908, σε σχέση με 395.682 το 2021, τις 390.886 το 2020 και τις 396.136 το 2019.

Σημειώνεται ότι για τα έτη 2021 και 2022 τα στοιχεία είναι προκαταρκτικά και θα αναθεωρηθούν τον ερχόμενο Οκτώβριο.

4.2.5. Τιμές Ξενοδοχείων, Πολιτική Τιμών και Οικονομικές Υποχρεώσεις στο Τραπεζικό Σύστημα

Ένεκα της δυναμικής ανάκαμψης ανταγωνιστικών μας προορισμών το 2019/18 και των εντεινόμενων ανταγωνιστικών πιέσεων, οι ξενοδοχειακές μας τιμές παρέμειναν καθηλωμένες σε συγκριτικά χαμηλά επίπεδα.

Σημειώνεται ότι ανταγωνιστικές μας αγορές όπως η Τουρκία, η Αίγυπτος και η Τυνησία, λόγω της δραστηκής μείωσης του τουρισμού τους ένεκα των τρομοκρατικών επιθέσεων του 2016, είχαν στο μεταξύ ανακάμψει δυναμικά προσφέροντας πολύ χαμηλές και ανταγωνιστικές τιμές στις αγορές της Ευρωζώνης, αλλά και αυτής του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και της Ρωσίας, καθώς επίσης και ενισχυμένες επιδοτήσεις στους Διοργανωτές Ταξιδιών. Ως αποτέλεσμα τούτου οι Διοργανωτές Ταξιδιών ασκούσαν πιέσεις στους Κύπριους ξενοδόχους και στον Κυπριακό τουρισμό, επιδιώκοντας εκπτώσεις, έχοντας ως επιχείρημα την επιθετική πολιτική των γειτονικών προορισμών.

Βάση στοιχείων της Κεντρικής Τράπεζας, κατά το 2022, οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, μόνο, όφειλαν στις εμπορικές τράπεζες της Κύπρου, το αστρονομικό ποσό των €2.151 δισεκατομμυρίων, με αποτέλεσμα τον εξανεμισμό της επικερδότητας αρκετών μονάδων.

Τούτο καταδεικνύει ότι η ξενοδοχειακή βιομηχανία στην ουσία επιχορηγεί την οικονομική ανάπτυξη του τόπου, σε βάρος της δικής της υγιούς απόδοσης.

Παρά ταύτα και ενόψει της θεαματικής ανάκαμψης των τελευταίων - προ πανδημίας - τριών περίπου χρόνων και των θετικών προοπτικών για τη μελλοντική πορεία του τουρισμού, παρατηρήθηκε αυξημένο επενδυτικό ενδιαφέρον τόσο για αναβαθμίσεις, εκσυγχρονισμό και επεκτάσεις υφιστάμενων μονάδων, όσο και για ανέγερση νέων, περιλαμβανομένων και διεθνών ξενοδοχειακών αλυσίδων που βλέπουν, μετά από την απουσία τους από την Κύπρο για δεκαετίες, το νησί μας πλέον ως ένα ελκυστικό προορισμό/βάση για τις επενδύσεις τους σε νέες πολυτελείς ξενοδοχειακές μονάδες.

4.3. ΠΟΡΕΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ 2022

4.3.1. Απολογισμός Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού για το 2022

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (UNWTO) έχει χαρακτηρίσει το 2022 ως μια χρονιά που κατέδειξε πιο ισχυρά από τα αναμενόμενα αποτελέσματα ένεκα της μεγάλης ζήτησης για διακοπές και της άρσης ή χαλάρωσης των ταξιδιωτικών περιορισμών σε μεγάλο αριθμό χωρών. Παρά το γεγονός ότι οι αφίξεις παγκόσμια ανήλθαν στα 963 εκατομμύρια το 2022, εντούτοις παραμένουν μειωμένες κατά 34% σε σχέση με το 2019.

Υπενθυμίζεται ότι μετά τη δυναμική ανάπτυξη του 2019, ακολούθησε το 2020 που χαρακτηρίστηκε ως η χειρότερη χρονιά στην ιστορία του παγκόσμιου τουρισμού αφού κατέγραψε μείωση της τάξης του 72% (μόλις 407 εκατομμύρια και 1 δις λιγότερες αφίξεις) σε σχέση με το 2019 (1.465 δις), αφού είχε υποστεί τη μεγαλύτερη κρίση που έχει καταγραφεί ποτέ ως αποτέλεσμα μιας πρωτόγνωρης υγειονομικής, κοινωνικής και οικονομικής κατάστασης έκτακτης ανάγκης ένεκα της πανδημίας Covid-19. Σύμφωνα με στοιχεία του UNWTO, το 2020 είχε απώλεια περίπου €1 τρισεκατομμυρίων σε έσοδα του παγκόσμιου τουρισμού (κατά 11 φορές περισσότερη απώλεια εσόδων που καταγράφηκε το 2009 ένεκα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης), θέτοντας ταυτόχρονα σε κίνδυνο 100-120 εκατομμύρια άμεσες θέσεις εργασίας κυρίως σε μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις.

Με βάση στοιχεία του UNWTO (Μάιος 2023), το 2022 (963 εκατ.) κατέγραψε αύξηση της τάξης του 111% έναντι του 2021 (456 εκατ.) που είχε αύξηση κατά 12% σε σχέση με το 2020 (407 εκατομμύρια) που κατέγραψε μείωση κατά 72% σε σύγκριση με το 2019 που είχε αύξηση 4% (1.465 δις) σε σχέση με το 2018 που είχε αύξηση της τάξης του 6% (1.407 δις) σε σχέση με το 2017 που είχε αύξηση 7% (1.329 δις-η υψηλότερη ανάπτυξη από το 2010 που είχε 8% αύξηση) σε σχέση με το 2016 που είχε αύξηση 3.7% (1.239 δις) σε σχέση με το 2015 που είχε αύξηση της τάξης του 4.5% (1.196 δις) σε σχέση με το 2014 που είχε αύξηση της τάξης του 4.2% (1.137 δις) σε σχέση με το 2013 που είχε επίσης αύξηση της τάξης του 4.6% (1.088 δις) σε σχέση με το 2012 που ήταν χρονιά ορόσημο για τον παγκόσμιο τουρισμό, αφού - για πρώτη φορά στην ιστορία του - σημείωσε ένα νέο

ρεκόρ αφίξεων ξεπερνώντας το 1 δις τουριστών που ταξίδεψαν ανά τον κόσμο (+4.6%-1.040 δις), σφραγίζοντας έτσι τη θέση του τουρισμού ως ένα από τους μεγαλύτερους παγκόσμιους οικονομικούς τομείς.

Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του UNWTO (Μάιος 2023) εκτιμάται ότι τα έσοδα του παγκόσμιου τουρισμού το 2020 μειώθηκαν κατά 63% (€490 δις) σε σύγκριση με το 2019 (€1.335 τρις). Το 2021 τα έσοδα του παγκόσμιου τουρισμού αυξήθηκαν κατά 8% (€540 δις) σε σύγκριση με το 2020, αλλά παρέμειναν μειωμένα κατά 59.5% σε σύγκριση με το 2019. Το 2022 τα έσοδα του παγκόσμιου τουρισμού αυξήθηκαν κατά 49.5% (€979 δις) σε σύγκριση με το 2021, αλλά παρέμειναν μειωμένα κατά 36% σε σύγκριση με το 2019.

Όπως ανέφερε ο Γενικός Γραμματέας του UNWTO, κ. Z. Pololikashvili: "Ο τουρισμός συνεχίζει να ανακάμπτει σταθερά, ωστόσο παραμένουν αρκετές προκλήσεις, από γεωπολιτικές έως οικονομικές. Ο τομέας επαναφέρει ελπίδα και ευκαιρίες στους ανθρώπους παντού. Το 2022 ήταν η χρονιά για να ξανασκεφτούμε τον τουρισμό, πού πηγαίνει και πώς επηρεάζει τους ανθρώπους και τον πλανήτη".

Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του UNWTO (Μάιος 2023), σε όλες τις ηπείρους κατεγράφησαν θετικά αποτελέσματα το 2022 σε σχέση με το 2021, με τον παγκόσμιο τουρισμό να αγγίζει το 65.7% των τουριστικών αφίξεων του 2019.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 2022 σε σχέση με το 2021, η Ευρώπη - ο μεγαλύτερος προορισμός παγκοσμίως - είχε αύξηση της τάξης του 95% με 594.5 εκατ. αφίξεις (-20% έναντι του 2019), η Ασία και ο Ειρηνικός (+304%) με 100.5 εκατ. αφίξεις (-72% έναντι του 2019), η Αμερική (+91%) με 155 εκατ. αφίξεις (-29% έναντι του 2019), η Αφρική (+137%) με 46.5 εκατ. αφίξεις (-32% έναντι του 2019) και η Μέση Ανατολή (+163%) με 65.6 εκατ. αφίξεις (-10% έναντι του 2019),.

4.3.2. Δηλώσεις του Γενικού Γραμματέα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO) και Εκτιμήσεις για την Πορεία του Τουρισμού το 2023

Ο Γενικός Γραμματέας του UNWTO, κ. Z. Pololikashvili, στο φετινό του μήνυμα ανέφερε: "Η νέα χρονιά φέρνει περισσότερους λόγους για αισιοδοξία στον παγκόσμιο

τουρισμό. Το UNWTO αναμένει μια ισχυρή χρονιά για τον κλάδο, ακόμη και ενόψει διαφορετικών προκλήσεων, περιλαμβανομένης της οικονομικής κατάστασης και της συνεχιζόμενης γεωπολιτικής αβεβαιότητας. Οι οικονομικοί παράγοντες μπορεί να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο θα ταξιδέψουν οι άνθρωποι το 2023 και ο Οργανισμός αναμένει ότι η ζήτηση για εγχώρια και περιφερειακά ταξίδια θα παραμείνει ισχυρή και θα βοηθήσει στην ευρύτερη ανάκαμψη του κλάδου".

Το UNWTO, μετά την ισχυρότερη από την αναμενόμενη ανάκαμψη το 2022, προσβλέπει ότι το 2023 οι διεθνείς αφίξεις τουριστών θα επιστρέψουν στα προ πανδημίας επίπεδα στην Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή. Ωστόσο, οι τουρίστες αναμένεται να αναζητήσουν value for money προτάσεις διακοπών και να ταξιδέψουν πιο κοντά στο σπίτι τους ως απάντηση στο δύσκολο οικονομικό κλίμα.

Με βάση τα προοδευτικά σενάρια του UNWTO για το 2023, οι διεθνείς αφίξεις τουριστών θα μπορούσαν να φτάσουν φέτος το 80% έως 95% των επιπέδων πριν από την πανδημία, ανάλογα με την έκταση της οικονομικής επιβράδυνσης, τη συνεχιζόμενη ανάκαμψη των ταξιδιών στην Ασία και τον Ειρηνικό και την εξέλιξη της ρωσικής επίθεσης στην Ουκρανία, μεταξύ άλλων παραγόντων.

Επίσης, η πρόσφατη άρση των ταξιδιωτικών περιορισμών στην Κίνα - τη μεγαλύτερη εξερχόμενη αγορά στον κόσμο το 2019 - αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για την ανάκαμψη του τουριστικού τομέα στην Ασία και τον Ειρηνικό και παγκοσμίως. Ταυτόχρονα, η ισχυρή ζήτηση από τις Ηνωμένες Πολιτείες, υποστηριζόμενη από το ισχυρό δολάριο ΗΠΑ, θα συνεχίσει να ωφελεί τους προορισμούς στην περιοχή και όχι μόνο. Η Ευρώπη θα συνεχίσει να απολαμβάνει ισχυρές ταξιδιωτικές ροές από τις ΗΠΑ, εν μέρει λόγω του ασθενέστερου ευρώ έναντι του δολαρίου.

Σημαντικές αυξήσεις στις διεθνείς τουριστικές εισπράξεις έχουν καταγραφεί στους περισσότερους προορισμούς, σε αρκετές περιπτώσεις υψηλότερες από την αύξηση των αφίξεων, που στηρίχθηκαν από την αύξηση της μέσης δαπάνης ανά ταξίδι λόγω μεγαλύτερων περιόδων παραμονής, την προθυμία των ταξιδιωτών να ξοδέψουν περισσότερα στον προορισμό τους και το υψηλότερο κόστος ταξιδιού λόγω του πληθωρισμού. Ωστόσο, η οικονομική

κατάσταση θα μπορούσε να μεταφραστεί σε τουρίστες που θα υιοθετήσουν μια πιο προσεκτική στάση το 2023, με μειωμένες δαπάνες, μικρότερα ταξίδια και ταξίδια πιο κοντά στο σπίτι τους.

Επιπλέον κίνδυνοι, είναι η συνεχιζόμενη αβεβαιότητα που προκαλείται από τον πόλεμο στην Ουκρανία, οι άλλες αυξανόμενες γεωπολιτικές εντάσεις, και οι προκλήσεις για την υγεία που σχετίζονται με τον Covid-19.

Κατά την πρόσφατη Τουριστική Έκθεση ITB του Βερολίνου (7-9 Μαρτίου 2023), το μήνυμα του Γενικού Γραμματέα του UNWTO, ήταν σαφές: "Ο τουρισμός πάντα επιστρέφει" και η επιστροφή της Έκθεσης ITB, παράλληλα με την πρόσφατη επαναλειτουργία της Κίνας, είναι ξεκάθαρη απόδειξη της ανανεωμένης εμπιστοσύνης στα διεθνή ταξίδια.

4.4. ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

4.4.1. Πορεία του Τουρισμού στην Κύπρο κατά την 21-ετία 2001-2022

Έχοντας υπόψη τα προαναφερόμενα επίσημα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO), αλλά και της Στατιστικής Υπηρεσίας της Κυβέρνησης, εξάγονται πολύ ενδιαφέροντα συμπεράσματα που επιβεβαίωναν ότι τα έτη 2019/18/17/16/15 κατέδειξαν την ανοδική πορεία της Κυπριακής τουριστικής βιομηχανίας, μετά τη φθίνουσα πορεία που ακολούθησε τη 14-ετία (2001-2014). Σημειώνεται όμως εδώ ότι δεν πρέπει να παραγνωρίσουμε ότι τη διετία 2015/16 στην ανάκαμψη της Κύπρου συνέβαλαν και οι επιπτώσεις στους κύριους ανταγωνιστικούς μας προορισμούς από τις τρομοκρατικές επιθέσεις. Σημειώνεται ενδεικτικά ότι χώρες όπως η Τουρκία, η Αίγυπτος και η Τυνησία, είχαν τότε συνολικές απώλειες περίπου 22 εκατομμυρίων επισκεπτών, τους οποίους επωφελήθηκαν σε μεγάλο ποσοστό άλλοι μεσογειακοί προορισμοί, μεταξύ των οποίων και η Κύπρος. Επισημαίνεται όμως ότι και οι τρεις προαναφερθείσες χώρες έχουν ανακάμψει δυναμικά την τριετία 2019/18/17.

Δυστυχώς την ανοδική πορεία του 2019 ανέκοψε η πανδημία Covid-19 το 2020 με τον τουρισμό να ήταν η πλέον βαριά πληγείσα βιομηχανία και με αποτέλεσμα το 2020 και το πρώτο εξάμηνο του 2021 να θεωρούνται ως μη γενόμενη περίοδος για τον τουρισμό.

Ενδεικτικά, με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας για την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020, η μείωση στις αφίξεις ήταν κατά 84% (μόλις 631.609 αφίξεις) σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο το 2019 (3.976 εκατομμύρια), ενώ σε ό,τι αφορά τα έσοδα, για την ίδια περίοδο, η μείωση ήταν της τάξης του 85%.

Παρά τη βελτίωση κατά το 2^ο εξάμηνο του 2021, οι συνολικές αφίξεις της περιόδου Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2021, κατέγραψαν μείωση της τάξης του 51% (1.936 εκατομμύριο) σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο το 2019 (3.976 εκατομμύρια), ενώ σε ό,τι αφορά τα έσοδα, για την ίδια περίοδο 2021/2019, η μείωση ήταν της τάξης του 44%.

Δυστυχώς το σοκ από την πανδημία, διαδέχτηκε ο αντίκτυπος από τον πόλεμο στην Ουκρανία στις 24 Φεβρουαρίου 2022 και οι κυρώσεις εναντίον της Ρωσίας, μεταξύ των οποίων και το κλείσιμο του Ευρωπαϊκού εναέριου χώρου για ρωσικά αεροσκάφη, γεγονός που επηρέασε και τον ευαίσθητο τομέα της τουριστικής μας βιομηχανίας. Η Ρωσία ήταν η δεύτερη χώρα σε αφίξεις τουριστών στην Κύπρο από την οποία το 2019 δεχθήκαμε σχεδόν 800.000 Ρώσους τουρίστες. Επίσης το 2021, οι αφίξεις από τη Ρωσία και την Ουκρανία αποτελούσαν, πέραν του 20% του συνολικού τουρισμού της Κύπρου.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας κατά τις χρονιές 2001-2019, οι τουριστικές αφίξεις είχαν ανακάμψει σημαντικά με αποτέλεσμα τα 3.976.777 τουρίστες που είχαμε το 2019, να ξεπεράσουν την τότε χρονιά ρεκόρ του 2001 (2.696 εκατομμύρια τουρίστες). Σε ποσοστό η αύξηση του 2019 έναντι του 2001 ήταν της τάξης του 47%.

Για δεκαπέντε περίπου χρόνια η τουριστική μας βιομηχανία προσπαθούσε - ανεπιτυχώς - να ξεπεράσει ή έστω να προσεγγίσει τις επιδόσεις του 2001. Στο λεξιλόγιο των φορέων του κλάδου, το 2001 αποτελούσε τη "χρονιά ρεκόρ" του Κυπριακού τουρισμού. Το 2019 καθίσταται πλέον ένα νέο και αρκετά απαιτητικό μέτρο σύγκρισης για την τουριστική μας βιομηχανία αφού πλησίασε τα 4 εκατομμύρια αφίξεις. Η επιτυχία αυτή καθίσταται ακόμη μεγαλύτερη, αν αναλογιστούμε ότι καταγράφηκε έξι μόλις χρόνια μετά την κατάρρευση της Κυπριακής οικονομίας το 2013.

Η αύξηση στις αφίξεις το 2019 ήταν μόνο κατά 1% σε σχέση με το 2018 που είχε αύξηση κατά 8% έναντι των θεαματικών αυξήσεων του 2017 (+15%) και του 2016 (+20%) έναντι της αύξησης του 2015 κατά 9% έναντι της αύξησης το 2014 κατά 1.5% έναντι της μείωσης το 2013 κατά 2.5% έναντι της αύξησης το 2012 κατά 3% έναντι της σημαντικής αύξησης το 2011 κατά 10% έναντι του 2010, δεν διαγράφει την επίδοση του 2009 που χαρακτηρίστηκε ως μια από τις χειρότερες χρονιές κατρακύλας του τουρισμού μας με 11% μείωση στις αφίξεις έναντι του 2008, αφού καταδεικνύεται από το γεγονός ότι συγκρίνεται με τη μείωση της τάξης του επίσης 11% που καταγράφηκε το 2002 που επηρεάστηκε από τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 και με τη μείωση του 11.3% που καταγράφηκε το 1991 εξαιτίας των επιπτώσεων του Πολέμου στον Κόλπο.

Παρά την απώλεια της Ρωσικής και Ουκρανικής αγοράς, το 2022 ο τουρισμός έφθασε τα 3.201 εκατ., παραμένοντας όμως κατά -19.5% πιο κάτω από το 2019.

Ανοδικά, αλλά με πιο χαμηλή τάση από τις αφίξεις κινήθηκαν και τα έσοδα μας από τον τουρισμό κατά τις χρονιές 2001-2019. Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, τα €2.683.000 δις του 2019 κατάφεραν να ξεπεράσουν τη χρονιά ρεκόρ του 2001 (€2.172.600 δις), αλλά ήταν μειωμένα κατά 1% σε σχέση με το 2018 (€2.710.600 δις). Σε ποσοστό η αύξηση του 2019 έναντι του 2001 είναι της τάξης του 24%.

Όπως έχουμε προαναφέρει και βάση των επίσημων στοιχείων της Στατιστικής Υπηρεσίας, λόγω πανδημίας, την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020 καταγράφηκε μείωση κατά 85% (€395 εκατομμύρια) στα έσοδα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019 (€2.683 δις). Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2021, η μείωση στα έσοδα ήταν της τάξης του 44% (€1.513 δις) επίσης σε σχέση το 2019, ενώ κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2022, η μείωση στα έσοδα ήταν της τάξης του 10% (2.439 δις) σε σχέση με το 2019.

Ενδεικτικό της όλης πορείας του Κυπριακού τουρισμού από το 1973-2022 σε σχέση με τις αφίξεις και τα έσοδα είναι το γράφημα στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ**.

4.4.2. Στοιχεία Τουριστικών Αφίξεων (Ιαν.-Απρ. 2023) και Εσόδων (Ιαν.-Μάρτ. 2023) και Εκτιμήσεις για όλο το 2023

Με βάση τα μέχρι σήμερα διαθέσιμα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, οι πρώτοι τέσσερις μήνες του 2023, δηλαδή από Ιανουάριο-Απρίλιο, κατέδειξαν αύξηση της τάξης του 38% (736.629) στις τουριστικές αφίξεις σε σχέση με τους αντίστοιχους μήνες του 2022 (534.040 αφίξεις), ενώ σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο το 2019 (686.783 αφίξεις) η αύξηση ήταν της τάξης του 7%.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, τα έσοδα των τριών πρώτων μηνών του 2023, δηλαδή από Ιανουάριο-Μάρτιο, είχαν αύξηση έναντι των αντίστοιχων ίδιων μηνών του 2022. Σε απόλυτους αριθμούς το σύνολο εσόδων των τριών αυτών μηνών (Ιαν.-Μάρτ.) του 2023 ήταν €200 εκατ. έναντι €136.900 εκατ. των αντίστοιχων ίδιων μηνών του 2022 με συνολική αύξηση της τάξης του 46%, ενώ σε σύγκριση με τους ίδιους αντίστοιχους τρεις μήνες του 2019 (€188.6 εκατ.) αυξήθηκαν κατά 6%.

Αναφορικά με τις εκτιμήσεις για το 2023, παρά την αβεβαιότητα, την αστάθεια, το δύσκολο οικονομικό περιβάλλον που προκαλούν οι εξελίξεις στην Ουκρανία, σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, την απώλεια της Ρωσικής αγοράς, την ενεργειακή κρίση και τον πληθωρισμό, αναμένεται ότι για τον κυπριακό τουρισμό, θα είναι καλύτερη χρονιά από την περσινή.

Συνεχίζει να αποτελεί πρόκληση για την Κύπρο και όραμα του Συνδέσμου μας, το γεγονός ότι, με βάση τη μηνιαία κατανομή των τουριστικών μας αφίξεων την 21-ετία (2001-2022), ο τουρισμός θα επιστρέψει στην ανοδική του πορεία και θα είναι εφικτή η εξυπηρέτηση πέραν των 4 εκατομμυρίων τουριστών κατ' έτος, νοουμένου ότι η επικέντρωση της προσπάθειας μας θα είναι στην προσέλκυση πρόσθετου τουριστικού ρεύματος εκτός των κατεξοχόν μηνών αιχμής του Ιουλίου και Αυγούστου, θέτοντας συγκεκριμένους στόχους ανά αγορά προτεραιότητας. Και τούτο θα επιτευχθεί εφόσον δεν προκύψουν νέες προκλήσεις και απρόοπτα γεγονότα που θα ανακόψουν την πορεία του κυπριακού τουρισμού.

4.5. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΡΩΣΙΑΣ, ΙΣΡΑΗΛ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ), ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Το 2019, με τις περαιτέρω επιδόσεις του - έστω και σε ηπιότερους ρυθμούς αύξησης, καθίσταται ο νέος πήχης για την τουριστική μας βιομηχανία, αφού ξεπέρασε αισθητά τις προηγούμενες χρονιές ρεκόρ (2018/17/16 και 2001), αφού κατάφερε να προσεγγίσει, για πρώτη φορά, τα 4 εκατομμύρια αφίξεις, μέσα σε ένα σαφώς πιο δύσκολο και ανταγωνιστικό περιβάλλον. Η εκτίμηση του Συνδέσμου είναι ότι οι θετικές επιδόσεις των τελευταίων - προ πανδημίας - χρόνων, ήταν το αποτέλεσμα της άμεσης και δυναμικής κινητοποίησης κράτους και ιδιωτικού τομέα, στα πλαίσια και της αξιοποίησης των ευνοϊκών συγκυριών που επικράτησαν στη γύρω περιοχή μας.

Στη θετικότερη εικόνα του τουρισμού μας συνέβαλαν και οι έντονες παραστάσεις του Συνδέσμου μας προς την Κυβέρνηση για την ανάγκη επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου και κατ' επέκταση την ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού, με αποτέλεσμα τον καταρτισμό Σχεδίου για τους ξένους Διοργανωτές Ταξιδιών οι οποίοι το είχαν αξιοποιήσει και είχε επιτευχθεί σημαντικά η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, από Μάρτιο-Νοέμβριο, θέτοντας έτσι τα θεμέλια για περαιτέρω επιμήκυνση, με απώτερο στόχο τη δραστική αύξηση του χειμερινού τουρισμού.

Το ποσοστό αύξησης του 2019 σε σχέση με το 2001 ήταν της τάξης του 47% και ευελπιστούσαμε στην επίτευξη, αν όχι ενός νέου ρεκόρ τουριστικών αφίξεων, τουλάχιστον στη σταθεροποίηση των τουριστικών μας επιδόσεων.

Δυστυχώς η πανδημία Covid-19 ανέτρεψε όλα τα δεδομένα κατά τις χρονιές 2020 και 2021 και άφησε το αποτύπωμά της σε όλους τους κλάδους της οικονομίας στην Κύπρο και διεθνώς και ιδιαίτερα στην τουριστική βιομηχανία, η οποία μέτρησε βαθιές πληγές, αφού η μείωση αφίξεων και εσόδων ήταν δραματική, με αποτέλεσμα το 2020 και το πρώτο εξάμηνο του 2021 να θεωρούνται ως μη γενόμενη περίοδος για τον τουρισμό.

Το σοκ της πανδημίας διαδέχτηκε ο αντίκτυπος από τον πόλεμο στην Ουκρανία στις 24 Φεβρουαρίου 2022 και οι κυρώσεις εναντίον της Ρωσίας, που επέφεραν νέες προκλήσεις οι οποίες επηρέασαν και τον ευαίσθητο τομέα

της τουριστικής μας βιομηχανίας, όπως το κλείσιμο του Ευρωπαϊκού εναέριου χώρου για ρωσικά αεροσκάφη, ο πληθωρισμός, η ενεργειακή κρίση και το κενό που άφησε η Ρωσική και Ουκρανική αγορά.

Το Υφυπουργείο Τουρισμού σε συνεργασία με τον ΠΑΣΥΞΕ και άλλους επαγγελματικούς φορείς, βρίσκονταν σε συνεχή συνεργασία για παρακολούθηση των εξελίξεων, καθώς και την πορεία τόσο των παραδοσιακών μας αγορών του Ηνωμένου Βασιλείου, του Ισραήλ και της Γερμανίας, όσο και άλλων υποσχόμενων αγορών οι οποίες έχουν προοπτικές λόγω της καλής αεροπορικής συνδεσιμότητας τους με την Κύπρο, όπως η Γαλλία, η Αυστρία, η Πολωνία, η Ελβετία, η Ιταλία, η Σουηδία και η Ουγγαρία. Κατά γενική ομολογία, η τουριστική μας βιομηχανία προσαρμόστηκε αμέσως στα νέα δεδομένα και προς τούτο κρίνουμε ότι η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα είναι η μοναδική συνταγή για αντιμετώπιση κρίσεων. Η προσπάθεια που ξεκίνησε το 2022 με τις παραδοσιακές ευρωπαϊκές αγορές που παλαιότερα ενδεχομένως να μην ήταν ψηλά στις προτεραιότητες μας, θα πρέπει να συνεχιστεί. Οι εμπειρίες που έχουμε αποκομίσει, μας διδάσκουν ότι πρέπει να αποφεύγουμε την υπερβολική εξάρτηση από συγκεκριμένες αγορές και να διευρύνουμε συνεχώς τον κύκλο των αγορών από τις οποίες αντλούμε τουρίστες.

Ο ΠΑΣΥΞΕ τονίζει σε όλες τις συναντήσεις του με τους αρμόδιους Υπουργούς και τον Υφυπουργό Τουρισμού, την ανάγκη για λήψη εκείνων των πολιτικών αποφάσεων που χρειάζονται για να αντιμετωπισθούν οι νέες προκλήσεις, όπως οι συνεχιζόμενες πληθωριστικές τάσεις, τα αυξημένα επιτόκια, το αυξημένο κόστος της ενέργειας και των πρώτων υλών, αλλά και η συνεχιζόμενη έλλειψη εργατικού δυναμικού.

4.5.1. Διαπιστώσεις από την Αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου

Στα πλαίσια των συναντήσεων που είχε ο ΠΑΣΥΞΕ το Νοέμβριο 2022 με τους μεγαλύτερους Διοργανωτές Ταξιδίων του Ηνωμένου Βασιλείου, έγινε ενημέρωση σε σχέση με την πολύ υποσχόμενη πορεία της αγγλικής αγοράς για την Κύπρο, η οποία είναι η σημαντικότερη και μεγαλύτερη σε μέγεθος αγορά πηγή τουρισμού για το νησί μας.

Στη θετική επίδοση της Βρετανικής αγοράς συμβάλλει η αισθητά αυξημένη αεροπορική σύνδεση της Κύπρου με το Ηνωμένο Βασίλειο αφού υφιστάμενες Αεροπορικές Εταιρείες αύξησαν τη δυναμικότητα των θέσεων τους, ενώ έχουν προστεθεί και νέες.

Η Βρετανική αγορά εξακολουθεί να παραμένει παραδοσιακά η 1^η αγορά πηγή τουρισμού για την Κύπρο, παρά το Brexit και την εξασθένηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας της στερλίνας έναντι του ευρώ. Ο Σύνδεσμος παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις, αλλά και τις κινήσεις κύριων ανταγωνιστικών μας προορισμών και πάντοτε σε στενή επαφή με τους συνεργάτες μας Διοργανωτές Ταξιδίων, ώστε να διασφαλίζεται η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού μας πακέτου και η επέκταση των προγραμμάτων τους για την Κύπρο.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, οι τουριστικές αφίξεις από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά το 2022 έφθασαν το 1.212.603 τουρίστες σε σχέση με το 1.330.635 τουρίστες του 2019 (-8.9% 2022 Vs 2019), ενώ συγκρινόμενο το 2022 με την χρονιά ρεκόρ του 2001 (1.500.000) καταγράφεται μείωση της τάξης του 11%!

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, το πρώτο τετράμηνο του 2023 (Ιαν.-Απρ.), οι τουριστικές αφίξεις από το Ηνωμένο Βασίλειο ανήλθαν στις 237.762.

4.5.2. Διαπιστώσεις από τις Αγορές της Ρωσίας και των Δημοκρατιών της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών

Σημειώνεται ότι η Ρωσία η οποία σημείωσε τις πιο θεαματικές αυξήσεις κατά την πενταετία 2010-2014, αλλά και τη διετία 2016-2017 - παρά τη σημαντική μείωση που κατέγραψε στις αφίξεις του 2015 (-17%) και το 2018 (-5%) - εντούτοις παρέμεινε και κατά το 2019 (παρά τη μείωση κατά 0.2%), η 2^η σημαντικότερη αγορά για τον Κυπριακό τουρισμό (με μερίδιο 20% επί του συνόλου των ετήσιων τουριστικών μας αφίξεων), ξεπερνώντας σε αφίξεις άλλες σημαντικές αγορές όπως η Γερμανική, η Ελληνική και η Σουηδική και σύμφωνα και με τη Στρατηγική Τουρισμού του Υφυπουργείου Τουρισμού, αποτελεί αγορά υψηλής προτεραιότητας.

Υπενθυμίζεται ότι οι θεαματικές αυξήσεις του τουριστικού ρεύματος από τη Ρωσία, οφείλονταν στην πραγματοποίηση απευθείας πτήσεων προς την Κύπρο από μεγάλο αριθμό

πόλεων της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Μεγάλο ρόλο επίσης συνέβαλε και η πολύ πετυχημένη εφαρμογή του νέου συστήματος έκδοσης θεώρησης διαβατηρίων από την Κυπριακή Δημοκρατία σε Ρώσους πολίτες (ηλεκτρονική αίτηση, προέγκριση και έκδοση τελικής θεώρησης διαβατηρίων κατά την άφιξη τους στα Κυπριακά Αεροδρόμια).

Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και του Υφυπουργείου Τουρισμού, οι τουριστικές αφίξεις από τη Ρωσία κατά το 2019 ανήλθαν στους 781.856 τουρίστες σε σύγκριση με τους 783.631 τουρίστες το 2018 και τους 824.494 τουρίστες το 2017, ενώ συγκρινόμενο το 2019 με το 2009, πενταπλασιάστηκαν καταγράφοντας τη θεαματική αύξηση της τάξης του 425%.

Επίσης με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, οι τουριστικές αφίξεις από τη Ρωσία κατά το 2022 ανήλθαν σε μόλις 51.815 σε σύγκριση με 519.174 αφίξεις το 2021 και τις μόλις 27.740 το 2020.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, το πρώτο τετράμηνο του 2023 (Ιαν.-Απρ.), οι τουριστικές αφίξεις από τη Ρωσία ανήλθαν μόλις στις 13.229.

Κατόπιν της επέκτασης κατά το 2013 του πετυχημένου συστήματος έκδοσης θεώρησης διαβατηρίων που εφαρμόστηκε στη Ρωσία και προς την Ουκρανία, διεφάνη η ανοδική πορεία και από την υποσχόμενη αυτή νέα αγορά για την Κύπρο. Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και του Υφυπουργείου Τουρισμού, οι τουριστικές αφίξεις από την Ουκρανία κατά το 2019 κατέδειξαν σημαντική αύξηση της τάξης του 36.5% (95.031 τουρίστες) σε σύγκριση με το 2018 που κατέδειξαν θεαματική αύξηση της τάξης του 44.5% (69.619 τουρίστες) σε σύγκριση με το 2017 που είχε σημαντική μείωση 22.6% (48.190 τουρίστες) σε σύγκριση με το 2016 που αυξήθηκαν κατά 23% (62.292 τουρίστες) σε σύγκριση με το 2015 (50.644 τουρίστες).

Επίσης με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, οι τουριστικές αφίξεις από την Ουκρανία κατά το 2021 ανήλθαν στις 95.811 σε σύγκριση με μόλις 12.121 το 2020 και χαρακτηρίστηκε αξιοσημείωτη η ανοδική της πορεία κατά το 2021 σε σύγκριση με το 2019, η οποία θα ήταν πολύ υποσχόμενη και για τα επόμενα χρόνια αν δεν ξεσπούσε ο πόλεμος.

4.5.3. Διαπιστώσεις από την Αγορά του Ισραήλ

Αξιοσημείωτη και ραγδαία αναπτυσσόμενη αγορά αναδεικνύεται τα τελευταία χρόνια το Ισραήλ, κατατάσσοντας την πλέον από το 2022 (μετά την απώλεια της Ρωσικής αγοράς) ως την 2^η σε μέγεθος αγορά μας και με μερίδιο 8.7% επί του συνόλου των ετήσιων τουριστικών μας αφίξεων.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, οι τουριστικές αφίξεις από το Ισραήλ κατά το 2022 ανήλθαν στις 277.397 σε σύγκριση με τους 293.746 τουρίστες το 2019. Σημειώνεται ότι κατά το 2021 ανήλθαν στις 82.098 σε σύγκριση με μόλις 27.272 το 2020.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, το πρώτο τετράμηνο του 2023 (Ιαν.-Απρ.), οι τουριστικές αφίξεις από το Ισραήλ ανήλθαν στις 87.069.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η σύγκριση των αφίξεων Ισραηλινών τουριστών το 2001 (μόλις 36.676 τουρίστες) με το 2019 (293.746 τουρίστες), οκταπλασιάστηκαν καταγράφοντας τη θεαματική αύξηση της τάξης του 700%!

Η υιοθέτηση πολιτικής 'ανοικτών αιθέρων' έχει ευνοήσει σημαντικά την ώθηση της αγοράς του Ισραήλ τα τελευταία χρόνια, καθιστώντας την Κύπρο, όχι μόνο πιο προσβάσιμη και με προσιτά ναύλα, αλλά και ως την πιο ελκυστική επιλογή, ως του πλησιέστερου ευρωπαϊκού προορισμού για τις αγορές της Μέσης Ανατολής, χαράσσοντας την κατεύθυνση προς την οποία πρέπει να κινηθούμε για την δραστική ανάπτυξη και άλλων μη παραδοσιακών αγορών της Μέσης Ανατολής, όπως είναι η Ιορδανία, η Αίγυπτος και η περιοχή των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων και της Σαουδικής Αραβίας.

Ταυτόχρονα γίνονται προσπάθειες για περαιτέρω αξιοποίηση των προοπτικών για ανάπτυξη του τουρισμού μεταξύ των δύο χωρών πάνω σε ολόχρονη βάση, με την αξιοποίηση της γειννίας των δύο χωρών με ανάλογα προσιτά ναύλα, αναπτύσσοντας επιπρόσθετα και την προοπτική προώθησης των δύο χωρών ως συνδυασμένοι προορισμοί για τις Ευρωπαϊκές και την Αμερικανική αγορά, αλλά και για τις πολλά υποσχόμενες Ασιατικές αγορές όπως της Κίνας και της Ινδίας.

Επί τούτου ο ΠΑΣΥΞΕ είχε συνάντηση με τον Πρέσβη του Ισραήλ στις 19 Ιανουαρίου 2022 στα Γραφεία του Συνδέσμου, ενώ πολύ σημαντική χαρακτηρίζεται και η συνάντηση του Συνδέσμου με τον Πρέσβη της Αιγύπτου στις 19 Μαΐου 2022 επίσης στα Γραφεία του.

4.5.4. Διαπιστώσεις από την Αγορά της Γερμανίας

Το 2019, η Γερμανία ήταν στην 5^η θέση ως αγορά πηγή τουρισμού για την Κύπρο (με μερίδιο 4% επί του συνόλου των ετήσιων τουριστικών μας αφίξεων), γεγονός που αναπτέρωνε τις ελπίδες να επανακάμψει η σημαντική αυτή αγορά. Σ' αυτό συνέβαλε και το γεγονός ότι το Υφυπουργείο Τουρισμού προέβη σε καλές συμφωνίες με τους κυριότερους Διοργανωτές Ταξιδίων, με στόχο τη βελτίωση της προσβασιμότητας από τη Γερμανία προς την Κύπρο, που είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των πτήσεων και των αεροπορικών θέσεων από τη Γερμανία προς την Κύπρο.

Τροχοπέδη σ' αυτή την ανάπτυξη ήταν για το 2019, η αρνητική εξέλιξη με τις πτωχεύσεις αεροπορικών εταιρειών όπως της Air Berlin και της Cobalt, ενώ από την πτώχευση της Germania μόνο, προκλήθηκε απώλεια περίπου 50.000 θέσεων.

Η αγορά της Γερμανίας σταθμίζεται τόσο από τον ΠΑΣΥΞΕ, όσο και από όλους τους τουριστικούς φορείς, ως αγορά προτεραιότητας επισημαίνοντας την ανάγκη να της δοθεί σωστό προϊόν στη σωστή τιμή με στόχο την ανάκαμψη της. Σημειώνεται ότι οι Γερμανοί τουρίστες θεωρούνται ποιοτικοί πελάτες που ταξιδεύουν κυρίως τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο και συνεπώς συμβάλλουν στην επιμήκυνση της καλοκαιρινής περιόδου. Επίσης επισημάνθηκε η ανάγκη στήριξης των προσπαθειών των Αεροπορικών Εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε αυτή την αγορά, ώστε να αυξήσουν τις πληρότητές τους και να εδραιώσουν με επιχειρηματική επιτυχία τα πτητικά τους προγράμματα.

Για την περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς της Γερμανίας, ο ΠΑΣΥΞΕ είχε συνάντηση με τους CEO της Meeting Point International και της Meeting Point Cyprus στις 7 Απριλίου 2022, με τους οποίους συζητήθηκε η περαιτέρω συνδεσιμότητα, ενόψει του ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα που έχει η Κύπρος με τη συγκεκριμένη αγορά είναι η έλλειψη πτήσεων.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, οι τουριστικές αφίξεις από τη Γερμανία κατά το 2022 ανήλθαν στις 198.424 σε σύγκριση με τους 151.500 τουρίστες το 2019 (+31%). Συγκρινόμενο το 2022 με την χρονιά ρεκόρ του 1997 (250.000) καταγράφεται μείωση της τάξης του 20.6%!

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, το πρώτο τετράμηνο του 2023 (Ιαν.-Απρ.), οι τουριστικές αφίξεις από τη Γερμανία ανήλθαν στις 45.906.

4.6. • ΕΠΙΜΗΚΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ • ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ • ΠΟΛΙΤΙΚΗ 'ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΑΙΘΕΡΩΝ' • ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ • ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΕ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ • ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΑΧΕΙΑΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ (ΒΙΖΑΣ)

Από τα κυριότερα θέματα που απασχολούν επανειλημμένα το Διοικητικό Συμβούλιο είναι η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και κατ' επέκταση η ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού, η εφαρμογή της πολιτικής 'ανοικτών αιθέρων' (open skies policy) και η φιλελευθεροποίηση των αερομεταφορών πάνω σε ολόχρονη βάση, η παροχή κινήτρων στις Αεροπορικές Εταιρείες, η επέκταση της εφαρμογής του νέου συστήματος θεώρησης διαβατηρίων για την ταχεία έκδοσή της, καθώς και το νέο νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ "Fit for 55" που ηγέρθη το 2022.

Τα προαναφερόμενα ζωτικά θέματα προβλήθηκαν επί συστηματικής βάσης τόσο στις διάφορες συσκέψεις με τους Αρχηγούς των Κομμάτων, τους αρμόδιους Υπουργούς και Επιτροπές της Βουλής, όσο και με δηλώσεις και συνεντεύξεις των Αξιωματούχων του ΠΑΣΥΞΕ στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας.

4.6.1. Επιμήκυνση της Τουριστικής Περιόδου και Ανάπτυξη του Χειμερινού Τουρισμού

Ένα από τα κυριότερα θέματα που απασχολεί διαχρονικά το Σύνδεσμο και το οποίο άπτεται της μεγαλύτερης πρόκλησης του Κυπριακού τουρισμού με στόχο την άμβλυση της εποχικότητας, είναι η συνέχιση της προσπάθειας για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και η ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού.

Επί τούτου, ο Σύνδεσμος χαιρετίζει τις προσπάθειες του Υφυπουργείου Τουρισμού, που σε συνεργασία με την Hermes Airports, συνεχίζουν τις ενέργειες και τα προγράμματα συνεργασίας και πτήσεων που στοχεύουν στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, ώστε η Κύπρος να εξελιχθεί σε ένα ολόχρονο τουριστικό προορισμό.

Ο Σύνδεσμος είχε δραστηριοποιηθεί έντονα για την εξαγγελία και υλοποίηση των υπό αναφορά συνεργασιών, με στόχο την επανατοποθέτηση της Κύπρου ως ενός ελκυστικού χειμερινού τουριστικού προορισμού στην Ανατολική Μεσόγειο, που προσφέρει συνθήκες πολιτικής σταθερότητας και ασφάλειας. Καταλυτικός παράγοντας που συμβάλλει καθοριστικά στην επιτυχία αυτού του εγχειρήματος δεν είναι άλλος από τη δυνατότητα προσφοράς μιας ανταγωνιστικής πρότασης για επιλογή της Κύπρου ως εναλλακτικού προορισμού, τόσο προς τις Αεροπορικές Εταιρείες, όσο και προς τους ξένους Διοργανωτές Ταξιδιών.

Συναφώς, οι καλά στοχευμένες συνεργασίες με τις Αεροπορικές Εταιρείες και τους Διοργανωτές Ταξιδιών, συνέβαλαν στη συλλογική προσπάθεια για επιμήκυνση της καλοκαιρινής περιόδου και άμβλυση του χρόνιου προβλήματος της εποχικότητας του τουρισμού - κατά τις προ πανδημίας τελευταίες χρονιές.

Ο Σύνδεσμος επισημαίνει ταυτόχρονα ότι πρέπει να ανταποκριθούμε στη νέα διεθνή τουριστική τάση των σύντομων, αλλά και πιο συχνών, και ποιοτικών διακοπών, εξευρίσκοντας τρόπους περαιτέρω ενίσχυσης της αεροπορικής συνδεσιμότητας της Κύπρου τους χειμερινούς μήνες.

4.6.2. Πολιτική 'Ανοικτών Αιθέρων' (Open Skies Policy) και Φιλελευθεροποίηση Αερομεταφορών

Η εφαρμογή της πολιτικής 'ανοικτών αιθέρων' (open skies policy), η περαιτέρω φιλελευθεροποίηση των πτήσεων γενικά προς και από την Κύπρο και η ανάγκη προσέλκυσης περισσότερων αερογραμμών χαμηλού κόστους ώστε να διασφαλιστούν τα ευρύτερα συμφέροντα του τουρισμού μας αλλά και της οικονομίας του τόπου, αποτελούν διαχρονικά την πάγια θέση του Συνδέσμου.

Υπενθυμίζεται ιδιαίτερα ότι μετά την τραπεζική κρίση, ο ΠΑΣΥΞΕ πρότεινε στην Κυβέρνηση την υλοποίηση Έκτακτου Σχεδίου Δράσης που, μεταξύ άλλων, περιλάμβανε πρόταση για άμεση φιλελευθεροποίηση πτήσεων ειδικότερα σε αγορές

προτεραιότητας οι οποίες μπορούσαν άμεσα να φέρουν πρόσθετο τουριστικό ρεύμα πάνω σε ολόχρονη βάση, αξιοποιώντας το ήδη εκδηλωθέν προς την Hermes Airports ενδιαφέρον από συγκεκριμένες Αεροπορικές Εταιρείες.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί, ότι στο πλαίσιο της προσπάθειας για αντιμετώπιση του προβλήματος της εποχικότητας, γίνονται από το κράτος και τον CIPA σημαντικές προσπάθειες προσέλκυσης τουριστών και από εναλλακτικές αγορές, όπως η Κίνα, καθώς και προσπάθειες για ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, όπως υγείας και ευεξίας, αλλά και αθλητικού, γαμήλιου, συνεδριακού και θρησκευτικού τουρισμού.

Η φιλευθεροποίηση των πτήσεων αποτελούσε για χρόνια πάγιο αίτημα του ΠΑΣΥΞΕ, αφού ήταν ένα ουσιαστικό βήμα προς την επιθυμητή κατεύθυνση για προσέλκυση επιπρόσθετου τουριστικού ρεύματος προς το νησί μας. Τα οφέλη από τη φιλευθεροποίηση των πτήσεων έχουν ήδη αποδειχθεί περίτρανα με το αισθητά αυξημένο ρεύμα επισκεπτών που επωφελείται η Κύπρος, κυρίως δε από γειτονικές της χώρες.

4.6.3. Σχέδια Κινήτρων σε Αεροπορικές Εταιρείες και Κάθοδος Νέων Αεροπορικών Εταιρειών

Ο Σύνδεσμος μας, ιδιαίτερα με την έναρξη της τραπεζικής κρίσης το Μάρτιο 2013, ανέδειξε ως επιτακτική την ανάγκη παροχής νέων σχεδίων κινήτρων προς τις Αεροπορικές Εταιρείες, τόσο σε υφιστάμενες, όσο και σε νέες για κάθοδο τους στην Κύπρο. Στόχος ήταν τα κίνητρα αυτά να βοηθήσουν σημαντικά στο μετριασμό των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στον τουρισμό, σε συνάρτηση πάντοτε και με τις γενναιόδωρες εκπώσεις ή/και ειδικές προσφορές που παραχωρήθηκαν από τους Ξενοδόχους προς τους Διοργανωτές Ταξιδίων.

Οι καλά στοχευμένες συνεργασίες και κίνητρα του Υφυπουργείου Τουρισμού και της Hermes Airports, σε συνεργασία με το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών & Έργων, προς τις Αεροπορικές Εταιρείες και τους Διοργανωτές Ταξιδίων, συμβάλλουν στο να ενισχυθεί σημαντικά η αεροπορική συνδεσιμότητα, η ανάπτυξη των αερομεταφορών, η απεξάρτηση από παραδοσιακές αγορές και κατ' επέκταση η επιμήκυνση της καλοκαιρινής περιόδου - από έξι μήνες τουρισμό σε εννιά (από Μάρτιο-Νοέμβριο).

Με την φιλελευθεροποίηση των πτήσεων έχουν αναδειχθεί ως πολύ σημαντικές αγορές οι χώρες της Μέσης Ανατολής και του Αραβικού Κόλπου, μετά την κάθοδο στην Κύπρο σημαντικών Αεροπορικών Εταιρειών όπως η Emirates και η Qatar Airways, καθώς και οι πολύ γειτονικές μας αγορές του Ισραήλ, της Ιορδανίας και του Λιβάνου. Επιπρόσθετα, με την έλευση αυτών των Εταιρειών, δημιουργούνται πολύ σημαντικές προοπτικές για ανοίγματα στις νέες, δύσκολα προσβάσιμες μέχρι σήμερα, τεράστιες αγορές της Ασίας.

Ο Σύνδεσμος μας είχε εκφράσει την ικανοποίηση του προς τούτο προσβλέποντας ότι θα ακολουθήσουν και άλλες σημαντικές αγορές, επενεργώντας έτσι καταλυτικά στη βελτίωση και ενίσχυση της προσβασιμότητας προς το νησί μας πάνω σε ολόχρονη βάση, με όλα τα συνεπακόλουθα κοινωνικο-οικονομικά οφέλη που η επιτυχία αυτής της πολιτικής θα αποφέρει για τον τόπο μας.

Σε συνάντηση με το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου στις 5 Ιουλίου 2022, ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών & Έργων ανέφερε ότι η ενίσχυση της αεροπορικής συνδεσιμότητας, η ανάπτυξη σχεδίων κινήτρων και σχεδίων συνδεσιμότητας για μεγιστοποίηση του οφέλους για τις αεροπορικές εταιρείες, έχουν στόχο την μακροχρόνια λειτουργία των πτητικών προγραμμάτων τους, αλλά και για τη δημιουργία βάσεων στην Κύπρο.

Κατά το 2022 - και έχοντας υπόψη ότι η αγορά της Ρωσίας δεν μπορεί να αναπληρωθεί στο σύνολο της - διεφάνη η σημαντική προοπτική από χώρες, όπως η Γερμανία, το Ισραήλ, η Πολωνία, η Αυστρία, η Ελβετία, η Ιταλία, η Γαλλία, η Σουηδία και η Ουγγαρία, που δημιουργήθηκε λόγω των δράσεων του Υφυπουργείου, του Υπουργείου Μεταφορών και της Hermes Airports.

Συναφώς, στις 26 Οκτωβρίου 2022, ο ΠΑΣΥΞΕ χαιρέτισε δημόσια την έγκριση από την Κυβέρνηση του νέου Σχεδίου Κινήτρων για τις αεροπορικές εταιρείες για την χρονική περίοδο 2023-2027, με συγχρηματοδότηση από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών & Έργων και την εταιρεία Hermes Airports Ltd.

Το Σχέδιο Κινήτρων που τέθηκε σε εφαρμογή την περίοδο 2012-2022 συνέβαλε καθοριστικά στην ενίσχυση της συνδεσιμότητας της Κύπρου και στην ανάπτυξη των αερομεταφορών και νέων δρομολογίων και η σημασία του αναδείχθηκε ιδιαίτερα την περίοδο της πανδημίας. Το νέο

Σχέδιο Κινήτρων θα συμβάλει στην ενθάρρυνση αερομεταφορέων τρίτων χωρών να δραστηριοποιηθούν για ταξίδια στο νησί, επιτυγχάνοντας την περαιτέρω αύξηση της επιβατικής κίνησης και την αναζωογόνηση της τουριστικής Κύπρου που τα τελευταία τρία χρόνια πλήγηκε από την πανδημία και τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Καταλήγοντας στην ανακοίνωση του, ο ΠΑΣΥΞΕ συνεχάρη τα Υπουργεία Μεταφορών, Επικοινωνιών & Έργων και Οικονομικών, καθώς και το Υφυπουργείο Τουρισμού, για την από κοινού υποβολή της πρότασης, με στόχο να αντιμετωπισθούν και οι νέες προκλήσεις των αερομεταφορών στο ανταγωνιστικό και μεταβαλλόμενο περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί διεθνώς.

4.6.4. Διαδικασία Ταχείας Έκδοσης Θεωρήσεων Διαβατηρίων (Βίζα)

Σε συνάρτηση με τα προαναφερόμενα, ο ΠΑΣΥΞΕ έθετε στις διάφορες συναντήσεις του, το θέμα της επέκτασης του επιτυχημένου μηχανισμού για ταχεία θεώρηση των διαβατηρίων (ηλεκτρονική αίτηση, προέγκριση και έκδοση τελικής θεώρησης διαβατηρίων κατά την άφιξη τους στα Κυπριακά Αεροδρόμια) στο πρότυπο της Ρωσίας και σε άλλες, πολλά υποσχόμενες αγορές, ως οι προαναφερθείσες αγορές προτεραιότητας.

Αξιοσημείωτο παράδειγμα είναι η αγορά της Ρωσίας, από την οποία η Κύπρος φιλοξένησε 781.856 τουρίστες το 2019, καταστρώντας την ως τη 2^η μεγαλύτερη αγορά μας, ενώ κατά την τελευταία - προ πανδημίας - 10-ετία, συγκρινόμενο το 2019 με το 2009 (148.740 αφίξεις), οι αφίξεις Ρώσων τουριστών πενταπλασιάστηκαν καταγράφοντας θεαματική αύξηση της τάξης του 425%.

Η επιτυχία του νέου αυτού συστήματος έκδοσης θεώρησης διαβατηρίων διεφάνη και μετά την εφαρμογή του από το 2013 και προς την υποσχόμενη νέα αγορά της Ουκρανίας, συμβάλλοντας καθοριστικά στην θεαματική αύξηση των τουριστικών αφίξεων, που υπερδιπλασιάστηκαν (+179%) τα τελευταία χρόνια (από 34.027 το 2013 στις 95.031 το 2019).

Δυστυχώς και οι δύο αυτές αγορές της Ρωσίας και της Ουκρανίας δεν αναμένεται να ανακάμψουν σύντομα - τουλάχιστον σε αυτά τα μεγέθη.

Πάγιο αίτημα του ΠΑΣΥΞΕ είναι η επέκταση του νέου συστήματος θεώρησης διαβατηρίων και σε άλλες Δημοκρατίες της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών, καθώς και από άλλες τρίτες χώρες, με απλούς, πρακτικούς και αποτελεσματικούς τρόπους παραχώρησης βίζας.

Αξιοσημείωτο να αναφερθεί εδώ ότι σε έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO), επισημάνθηκε ότι η απλούστευση της διαδικασίας έκδοσης θεωρήσεων διαβατηρίων (βίζα), ιδιαίτερα κατά την άφιξη, έχει παρουσιάσει σημαντική πρόοδο τα τελευταία χρόνια, γεγονός που συμβάλλει στην αυξημένη ευαισθητοποίηση των κέντρων λήψης αποφάσεων για τις θετικές επιπτώσεις που αυτό έχει στον τουρισμό, την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας μέσω του τουριστικού τομέα.

Βάση προβλέψεων του UNWTO, οι διεθνείς τουριστικές αφίξεις αναμένονται να φθάσουν το 1.8 δις μέχρι το 2030 και η βελτίωση στη διαδικασία έκδοσης βίζας θα είναι ζωτικής σημασίας για την προσέλκυση περισσότερων τουριστών κυρίως από αναδυόμενες πηγές αγορών όπως η Κίνα, η Ρωσία, η Ινδία και η Βραζιλία.

4.6.5. Νομοθετικό Πλαίσιο της ΕΕ "Fit for 55"

Κατά τη συνάντηση με το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου στις 5 Ιουλίου 2022, ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών & Έργων έκανε εκτενή ενημέρωση για το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ "Fit for 55" για το οποίο η Κύπρος ανέπτυξε πρωτοβουλία, διαπραγματεύτηκε και πέτυχε μετριασμό του κόστους στις αερομεταφορές για να διασφαλιστεί ότι η χώρα μας δεν θα επηρεαστεί αρνητικά στο βαθμό που είχε αρχικά εκτιμηθεί.

Ενόψει της δέσμευσης για μηδενική εκπομπή ρύπων διοξειδίου του άνθρακα από τα αεροδρόμια ως το 2050, η Κύπρος ανέλαβε πρωτοβουλία και υπέβαλε προτάσεις για να ληφθούν υπόψη οι επιμέρους ιδιαιτερότητες των νησιωτικών κρατών-μελών, προκειμένου να αποφευχθούν ανισομερείς επιπτώσεις στη συνδεσιμότητα των χωρών, που θα πλήξουν τον τουρισμό και ευρύτερα την οικονομία τους. Σημαντική είναι η ειδική αναφορά, στην Οδηγία, σε νησιωτικά κράτη μεγέθους μικρότερου των 10,000χμ², όπως η Κύπρος, για

τα οποία η διαφορά του κόστους στα καύσιμα θα καλύπτεται στο 100% από μία συνολική επιδότηση μεγέθους €0,5 δισ., καθώς και η πρόνοια διεξαγωγής μελέτης που να επιμετρά τις συνέπειες για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και τη συνδεσιμότητα της Κύπρου.

4.7. • ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2030 • ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

4.7.1. Εθνική Στρατηγική Τουρισμού Μέχρι το 2030

Η Εθνική Στρατηγική Τουρισμού 2020-2030 κρίνεται ως η κύρια προτεραιότητα του Υφυπουργείου Τουρισμού και το όραμα του εστιάζει στην καθιέρωση της Κύπρου ως ενός ολόχρονου, ποιοτικού, ψηφιακά έξυπνου και κοινωνικά ωφέλιμου προορισμού.

Μέσω πρωτοβουλιών και σχετικών σχεδίων δράσης της Στρατηγικής Τουρισμού 2020-2030, το Υφυπουργείο στοχεύει, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα:

- » Προσέλκυση επισκεπτών:
 - Ηλικίας 50 ετών και άνω με σκοπό να βιώσουν εμπειρίες ζωής μέσω της πραγματοποίησης ποικίλων δραστηριοτήτων. Οι αγορές-στόχοι της Κύπρου, για τη συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα είναι η Γερμανία, η Γαλλία, η Ολλανδία, η Ελβετία, η Αυστρία και το Βέλγιο.
 - Ηλικίας 65 ετών και άνω, με οικονομική άνεση, οι οποίοι επιθυμούν να περάσουν την περίοδο αφυπηρέτησής τους ποιοτικά και οι οποίοι δύνανται να διαμένουν στο εξωτερικό για αρκετές εβδομάδες τον χειμώνα. Οι αγορές-στόχοι είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία, η Σουηδία, η Νορβηγία, η Φινλανδία και η Δανία.
 - Για μικρές αποδράσεις (short stays), από χώρες (αγορές) που βρίσκονται εντός 90 λεπτών, αεροπορικά, από την Κύπρο. Οι αγορές-στόχοι είναι το Ισραήλ, η Αίγυπτος, ο Λίβανος, η Ελλάδα και η Ιορδανία.
 - Από μακρινούς προορισμούς, για ολιγοήμερες διακοπές στην Κύπρο στο πλαίσιο ταξιδιού τους σε γειτονικές μας χώρες όπως το Ισραήλ ή η Ελλάδα. Οι αγορές-στόχοι είναι οι ΗΠΑ, η Κίνα, η Ιαπωνία, η Ινδία και η Κορέα.
- » Βελτίωση της αεροπορικής συνδεσιμότητας της Κύπρου, με χώρες από τις οποίες υπάρχουν δυνατότητες για προσέλκυση τουριστών. Για τον σκοπό αυτό, διεξάγονται

επαφές με αεροπορικές εταιρείες και οργανωτές ταξιδίων προκειμένου να καθοριστούν δρομολόγια τα οποία να διασυνδέουν τη χώρα με όσο το δυνατόν περισσότερες αγορές. Σε αυτές τις ενέργειες εντάσσεται και η απλοποίηση της διαδικασίας εξασφάλισης θεώρησης εισόδου στην Κύπρο από χώρες οι οποίες θεωρούνται διεθνώς ως κύριες πηγές εξερχόμενου τουρισμού.

- » Εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου με την προώθηση σειράς ειδικών προϊόντων, για τα οποία η Κύπρος παρουσιάζει συγκριτικά πλεονεκτήματα, όπως ο αθλητικός, ο πολιτιστικός και ο θρησκευτικός τουρισμός, ο τουρισμός συνεδρίων και ο τουρισμός υπαίθρου.
- » Προσέλκυση τουρισμού ειδικών ενδιαφερόντων με απώτερο στόχο την άμβλυση του προβλήματος της εποχικότητας και την αύξηση των τουριστικών αφίξεων εντός της χειμερινής τουριστικής περιόδου και των μηνών εκτός κύριας αιχμής. Τα ειδικά αυτά προϊόντα τουρισμού είναι: Θρησκευτικός/Πολιτιστικός, Ευεξίας/Υγείας-Αποκατάστασης/ΑΜΕΑ, Καζίνο, MICE (meetings, incentives, conferences, events)/Φεστιβάλ, Ποδηλατικός, Προπονητικός/Τουρνουά, Οινογαστρονομικός, Υπαίθρου/Ορεινών Περιοχών, Κρουαζιέρας/Ελλιμενισμού, Γαμήλιος και Γκολφ.
- » Κατασκευή συγκεκριμένων έργων υποδομής τουριστικής φύσεως με κύριο στόχο τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος, την αύξηση της εισροής ποιοτικού τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Τα έργα αυτά περιλαμβάνουν στην παρούσα φάση το καζίνο θέρετρο, τα γήπεδα γκολφ, τις μαρίνες και τους χώρους ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής.

4.7.2. Παροχή Πολεοδομικών Κινήτρων για Εμπλουτισμό και Αναβάθμιση του Τουριστικού Προϊόντος

Υπενθυμίζεται ότι, μετά από έντονη κινητοποίηση του ΠΑΣΥΞΕ και του ΣΤΕΚ, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε και εξήγγειλε για πρώτη φορά στις 28 Ιουλίου 2010 τα πολεοδομικά κίνητρα για την αναβάθμιση/εμπλουτισμό των υφιστάμενων μονάδων.

Η εισαγωγή των Πολεοδομικών Κινήτρων για την Τουριστική Βιομηχανία, εντάσσεται μέσα στα ευρύτερα πλαίσια της αναθεώρησης των Τοπικών Σχεδίων Ανάπτυξης,

όπου επιδιώκεται η διαμόρφωση ενός μοντέλου αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης που να διαλαμβάνει την αναβάθμιση, τον εμπλουτισμό και τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος. Τα κίνητρα προέβλεπαν την αύξηση κατά 5% στο δομήσιμο εμβαδόν των υφιστάμενων τουριστικών μονάδων νοουμένου ότι πρόκειται για εμπλουτιστικά έργα όπως πχ επιπρόσθετα εξειδικευμένα/θεματικά εστιατόρια και επέκταση δωματίων για δημιουργία family rooms ή σουϊτών, έχοντας ως στόχο όπως το ξενοδοχειακό μας προϊόν καταστεί πιο ανταγωνιστικό.

Ακολούθησε απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 29 Μαΐου 2013, για Σχέδιο παροχής πρόσθετων Πολεοδομικών Κινήτρων ή/και ενίσχυση υφιστάμενων, για σκοπούς ανάκαμψης της αναπτυξιακής δραστηριότητας στην Κύπρο, που διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αυξήσεις του συντελεστή δόμησης μέχρι και 30%.

Επίσης κατόπιν έντονων διαβημάτων του ΠΑΣΥΞΕ προς το Υπουργείο Εσωτερικών, έχει επιτευχθεί η παράταση για ακόμη δύο χρόνια της ισχύος του Σχεδίου Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων ή/και ενίσχυση υφιστάμενων, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 3 Μαρτίου 2015. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε επίσης στις 29 Ιουλίου 2015, όπως εισάγει νέες ρυθμίσεις σε σχέση με το Σχέδιο Πολεοδομικών Κινήτρων για σκοπούς ανάκαμψης της αναπτυξιακής δραστηριότητας στην Κύπρο και που αφορούν κυρίως την παροχή κινήτρων πάνω σε μόνιμη βάση για μεγάλης κλίμακας ή και στρατηγικής σημασίας αναπτύξεις. Επίσης αποφάσισε να εγκρίνει ειδικά μέτρα για τη νομιμοποίηση/αδειοδότηση υφιστάμενων αυθαίρετων ή/και νέων κατασκευών σε εγκεκριμένες αναπτύξεις, που παρέχουν στην Πολεοδομική Αρχή, τη δυνατότητα να εγκρίνει υφιστάμενες αυθαίρετες ή/και προτεινόμενες νέες κατασκευές, με προϋποθέσεις και για καθορισμένη χρονική περίοδο.

Κατόπιν διαβημάτων του ΠΑΣΥΞΕ προς τον Υπουργό Εσωτερικών, ζητήθηκε έγκαιρα η παράταση του Σχεδίου Πολεοδομικών Κινήτρων για περαιτέρω χρονική περίοδο. Επί τούτου το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την παράταση του Σχεδίου Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων στις 21 Δεκεμβρίου 2016, στις 18 Δεκεμβρίου 2018, στις 24 Ιουνίου 2020, στις 21 Δεκεμβρίου 2021 και στις 15 Νοεμβρίου 2022. Επίσης στις 21 Οκτωβρίου 2022 δημοσιεύθηκε και το Νέο Πλαίσιο Πολιτικής για Μικτές Τουριστικές Αναπτύξεις (ΜΤΑ)

Η παροχή των πολεοδομικών κινήτρων έχει συμβάλει στην προώθηση έργων εμπλουτισμού και αναβάθμισης του ξενοδοχειακού μας προϊόντος, δίνοντας έτσι την αναγκαία ώθηση στη βιομηχανία η οποία είχε ως αποτέλεσμα, να πραγματοποιηθούν επενδύσεις πέραν των €500 εκατ. για αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό της ξενοδοχειακής μας βιομηχανίας και στη δημιουργία περίπου 15.000 νέων κλινών. Η απόφαση για παράταση των κινήτρων δίνει συνέχεια στην αναπτυξιακή πορεία περαιτέρω αναβάθμισης και εμπλουτισμού του ξενοδοχειακού μας προϊόντος, με ταυτόχρονη την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του, με αρκετά ήδη υφιστάμενα ξενοδοχεία να τα αξιοποιούν.

4.7.3. Μεταρρύθμιση του Κανονιστικού Πλαισίου για τον Τουρισμό (Νέος Τρόπος Αδειοδότησης και Κατάταξης Ξενοδοχείων)

Εκτός από τη λειτουργία του Υφυπουργείου Τουρισμού το 2019, μέρος της όλης μεταρρύθμισης και αναδιάρθρωσης αποτέλεσε και το νέο Κανονιστικό Πλαίσιο - Νόμος και Κανονισμοί 2019 για τη Ρύθμιση της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων & Τουριστικών Καταλυμάτων - που δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 15 Μαρτίου 2019. Έγιναν επίσης τροποποιήσεις επί του υπό αναφορά Νόμου και Κανονισμών το 2020, το 2021, το 2022 και το 2023.

Στόχος του νέου Κανονιστικού Πλαισίου για τον Τουρισμό ήταν η συμβολή του στον εκσυγχρονισμό των ξενοδοχειακών μας μονάδων και του τουριστικού προϊόντος ευρύτερα, στην αντικειμενική κατηγοριοποίηση και έγκαιρη αδειοδότηση των ξενοδοχειακών μονάδων, διασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο την εδραίωση της Κύπρου ως ενός ελκυστικού και ποιοτικού προορισμού σε ολόχρονη βάση.

4.7.4. Δημιουργία Γηπέδων Γκολφ και Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας

Ο ΠΑΣΥΞΕ, ως θέμα αρχής, τάσσεται υπέρ της δημιουργίας γηπέδων γκολφ ως απαραίτητο εργαλείο για εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος κατά ένα γεωγραφικά ισορροπημένο τρόπο. Ακόμη, αναμένεται ότι η δημιουργία γηπέδων γκολφ θα προσφέρει πρόσβαση στους ξένους που διαμένουν στα ξενοδοχεία και άλλα αδειούχα τουριστικά

καταλύματα συμβάλλοντας έτσι στην άμβλυση της ζημιογόνου εποχικής λειτουργίας τους, θέτοντας έτσι γερά θεμέλια για μια νέα ελπιδοφόρα και ανοδική πορεία της τουριστικής βιομηχανίας προς το γενικότερο όφελος της Εθνικής μας Οικονομίας.

4.7.5. Προοπτική Νέων Επενδύσεων στην Κυπριακή Τουριστική Βιομηχανία

Πάγια θέση του ΠΑΣΥΞΕ είναι η θετική προσέγγιση και ενθάρρυνση της προοπτικής να υπάρξουν ξένες επενδύσεις στην τουριστική και ξενοδοχειακή βιομηχανία της Κύπρου λόγω και του ενδιαφέροντος που επέδειξαν επενδυτές από τη Ρωσία, Ισραήλ, Λίβανο, Ελλάδα και Αμερική και πιο πρόσφατα από την Αίγυπτο, το Κατάρ, την Κίνα και τον Καναδά, για αναπτύξεις που καλύπτουν όλο το φάσμα της τουριστικής βιομηχανίας του τόπου, υπερτονίζοντας ταυτόχρονα τη διασφάλιση της αρχής της ίσης μεταχείρισης έναντι των υφιστάμενων ντόπιων τουριστικών και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.

Προς αυτή την κατεύθυνση ο Σύνδεσμος έχει εγκαθιδρύσει μια στενή και εποικοδομητική συνεργασία τόσο με το ΚΕΒΕ, όσο και με τον CIPA.

4.8. ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

4.8.1. Σχέδια Ενίσχυσης Εγχώριου Τουρισμού

Υπενθυμίζεται ότι στα πλαίσια των ενεργειών του για αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων από την πανδημία του κορωνοϊού, το Υφυπουργείο Τουρισμού, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, εξήγγειλε το Σχέδιο Ενίσχυσης του Εγχώριου Τουρισμού, το οποίο αποσκοπούσε αφενός στη στήριξη της τουριστικής βιομηχανίας, η οποία είχε υποστεί βαρύ πλήγμα και αφετέρου στην ενθάρρυνση των μόνιμων κατοίκων της Κύπρου, και ειδικότερα των ατόμων με περιορισμένα εισοδήματα, να πραγματοποιήσουν διακοπές σε τουριστικά καταλύματα σε όλη την Κύπρο, σε προσιτές τιμές.

Το πρώτο Σχέδιο Επιχορηγημένων Διακοπών αφορούσε την περίοδο Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2020, ακολούθησαν επεκτάσεις του Σχεδίου για τις περιόδους από 1^η Δεκεμβρίου 2020 μέχρι την 31^η Μαρτίου 2021, από την 1^η Απριλίου μέχρι την 31^η Μαΐου 2021 και από την 1^η Ιουνίου μέχρι την 30^η Νοεμβρίου 2021 (εξαιρουμένων των μηνών

Ιουλίου και Αυγούστου 2021). Στο μεσοδιάστημα όμως, λόγω της δύσκολης κατάστασης στην τουριστική βιομηχανία, εξαγγέλθηκε το Πρόγραμμα Επιχορηγημένων Καλοκαιρινών Διακοπών για την περίοδο από 15 Ιουλίου 2021 μέχρι 31 Αυγούστου 2021 και ακολούθησαν ακόμη δύο Σχέδια Ενίσχυσης Εγχώριου Τουρισμού, για την περίοδο από 1^η Δεκεμβρίου 2021 μέχρι 31^η Μαρτίου 2022 και από 1^η Μαΐου 2022 μέχρι 31^η Ιουλίου 2022 που ήταν και το τελευταίο.

Με βάση τα στοιχεία του Υφυπουργείου Τουρισμού, στα πλαίσια του Σχεδίου Ενίσχυσης Εγχώριου Τουρισμού (1^η Ιανουαρίου μέχρι την 30^η Απριλίου 2022) και του Προγράμματος Επιχορηγημένων Διακοπών (1^η Μαΐου μέχρι την 31^η Ιουλίου 2022) επωφεληθήκαν πέραν των 100.000 ατόμων, τα οποία πραγματοποίησαν διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία σε όλες τις επαρχίες, με υπολογιζόμενο αριθμό διανυκτερεύσεων πέραν των 240.000, ενώ η δαπάνη για το Υφυπουργείο ανήλθε γύρω στα 1,5 εκ. Βάσει των ίδιων στοιχείων, πέραν του 50% των συνολικών κρατήσεων που έγιναν αφορούν την περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου και ποσοστό της τάξης του 25% των συνολικών κρατήσεων την επαρχία Πάφου.

4.8.2. Χειμερινός Τουρισμός

Όπως είναι γνωστό, ο ΠΑΣΥΞΕ για χρόνια τόνιζε την επιβαλλόμενη αναγκαιότητα για συλλογική αντιμετώπιση της πρόκλησης για άμβλυνση του προβλήματος της εποχικότητας του τουρισμού, με τη δραστική αύξηση του τουριστικού ρεύματος κατά τις χειμερινές περιόδους.

Οι καλά στοχευμένες συνεργασίες με τις Αεροπορικές Εταιρείες και τους Διοργανωτές Ταξιδίων, συνέβαλαν στη συλλογική προσπάθεια για επιμήκυνση της καλοκαιρινής περιόδου κατά τις χειμερινές περιόδους 2018 και 2019, δηλαδή τις δύο προηγούμενες φυσιολογικές χρονιές γιατί οι χρονιές 2020/21 δεν μπορούν να θεωρηθούν ως τέτοιες εξαιτίας της πανδημίας.

Με βάση τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, κατά τους χειμερινούς μήνες (τρίμηνο Ιανουαρίου-Μαρτίου και διμήνια Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου) το 2022 επισκέφθηκαν την Κύπρο 504.603 τουρίστες, ενώ κατά την ίδια χρονική περίοδο το 2021 είχαμε 263.648 τουρίστες, το 2019 είχαμε 637.197 τουρίστες και το 2018 είχαμε 634.686 τουρίστες.

Μέσα από τις δράσεις που περιλαμβάνονται στην Εθνική Στρατηγική Τουρισμού 2020-2030 του Υφυπουργείου Τουρισμού, στοχεύεται, μεταξύ άλλων, η προσέλκυση επισκεπτών κατά την χειμερινή περίοδο. Όπως πχ τα άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω, με οικονομική άνεση, που επιθυμούν να περάσουν την περίοδο αφυπηρέτησής τους ποιοτικά και οι οποίοι δύνανται να διαμένουν στο εξωτερικό για αρκετές εβδομάδες τον χειμώνα. Οι αγορές-στόχοι είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία, η Σουηδία, η Νορβηγία, η Φινλανδία και η Δανία.

Το Υφυπουργείο εφαρμόζει Σχέδια Δράσης για προσέλκυση τουρισμού ειδικών ενδιαφερόντων με απώτερο στόχο την άμβλυση του προβλήματος της εποχικότητας και την αύξηση των τουριστικών αφίξεων εντός της χειμερινής τουριστικής περιόδου και των μηνών εκτός κύριας αιχμής. Τα ειδικά προϊόντα τουρισμού τα οποία κρίθηκαν ότι θα προσελκύσουν τουριστική κίνηση από τις πιο πάνω αγορές, είναι κυρίως το καζίνο, ο θρησκευτικός/πολιτιστικός/αθλητικός/οίνο-γαστρονομικός τουρισμός, ευεξίας/υγείας-αποκατάστασης, υπαίθρου/ορεινών περιοχών, γκολφ, κ.α.

Στις συναντήσεις του ΠΑΣΥΞΕ με αρμόδιους Υπουργούς, την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, καθώς και το Υφυπουργείο Τουρισμού, έθεσε εκ νέου την ανάγκη πιο δυναμικής επανατοποθέτησης της Κύπρου ως ενός ελκυστικού χειμερινού τουριστικού προορισμού στην Ανατολική Μεσόγειο, κτίζοντας πάνω στην πετυχημένη πορεία των προ πανδημίας χειμερινών περιόδων 2017/18 και 2018/19 και θέτοντας ως στόχο να απομακρυνθούμε ακόμη περισσότερο από του να καταστεί η Κύπρος ως καλοκαιρινός προορισμός μόνο όπως τα Ελληνικά νησιά.

4.8.3. Επιχορηγημένες Άδειες και Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών Χαμηλοσυνταξιούχων στα Ορεινά Θέρετρα

Το Σχέδιο Επιχορήγησης των Αδειών των Εργοδοτούμενων, λειτούργησε και το 2022 και σ' αυτό συμμετείχαν μόνο ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων και της περιοχής Πύργου Τυλληρίας, ενώ αποκλείστηκαν οι παραλιακές περιοχές. Για τη λειτουργία του Σχεδίου το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε για τις διακοπές των δικαιούχων σε ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων και του Πύργου Τυλληρίας, τη διάθεση ποσού ύψους €923.000 (που εξακολουθεί να είναι κατά πολύ μειωμένο σε σχέση με το €1.430.000 μόνο για τα Ορεινά Θέρετρα από το σύνολο (ορεινά και παραλιακά ξενοδοχεία)

των €2.200,000 του 2010). Το Σχέδιο λειτούργησε και για το 2022 πάνω σε πενθήμερη βάση από Κυριακή σε Παρασκευή για πέντε διανυκτερεύσεις.

Δικαίωμα συμμετοχής είχαν οι εργοδοτούμενοι που δικαιούνταν σε απολαβές άδειας από το Κεντρικό Ταμείο Αδειών και νοουμένου ότι το κατά κεφαλή εισόδημα της οικογένειας τους δεν υπερέβαινε τα €300 τη βδομάδα ή τα €1.300 το μήνα.

Το ποσό της επιχορήγησης ήταν 90% ή 100% ανάλογα με το κατά κεφαλή εισόδημα της οικογένειας των δικαιούχων, με ανώτατο ποσό επιχορήγησης κατ' άτομο, για διαμονή με πλήρη διατροφή, στην μεν πρώτη περίπτωση €45.00 την ημέρα και στη δεύτερη περίπτωση €50.00.

Για την περίοδο 3/7-16/9/22 φιλοξενήθηκαν σε 15 ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων και του Πύργου, 2.740 άτομα (δικαιούχοι και εξαρτώμενα) και δαπανήθηκε ποσό €600.990 (65.11% του συνολικού εγκεκριμένου ποσού των €923.000 για τα Ορεινά Θέρετρα και τον Πύργο).

Επιπρόσθετα, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 13/4/22 την πρόταση της Υπουργού Εργασίας & Κοιν. Ασφαλίσεων και εξήγγειλε Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών Χαμηλοσυνταξιούχων σε Ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων και του Πύργου Τυλληρίας, κατά τις περιόδους από 1/6/2022-31/7/2022 και από 1/9/2022-31/10/2022 ή μέχρι εξαντλήσεως του σχετικού κονδυλίου.

Το Σχέδιο κάλυπτε μέχρι και τρεις διανυκτερεύσεις από Παρασκευή έως Δευτέρα και από Τρίτη έως Παρασκευή, με πλήρη διατροφή και επί τούτου επωφελήθηκαν συνολικά 5.759 πρόσωπα και το ποσό δαπάνης ανήλθε σε €862.400, ως η ανακοίνωση του Υπουργείου Εργασίας ημερ. 11/1/23.

Στόχος του Σχεδίου, είναι αφενός η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους χαμηλοσυνταξιούχους αλλά επίσης και η στήριξη των ορεινών θερέτρων του τόπου μας, τα οποία με τη λειτουργία τους προσφέρουν σημαντικό αριθμό θέσεων εργασίας σε περιοχές εκτός των αστικών κέντρων, ενισχύουν το τουριστικό προϊόν της Κύπρου κατά τους χειμερινούς μήνες βοηθώντας με αυτό τον τρόπο στην επέκταση της τουριστικής περιόδου και με τη λειτουργία τους στηρίζουν σε σημαντικό βαθμό τις κοινότητες εντός των οποίων δραστηριοποιούνται.

4.8.4. Αθλητικός Τουρισμός

Ο Σύνδεσμος υποστηρίζει ένθερμα την αναγκαιότητα για περαιτέρω ανάπτυξη του Αθλητικού Τουρισμού ως μια εξειδικευμένη μορφή τουρισμού με πολλαπλά κοινωνικο-οικονομικά οφέλη για την πατρίδα μας, στοχεύοντας έτσι στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, στην ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού και στην αντιμετώπιση της εποχικότητας.

Η ανάπτυξη και η προώθηση της Κύπρου ως προορισμός αθλητικού τουρισμού, είτε αφορά παρακολούθηση ή συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες, είτε προπόνηση και προετοιμασία ξένων ομάδων στην Κύπρο, αποτελεί προτεραιότητα του Υφυπουργείου με βάση την Εθνική Στρατηγική Τουρισμού 2020-2030.

Το Υφυπουργείο Τουρισμού παρέχει Σχέδια Επιχορήγησης για την προώθηση του αθλητικού τουρισμού όπως το Σχέδιο επιχορήγησης ξένων αθλητικών ομάδων, ομίλων, συνδέσμων, και ομοσπονδιών για προπόνηση και προετοιμασία στην Κύπρο, καθώς και το Σχέδιο επιχορήγησης διεθνών αθλητικών εκδηλώσεων στην Κύπρο με τη βοήθεια του οποίου έχουν διοργανωθεί σημαντικές διοργανώσεις στην Κύπρο όπως ποδοσφαίρου, ποδηλασίας, τριάθλου, σκοποβολής και άλλων αθλημάτων, καθώς και το Σχέδιο Κινήτρων για τη δημιουργία, αναβάθμιση υποδομών/εγκαταστάσεων σχετικών με τις ειδικές μορφές τουρισμού και το οποίο στηρίζει τη δημιουργία υποδομών ποδηλασίας, σκοποβολής και άλλων αθλημάτων.

Τα αθλήματα έχουν ιεραρχηθεί από το Υφυπουργείο Τουρισμού ανάλογα με τις προοπτικές ανάπτυξης τους στην Κύπρο και ως προτεραιότητα θεωρούνται το ποδόσφαιρο, η ποδηλασία, η κολύμβηση, οι καταδύσεις, το τένις και ο στίβος με ιδιαίτερη έμφαση στο μαραθώνιο και το τρίαθλο, η σκοποβολή, καθώς και το γκολφ.

Κατά την πρώτη τετραμηνία εκάστου έτους και ένεκα των συνήθως κακών καιρικών συνθηκών που επικρατούν στην Ευρώπη, η Κύπρος φιλοξενεί ομάδες από διάφορες χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης και κυρίως από το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ελβετία, την Πολωνία, την Φινλανδία, το Βέλγιο, την Αυστρία, τη Γερμανία, τη Νορβηγία, τη Ρωσία (προ του πολέμου στην Ουκρανία) και άλλες χώρες, οι οποίες έρχονται για αγωνιστική προετοιμασία/προπόνηση ή για συμμετοχή σε αγώνες,

καθώς και για ψυχαγωγικούς λόγους, μια και η χώρα μας πέραν του ότι έχει το μεγάλο πλεονέκτημα ενός ήπιου χειμώνα με αρκετή ηλιοφάνεια, διαθέτει σύγχρονη αθλητική υποδομή, εξαιρετη και ποικίλη ξενοδοχειακή υποδομή, καθώς και καλή οργάνωση της υποδομής των τηλεπικοινωνιών και άλλων υπηρεσιών.

Τη μερίδα του λέοντος του αθλητικού τουρισμού λαμβάνει κυρίως η Λάρνακα και η ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου ένεκα και των αναγκαίων σύγχρονων εγκαταστάσεων και υποδομών που διαθέτουν, ενώ αυξανόμενο μερίδιο απολαμβάνουν τα τελευταία χρόνια τόσο η Πάφος, όσο και η Λεμεσός.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι τα τελευταία, προ πανδημίας, χρόνια, η Κύπρος έχει γίνει γνωστή και σαν χώρος φιλοξενίας σημαντικών διεθνών συναντήσεων όπως, μεταξύ άλλων, οι διεθνείς εμβέλειας ποδηλατικοί αγώνες Cyprus Sunshine Cup, L'Étape Cyprus by Tour de France και Aphrodite Women Cycling Races, οι Διεθνείς Μαραθώνιοι Λεμεσού και Λάρνακας, το ποδοσφαιρικό Cyprus Women's Cup, το Tennis Europe U16, οι Παγκόσμιοι Αγώνες Σκοποβολής ISSF Σκητ-Τραπ, το Cyprus Amateur Open που είναι αγώνας ερασιτεχνικού γκολφ παγκόσμιας κατάταξης, καθώς και διεθνείς αγώνες στο άθλημα του beach volley.

Ιδιαίτερη δυναμική απέκτησε τα τελευταία χρόνια το άθλημα του γκολφ. Η Πάφος διαθέτει τέσσερεις αξιόλογες εγκαταστάσεις γηπέδων γκολφ που φιλοξενούν τη διοργάνωση, υπό την Κυπριακή Ομοσπονδία Γκολφ, διεθνών τουρνουά γκολφ, όπως το "Cyprus Amateur Men's Open" που εντάσσεται στο επίσημο πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Γκολφ, το "CGF Cup", καθώς και τα "Cyprus Senior Amateur Men's & Ladies Opens, προσελκύνοντας ερασιτέχνες και επαγγελματίες γκόλφερς από πληθώρα χωρών.

Σημειώνεται ότι η Κύπρος αναγνωρίζεται ήδη ως ένας ανερχόμενος ευρωπαϊκός προορισμός γκολφ (golf destination) με ιδανικές κλιματολογικές συνθήκες, ποιοτική υποδομή διαμονής και ψηλό επίπεδο υπηρεσιών, ενώ η ανάπτυξη του τουρισμού γκολφ συμβάλλει ιδιαίτερα στη βελτίωση της εποχικότητας (περίοδος αιχμής για γκολφ θεωρείται η περίοδος Σεπτεμβρίου-Μαΐου).

Εξίσου ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει αναπτύξει και ο ποδηλατικός τουρισμός, ενώ η Κύπρος περιλαμβάνεται ήδη σε αρκετά προγράμματα μεγάλων Διοργανωτών Ταξιδιών και προβάλλεται σαν ελκυστικός και ιδανικός ποδηλατικός προορισμός. Έχουν επίσης θεσμοθετηθεί τα τελευταία χρόνια και αξιόλογες διεθνείς ποδηλατικές διοργανώσεις, με πιο γνωστή τη σειρά αγώνων Cyprus Sunshine Cup, ενώ ιδιαίτερης σημασίας είναι η διοργάνωση του διεθνούς φήμης ποδηλατικού αγώνα 'L' Étape Cyprus by Tour de France' που θα διεξαχθεί το Νοέμβριο 2023, με τη συμμετοχή ημιεπαγγελματιών και ερασιτεχνών ποδηλατών. Σημειώνεται ότι η Κύπρος είναι μία από τις 22 χώρες που φιλοξενούν αγώνα L' Étape by Tour de France. Ο ποδηλατικός τουρισμός ενισχύει επίσης την εποχικότητα αφού η πλειοψηφία των τουριστών του επισκέπτεται την Κύπρο κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο και Νοέμβριο.

Θετικές προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης έχει επίσης ο Καταδυτικός Τουρισμός αν λάβουμε υπόψη ότι υπάρχουν 3 εκατομμύρια ενεργοί δύτες στην Ευρώπη. Επί τούτου έχουν δημιουργηθεί στην Κύπρο, 54 Καταδυτικά Κέντρα, τεχνητοί υφάλοι, καθώς και αξιόλογα ναυάγια πχ το Ζηνοβία. Η πλειοψηφία των τουριστών για καταδύσεις επισκέπτεται την Κύπρο, εκτός τους καλοκαιρινούς μήνες, και κατά τους μήνες Οκτώβριο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο, συμβάλλοντας έτσι και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Η Μεγάλη Βρετανία, η Γερμανία, το Ισραήλ, η Αυστρία, οι Σκανδιναβικές χώρες και η Γαλλία είναι οι κύριες πηγές δυτών επισκεπτών.

Η περαιτέρω ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού είναι ιδιαίτερα σημαντική για την Κύπρο, μια και αποτελεί τονωτική ένεση για τον τουρισμό μας κατά τη χειμερινή περίοδο. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια ο ΠΑΣΥΞΕ επεσήμανε την ανάγκη παροχής ουσιαστικών κινήτρων τόσο προς την ιδιωτική πρωτοβουλία, όσο και προς τις Τοπικές Αρχές Αυτοδιοίκησης, για την περαιτέρω ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών, καθώς και της διάθεσης των αναγκαίων συναφών κονδυλίων στους ετήσιους προϋπολογισμούς του Κράτους για δημιουργία των αναγκαίων υποδομών αλλά και για την αποτελεσματική προβολή της Κύπρου στο εξωτερικό ως ελκυστικού χώρου για προσέλκυση αθλητικών ομάδων για σκοπούς προετοιμασίας τους και για τη διοργάνωση περιφερειακών και διεθνών αθλητικών συναντήσεων στην Κύπρο.

Σημειώνεται εδώ ότι ο ΠΑΣΥΞΕ συνεχάρη τον Πρόεδρο της Κυπριακής Ομοσπονδίας Καλαθόσφαιρας, τον Απρίλιο 2022, για τη συμβολή της Ομοσπονδίας του ώστε η FIBA Europe να αναθέσει τη διεξαγωγή του ΕΥΡΩΜΠΑΣΚΕΤ 2025 στην Κύπρο, γεγονός που αποτελεί μεγάλη επιτυχία για τον τόπο μας αφού θα συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού.

4.8.5. Θρησκευτικός Τουρισμός

Η περαιτέρω ανάπτυξη του Θρησκευτικού Τουρισμού αποτελεί ακόμα μια εξειδικευμένη μορφή τουρισμού με επίσης πολλαπλά κοινωνικο-οικονομικά οφέλη για την πατρίδα μας. Ο Σύνδεσμος υποστηρίζει τις προσπάθειες του Υφυπουργείου Τουρισμού στην περαιτέρω ανάπτυξη του και προώθηση της Κύπρου ως προορισμού για θρησκευτικές περιηγήσεις.

Ο θρησκευτικός τουρισμός περιλαμβάνει ομάδες επισκεπτών οι οποίοι ταξιδεύουν για να επισκεφθούν, να μελετήσουν και να βιώσουν την θρησκευτική παράδοση ενός προορισμού όπως αυτή παρουσιάζεται μέσα από τα μοναστήρια, τις εκκλησίες, τα βυζαντινά μουσεία, τα σκευοφυλάκια, τις θρησκευτικές παραδόσεις, εκκλησιαστικές εορτές, θρησκευτικά κειμήλια και τα ήθη και έθιμα που σχετίζονται με την εκκλησιαστική κληρονομιά.

Την πρωτιά στον προσκυνηματικό τουρισμό στην Κύπρο κατείχε η Ρωσία λόγω και του ομόθρησκου των Ρώσων προσκυνητών - αγορά η οποία έχει δυστυχώς απωλεσθεί λόγω του πολέμου στην Ουκρανία. Ενδιαφέρον επιδεικνύουν όμως και τουρίστες από διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες και δεν συσχετίζεται απαραίτητα με το θρήσκευμα των περιηγητών.

Επιπρόσθετα, έγιναν σχεδιασμοί έχοντας ως αναφορά τα βήματα του Αποστόλου Παύλου, μέσα στα πλαίσια της ανάπτυξης του Θρησκευτικού Τουρισμού, κυρίως για την Πάφο που έχει συνδέσει το όνομα της με τον Απόστολο των Εθνών Παύλο.

Σε μια προσπάθεια περαιτέρω προώθησης του θρησκευτικού τουρισμού και με πρωτοβουλία της Εκκλησίας της Κύπρου, ιδρύθηκε το Γραφείο Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Κύπρου, υπό την προεδρία του Θεοφιλέστατου Επισκόπου Μεσαορίας, κ. Γρηγόριου, ο οποίος και συμμετέχει στις διάφορες εκδηλώσεις του

ΠΑΣΥΞΕ, ενισχύοντας έτσι τη συνεργασία του Γραφείου με τον ΠΑΣΥΞΕ στην πτυχή του θρησκευτικού τουρισμού και των προσκυνηματικών περιηγήσεων.

Επισημαίνεται επίσης το όφελος που είχε στον τουρισμό, η επίσκεψη στην Κύπρο, του προκαθήμενου της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, Πάπα Φραγκίσκου, κατά την περίοδο 2-4 Δεκεμβρίου 2021. Με την ευκαιρία αυτής της επίσκεψης και παρά την πανδημία, ταξίδεψαν στο νησί μας εκατοντάδες πιστοί από τις γειτονικές χώρες, ιδιαίτερα το Λίβανο.

4.8.6. Γαμήλιος Τουρισμός

Οι επενδύσεις αρκετών εκατομμυρίων από ξενοδόχους στην ανέγερση ναών εντός των γηπέδων των μονάδων τους, στη δημιουργία σουϊτών νεονύμφων, κλπ, ενέγραψαν την Κύπρο στους καταλόγους γαμήλιου τουρισμού των διεθνών Τουριστικών Πρακτορείων, καταστρώνοντας την ως ένα εκ των καλύτερων προορισμών για τέλεση γάμων στην Ευρώπη.

Για την προώθηση της Κύπρου ως γαμήλιου προορισμού, το Υφυπουργείο Τουρισμού, αρκετοί ξενοδόχοι και άλλοι αρμόδιοι φορείς συμμετέχουν σε διεθνείς Εκθέσεις Γάμου και εμφανίζονται ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από τις προοπτικές που διανοίγονται.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η τέλεση γάμων και κυρίως πολιτικών έχει αναπτυχθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια αφού τα νεόνυμφα ζευγάρια συνοδεύουν οι συγγενείς και οι φίλοι τους, που συνδυάζουν το ευτυχές γεγονός με τις διακοπές τους, αποφέροντας έτσι ένα σημαντικό εισόδημα στον τόπο μας.

Η Κύπρος εξακολουθεί να πρωταγωνιστεί ανάμεσα σε άλλους μεσογειακούς γαμήλιους προορισμούς λόγω των παραλιών της, των ιδανικών κλιματολογικών συνθηκών του νησιού και του χαμηλού κόστους διοργάνωσης ενός γάμου, με αποτέλεσμα ζευγάρια να επιλέγουν τον τόπο μας τόσο για την τέλεση του γάμου τους, όσο και για να περάσουν το μήνα του μέλιτος. Σημειώνεται ότι κάθε χρόνο τελούνται στην Κύπρο χιλιάδες πολιτικοί γάμοι, αποφέροντας σημαντικά έσοδα στον τόπο μας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υφυπουργείου Τουρισμού, η μεγαλύτερη αγορά γαμήλιου τουρισμού είναι το Ηνωμένο Βασίλειο με ποσοστό πάνω από 40%, ακολουθεί το Ισραήλ

με 30%, ενώ μικρότερες αγορές είναι ο Λίβανος και η Ρωσία. Πρώτη σε προτιμήσεις τέλεσης πολιτικών γάμων είναι η Πάφος και η ελεύθερη Επαρχία Αμμόχωστος που επιλέγονται κυρίως από Άγγλους τουρίστες, ενώ σημαντικό ποσοστό κατέχει η Επαρχία Λάρνακας που επιλέγεται κυρίως από Ισραηλινούς και Λιβάνιους.

4.8.7. Τουρισμός Υγείας (Ιατρικός και Ευεξίας)

Άλλη εξειδικευμένη μορφή τουρισμού είναι ο Τουρισμός Υγείας που περιλαμβάνει τα τμήματα του Ιατρικού Τουρισμού και του Τουρισμού Ευεξίας, με επίσης πολλαπλά κοινωνικο-οικονομικά οφέλη για την πατρίδα μας, η οποία έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει αυτού του είδους το τουριστικό προϊόν, καθώς διαθέτει πολύ καλό κλίμα, τον ήλιο και τη θάλασσα που αναζητεί κάποιος τουρίστας του είδους, ενώ σε εξίσου ψηλά επίπεδα βρίσκεται και η υποδομή με πληθώρα ιδιωτικών νοσηλευτηρίων.

Επί τούτου ο ΠΑΣΥΞΕ υποστηρίζει το Υφυπουργείο Τουρισμού στις προσπάθειες του για περαιτέρω ανάπτυξη του Τουρισμού Υγείας, ο οποίος προωθεί επενδυτικά σχέδια για την ανάπτυξη του στη χώρα μας.

Ο άλλος τομέας που αναπτύσσεται δραστικά τα τελευταία χρόνια στον τόπο μας είναι και ο Τουρισμός Ευεξίας με χώρους χαλάρωσης και περιποίησης (spa). Ήδη αρκετές ξενοδοχειακές μονάδες έχουν επενδύσει σημαντικά κονδύλια στον τομέα αυτό και προβαίνουν σε διαφημιστικές εκστρατείες στο εξωτερικό για τις εξειδικευμένες αυτές υπηρεσίες spa που προσφέρουν.

Προσπάθειες για προώθηση του Τουρισμού Υγείας γίνονται κυρίως στην Αγγλία, τη Σκανδιναβία, τις Βαλτικές, Αραβικές, καθώς και τις Γερμανόφωνες χώρες (για τον Τουρισμό Ευεξίας), ενώ ένας από τους κλάδους ιατρικής στους οποίους η Κύπρος δύναται ιδιαίτερα να προσελκύσει τουρίστες είναι ο κλάδος της πλαστικής χειρουργικής, κυρίως λόγω του ότι το κόστος στην Κύπρο είναι αισθητά χαμηλότερο σε σύγκριση με άλλες χώρες της Ευρώπης, πηγές παραδοσιακού τουριστικού ρεύματος προς το νησί μας.

Κατόπιν έκκλησης του Υφυπουργείου Τουρισμού, ο ΠΑΣΥΞΕ απέστειλε στις 24 Ιουνίου 2022, τις εισηγήσεις του σε σχέση με την προσέλκυση τουρισμού υγείας & ευεξίας, μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας Τουρισμού Υγείας & Ευεξίας.

4.8.8. Συνεδριακός Τουρισμός

Ο Σύνδεσμος στις διάφορες συσκέψεις που συμμετείχε, παρείχε την ένθερμη υποστήριξη του για την αναγκαιότητα περαιτέρω ανάπτυξης του Συνεδριακού Τουρισμού, η ανάπτυξη του οποίου είναι σε προτεραιότητα βάση και της Στρατηγικής Τουρισμού του Υφυπουργείου Τουρισμού.

Για την περαιτέρω ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού και Ταξιδίων Κινήτρων έχει συσταθεί Συμβουλευτική Επιτροπή από το Υφυπουργείο Τουρισμού, το Cyprus Convention Bureau, όπου συμμετέχουν και εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΞΕ, του ΣΤΕΚ, του ACTA, του ΠΑΣΥΔΙΞΕ και του ΚΕΒΕ.

Μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Δράσης του Υφυπουργείου Τουρισμού περιλαμβάνεται και σχέδιο υποστήριξης της διεκδίκησης διεθνών συνεδρίων που αποσκοπεί στο να βοηθηθούν οι Κύπριοι φορείς να προσελκύσουν περισσότερα διεθνή συνέδρια στη χώρα μας. Προς την κατεύθυνση αυτή, το Υφυπουργείο Τουρισμού παρέχει αριθμό Σχεδίων Κινήτρων για διοργάνωση συνεδρίων στην Κύπρο, για την οργάνωση εταιρικών συνεδρίων και ταξιδίων κινήτρων, για την πραγματοποίηση ταξιδίων στο εξωτερικό για σκοπούς προσέλκυσης τουρισμού συνεδρίων και ταξιδίων κινήτρων, για την οργάνωση ταξιδίων εξοικείωσης τουρισμού συνεδρίων, καθώς και για τη φιλοξενία δυνητικών πελατών τουρισμού συνεδρίων και ταξιδίων κινήτρων για σκοπούς επισκέψεων επιθεώρησης (inspection visits). Επίσης το Τμήμα Αρχαιοτήτων σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Τουρισμού έχει ξεκινήσει εκ νέου τη διάθεση κάποιων αρχαιολογικών χώρων για σκοπούς Συνεδριακού Τουρισμού και Ταξιδίων Κινήτρων.

4.8.9. Θεσμός του "Κυπριακού Προγέυματος στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία" και Ενίσχυση του Γαστρονομικού Τουρισμού

Η επέκταση του θεσμού "Κυπριακό Πρόγευμα" σε όλο και περισσότερα ξενοδοχεία της Κύπρου ενισχύει τον Γαστρονομικό μας Τουρισμό, αφού δοκιμάστηκε με επιτυχία τα τελευταία χρόνια σε πολλά ξενοδοχεία παγκύπρια. Στόχος είναι η προβολή των αυθεντικών προϊόντων και γεύσεων της Κύπρου, αφού η γαστρονομία έχει μεγάλη ιστορική και πολιτιστική αξία για την Κύπρο.

Η εφαρμογή του θεσμού του "Κυπριακού Προγεύματος στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία" έχει θεσπιστεί από το Υφυπουργείο Τουρισμού και εντάσσεται στους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού, ενώ ένθερμος υποστηρικτής προώθησης του στα ξενοδοχεία μας είναι ο ΠΑΣΥΞΕ.

Σημειώνεται ότι το πρόγραμμα "Κυπριακό Πρόγευμα" αποτελούσε πρωτοβουλία του τότε Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (τώρα Υφυπουργείο Τουρισμού), του Travel Foundation του Ηνωμένου Βασιλείου και του Κυπριακού Συνδέσμου Αειφόρου Τουρισμού (CSTI), μέσω του προγράμματος "Cyprus Destination Partnership".

4.8.10. Άλλες Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού

Εκτός τις προαναφερόμενες Ειδικές Μορφές Τουρισμού, υπάρχει και ένα άλλο ευρύ φάσμα εναλλακτικών μορφών τουρισμού όπως είναι ο Πολιτιστικός Τουρισμός, ο Τουρισμός Υπαίθρου και ο Τουρισμός Κρουαζιέρας, που προβάλλονται σαν περαιτέρω εμπλουτιστικά προϊόντα και συμβάλλουν στην κάθοδο εξειδικευμένων ομάδων τουριστών.

Ο Πολιτιστικός Τουρισμός αποτελείται από επισκέπτες που ταξιδεύουν αποκλειστικά για επίσκεψη σε χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς, παρόλο που ακόμη δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο τμήμα αγοράς για την Κύπρο.

Ο Τουρισμός Υπαίθρου είναι σημαντικός για την άμβλυνση της εποχικότητας αλλά και ολόχρονα. Περιλαμβάνει την ενασχόληση των επισκεπτών με το πολιτιστικό και φυσικό περιβάλλον, όπως περπατήματα, οινογαστρονομία, birdwatching, ορειβασία, τοπική και ιστορική παράδοση, τοπικά προϊόντα και Κυπριακή κουζίνα, οι Δρόμοι του Κρασιού, κ.α.

Ο Τουρισμός Κρουαζιέρας επίσης αναπτύσσεται στην Κύπρο και αποτελεί εναλλακτική μορφή διακοπών για τουρίστες κυρίως από την Ευρώπη. Επί τούτου τα Υφυπουργεία Ναυτιλίας και Τουρισμού, μαζί με το Υπουργείο Μεταφορών, καταβάλλουν συλλογική προσπάθεια για ανάδειξη του νησιού μας ως κέντρου κρουαζιέρας, αφού υπάρχουν μεγάλες προοπτικές στον τομέα αυτό, μετά και την προσέλκυση κρουαζιερόπλοιων μεγάλης εμβέλειας.

4.9. ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ - ΤΕΛΗ

Τα θέματα της φορολογικής πολιτικής του Κράτους επί της ξενοδοχειακής και τουριστικής βιομηχανίας, απασχόλησαν επισταμένα και σε βάθος το Διοικητικό Συμβούλιο.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι και η Τρόικα, στο Μνημόνιο, στο κεφάλαιο του τουρισμού, έκαμε ειδική αναφορά, μεταξύ άλλων, στην ανάγκη να γίνει μελέτη των κόστων ηλεκτρισμού, νερού, αποχετευτικών, που χρεώνονται οι ξενοδοχειακές μονάδες με σκοπό την ευθυγράμμιση τους με τις χρεώσεις προς τα νοικοκυριά.

Το UNWTO χαρακτηρίζει τον τουρισμό ως ένα από τους λίγους τομείς που δημιουργούν θετικά αποτελέσματα σε πολλές εθνικές οικονομίες και πρέπει να διασφαλιστεί ότι θα παραμείνει ανταγωνιστικός. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια το UNWTO κάλεσε τις εθνικές κυβερνήσεις να συστήσουν εθνικές στρατηγικές που να υποστηρίζουν τον τομέα τηρώντας τη δέσμευση τους για σταθερή και βιώσιμη ανάπτυξη, τονίζοντας χαρακτηριστικά, μεταξύ άλλων, και την ανάγκη για μια πιο ισορροπημένη φορολογική πολιτική στον τουρισμό.

Σημειώνεται ότι η HOTREC (Hotels, Restaurants & Cafés in Europe) σε έκθεση του 2017, ανέδειξε τα οφέλη που επιφέρει η χαμηλή φορολόγηση των τουριστικών υπηρεσιών στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην ανταγωνιστικότητα στην ΕΕ. Η μακροχρόνια εφαρμογή χαμηλών συντελεστών φορολογίας στις υπηρεσίες φιλοξενίας, σύμφωνα με την έκθεση της HOTREC, είναι κλειδί στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης ως τουριστικού προορισμού. Όπως επισημαίνει η έκθεση της HOTREC, οι πέντε λόγοι για τους οποίους πρέπει να κρατηθεί χαμηλά ο ΦΠΑ στον τουρισμό και τη φιλοξενία, είναι οι εξής:

1. Για την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης: Σε επίπεδο τιμών αλλά και ποιότητας χάρη στις καινοτόμες επενδύσεις.

2. Απασχόληση: Η ξενοδοχειακή βιομηχανία απασχολεί το 80% του εργατικού δυναμικού στον ευρωπαϊκό τουρισμό. Οι άμεσες θέσεις εργασίας που δημιουργεί η βιομηχανία είναι σχεδόν μια στις 20. Η ελαστικότητα τιμών και η απασχόληση στον κλάδο έχουν σημαντικό θετικό ή αρνητικό αντίκτυπο στο σύνολο της απασχόλησης ανάλογα με τον ΦΠΑ που εφαρμόζεται.

3. Επενδύσεις: Οι χαμηλοί συντελεστές ΦΠΑ επιτρέπουν την υλοποίηση σοβαρών επενδύσεων στον κλάδο, συμβάλλοντας στην αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος.

4. Αναβάθμιση του πεδίου δραστηριότητας της οικονομίας διαμοιρασμού: Οι δραστηριότητες στην οικονομία διαμοιρασμού, ειδικά στον κλάδο της φιλοξενίας, ανταγωνίζονται ευθέως τους παρόχους τουριστικών υπηρεσιών χωρίς να συμμορφώνονται με τους ίδιους κανόνες. Έτσι, ο χαμηλός ΦΠΑ βοηθά στη εξισορρόπηση των αρνητικών συνεπειών στα καταλύματα από την οικονομία διαμοιρασμού.

5. Επίπτωση στις τιμές: Οι πόροι που εξοικονομούνται από τη μείωση του ΦΠΑ μπορούν να αξιοποιηθούν με άλλους τρόπους, ενώ και οι τιμές του τελικού προϊόντος δεν θα είναι επιβαρυνμένες.

4.9.1. Κόστος της Τιμής του Ηλεκτρικού Ρεύματος, στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία / Χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Μετά την οικονομική κρίση και την πανδημία του κορονοϊού, ο πόλεμος στην Ουκρανία δημιούργησε νέες προκλήσεις για τις τουριστικές επιχειρήσεις που καλούνται να διαχειριστούν την διεθνή έκρηξη του ενεργειακού κόστους και την απότομη άνοδο του πληθωρισμού σε πρωτοφανή επίπεδα.

Επί τούτου ο Σύνδεσμος έθεσε εκ νέου στις διάφορες συναντήσεις που είχε με την Κυβέρνηση, την ΑΗΚ, την ΡΑΕΚ και άλλους αρμόδιους φορείς, την ανάγκη ίσης μεταχείρισης της ξενοδοχειακής βιομηχανίας με τις άλλες βιομηχανίες του τόπου, σε σχέση με τα τέλη που της επιβάλλονται για ηλεκτρισμό και παροχή κινήτρων για αξιοποίηση των ΑΠΕ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου είχε συνάντηση με την τέως Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου & Βιομηχανίας, σε συνεδρία του που έγινε στις 22 Σεπτεμβρίου 2022, στα Γραφεία του ΠΑΣΥΞΕ. Κατά τη συνάντηση συζητήθηκαν θέματα που άπτονται του ενεργειακού κόστους που ολοένα και επιβαρύνει την ξενοδοχειακή βιομηχανία και τους τρόπους εξοικονόμησης. Από μέρος του ΠΑΣΥΞΕ τέθηκαν ενώπιον της Υπουργού, η ανάγκη απλοποίησης και γρήγορης λύσης για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών ένεκα του ενεργειακού προβλήματος και της χρονοβόρας διαδικασίας,

η εξεύρεση άλλων τρόπων για εξοικονόμηση ενέργειας ενόψει και της κατάστασης που προκύπτει από την αύξηση στις τιμές του ηλεκτρισμού, καθώς και το Virtual Net Billing.

Συναντήσεις είχαν ο Πρόεδρος και Αξιωματούχοι του ΠΑΣΥΞΕ με την Πρόεδρο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου στις 2 Μαΐου 2023 και με τον Πρόεδρο της ΡΑΕΚ στις 3 Μαΐου 2023, κατά τις οποίες συζητήθηκαν θέματα εξοικονόμησης ενέργειας και γενικότερα η όλη κατάσταση που προκύπτει από την τεράστια αύξηση του κόστους ενέργειας στις ξενοδοχειακές μονάδες.

4.9.2. Κόστος της Τιμής του Νερού και των Αποχετεύσεων στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία

Τον ΠΑΣΥΞΕ απασχόλησαν και τα υψηλά τέλη υδατοπρομήθειας που επιβαρύνουν την ξενοδοχειακή βιομηχανία, θέτοντας ταυτόχρονα και θέμα διάκρισης σε βάρος της. Στις διάφορες συναντήσεις επί του θέματος, ο ΠΑΣΥΞΕ, σε μια προσπάθεια ενίσχυσης και θωράκισης της ανταγωνιστικότητας της ξενοδοχειακής και τουριστικής μας βιομηχανίας, κατέθετε τις ακόλουθες θέσεις του:

- (α) Διασφάλιση μιας πιο δίκαιης τιμολόγησης των διαφόρων τελών υδατοπρομήθειας και αποχετευτικού προς τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις σε σχέση με τις αντίστοιχες χρεώσεις και τέλη προς τους άλλους χρήστες, αναγνωρίζοντας την παραγωγική και ουσιαστική συμβολή του τουριστικού τομέα στη γενικότερη οικονομική ανάπτυξη του τόπου, και
- (β) Εφαρμογή της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ίση κατανομή βαρών με βάση και την ολοκληρωμένη μελέτη των κόστων και της χρηστής διοίκησης των διαφόρων αρμοδίων Αρχών ως των εξουσιοδοτημένων παροχέων των υδάτινων μας πόρων.

4.9.3. Τέλη Διανυκτέρευσης προς τους Δήμους και τα Συμβούλια Βελτιώσεως

Πάγια θέση του Συνδέσμου είναι η μη επιβολή τελών διανυκτέρευσης από όλες τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου, μέσα στα πλαίσια της καθολικής προσπάθειας που καταβάλλεται για ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού και απάμβλυνσης του προβλήματος της εποχικότητας.

4.10. ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ

Συνεχίστηκε καθ' όλη τη διάρκεια της υπό επισκόπηση περιόδου, το έντονο ενδιαφέρον και η δραστηριοποίηση του Συνδέσμου αναφορικά με τις διάφορες νομοθεσίες που αφορούν άμεσα ή έμμεσα ή είναι δυνατό να επηρεάσουν με οποιονδήποτε τρόπο την τουριστική βιομηχανία του τόπου μας.

Επί τούτου, τόσο ο Πρόεδρος και άλλοι Αξιωματούχοι του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά και των Επαρχιακών Επιτροπών του Συνδέσμου, όσο και ο Γενικός Διευθυντής, συμμετείχαν σε συνεδρίες Κοινοβουλευτικών Επιτροπών προς συζήτηση αριθμού σοβαρών θεμάτων, ενώ υπέβαλαν τις απόψεις τους και σε θέματα που προκύπτουν από Νομοθεσίες.

4.10.1. Ο Περί Κέντρων Αναψυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου) Νόμος

Το σοβαρό πρόβλημα της πάταξης της ηχορύπανσης ταλανίζει εδώ και χρόνια την τουριστική βιομηχανία. Ο ΠΑΣΥΞΕ αφού κλήθηκε, μαζί με άλλους φορείς, από το Υπουργείο Εσωτερικών, υπέβαλε τις θέσεις του με επιστολή του ημερ. 19 Απριλίου 2022 ενόψει της διαβούλευσης για τροποποίηση του Διατάγματος Ηχητικής Διαβάθμισης και της Εντολής, με βάση τον Περί Κέντρων Αναψυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου) Νόμο.

Καταρχήν εξέφρασε τις ανησυχίες του για το επίπεδο της ηχορύπανσης που προέρχεται από τα υπαίθρια μπαράκια/κέντρα διασκέδασης στις τουριστικές περιοχές, που ξεκινούν καθημερινά από τις 21:00 μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες (πολλές φορές μέχρι τις 03.00). Η ηχορύπανση αποτελεί το πιο σημαντικό πρόβλημα στην ικανοποίηση των πελατών που διαμένουν στα ξενοδοχεία των τουριστικών περιοχών, εφόσον είναι αδύνατον για πολλούς να κοιμηθούν μέχρι να σταματήσει η μουσική, με αποτέλεσμα να δέχονται δεκάδες γραπτά και προφορικά παράπονα από τουρίστες που επιβεβαιώνουν το μέγεθος του προβλήματος.

Η άποψη του Συνδέσμου είναι ότι δεν υπάρχει σωστός έλεγχος και ακόμη όταν γίνεται καταγγελία στην Αστυνομία, η οποιαδήποτε θεραπεία είναι προσωρινή και την επόμενη μέρα το πρόβλημα επαναλαμβάνεται. Ο Σύνδεσμος ανησυχεί ότι η προτεινόμενη νομοθεσία είναι περίπλοκη και δυσκολεύει την πιστή εφαρμογή της και επί τούτου πρότεινε τα ακόλουθα απλά μέτρα:

- » Η νομοθεσία να απαγορεύει μετά τα μεσάνυχτα, να λειτουργούν τα μεγάφωνα των υπαίθριων μπαρ που είναι μέχρι 100 μ. από τα σύνορα των ξενοδοχειακών μονάδων.
- » Αν υπάρξει παρανομία να δίνεται η δυνατότητα στην Αστυνομία να κατάσχει άμεσα τα μεγάφωνα.
- » Να υπάρχουν/καθοριστούν συγκεκριμένες τοπικές ζώνες που θα επιτρέπεται σε μπαρ/κέντρα διασκέδασης να διοργανώνουν live εμφανίσεις καλλιτεχνών και σίγουρα όχι πλησίον τουριστικών περιοχών.

Για το ίδιο θέμα ο Σύνδεσμος συμμετείχε σε συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών που έγιναν στις 5 Μαΐου 2022 και στις 21 Νοεμβρίου 2022, όπου παρέθεσε τις απόψεις του για το θέμα της ηχορύπανσης, ζητώντας έγκαιρη επίλυση του και ψήφιση Νομοθεσίας με πρόνοιες που να διασφαλίζουν την εφαρμογή της.

4.10.2. Ο Περί της Αρχής Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Κανονισμοί του 2022

Το θέμα των πνευματικών (συνθέτες, στιχουργούς, παραγωγούς) και συγγενικών (τραγουδιστές, μουσικούς, οργανοπαίχτες) δικαιωμάτων για την χρήση μουσικής στα ξενοδοχεία, απασχόλησε εκ νέου το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου.

Υπενθυμίζεται ότι κατόπιν γνωμάτευσης των Νομικών Συμβούλων του Συνδέσμου, υπάρχει υποχρέωση για καταβολή πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων σε μια εταιρεία για τα αντίστοιχα δικαιώματα. Ενόψει όμως της ύπαρξης πολλών εταιρειών που αποτείνονται στα ξενοδοχεία για καταβολή πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων, ο χρήστης δεν οφείλει να καταβάλει δικαιώματα σε όλες τις εταιρείες.

Ο Νόμος Περί Συλλογικής Διαχείρισης των Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων, καθώς και για τη Χορήγηση Αδειών για τη Χρήση Μουσικών Έργων στην εσωτερική αγορά έχει ψηφιστεί και δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 16 Ιουνίου 2017.

Εκείνο που εκκρεμεί, ενώπιον της Βουλής είναι η θέσπιση των Κανονισμών, που διαλαμβάνουν την ίδρυση Ανεξάρτητης Αρχής Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων.

Ο ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχε στις συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού που έγιναν στις 30 Αυγούστου 2022, στις 6 Σεπτεμβρίου 2022, στις 18 Οκτωβρίου 2022, στις 9 και στις 16 Μαΐου 2023 σχετικά με το υπό αναφορά θέμα.

4.10.3. Ο Περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022

Ο ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχε στη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών που έγινε στις 27 Οκτωβρίου 2022, αναφορικά με τον υπό αναφορά Νόμο, αφού είχε προηγηθεί η αποστολή υπομνήματος προς την προαναφερόμενη Επιτροπή με το οποίο υπέβαλε τις εισηγήσεις του.

Οι υπό αναφορά εισηγήσεις του ΠΑΣΥΞΕ στάληκαν επίσης στο Υπουργείο Εσωτερικών μέσα στα πλαίσια της Δημόσιας Διαβούλευσης για το Νομοσχέδιο που θα ρυθμίζει τα θέματα λειτουργίας των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών.

5. ΜΑΡΚΕΤΙΓΚ

Πάγια θέση του Συνδέσμου είναι η συνεχής διεύρυνση των παραδοσιακών μας αγορών αλλά ταυτόχρονα και η ανάπτυξη νέων αγορών που παρουσιάζουν τεράστιες προοπτικές, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος προσέλκυσης τέτοιου αριθμού τουριστών που να εξασφαλίζεται ικανοποιητική πληρότητα των ξενοδοχειακών μας μονάδων, απολαμβάνοντας έτσι η Κύπρος το μερίδιο που δικαιούται από την παγκόσμια αγορά του τουρισμού.

Συγκεκριμένα, ο Σύνδεσμος υποστηρίζει την ανάγκη για αυξημένη διαφήμιση και προβολή τόσο στις υφιστάμενες, όσο και στις νέες αγορές, ενώ επισημαίνει και την ανάγκη για διασφάλιση ολοένα περισσότερων αεροπορικών πτήσεων/θέσεων, καθώς και την επέκταση της πολιτικής "ανοιχτών αιθέρων" σε νέες υποσχόμενες αγορές, πάνω σε ολόχρονη βάση.

5.1. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο ΠΑΣΥΞΕ πιστεύει ότι το Υφυπουργείο Τουρισμού έχει επιδείξει ένα ακόμη πιο παραγωγικό έργο, αφού έχει τη δυνατότητα λήψης άμεσων ενεργειών όπως στο θέμα της διαχείρισης της διαφημιστικής του εκστρατείας.

Κατά το 2023, το Υφυπουργείο Τουρισμού συνεχίζει την υλοποίηση των on-line διαφημιστικών εκστρατειών.

Το Υφυπουργείο από το 2020 και μετά έχει επικεντρώσει τις προσπάθειες του κυρίως στην on-line διαφήμιση. Η επικέντρωση στις on-line διαφημιστικές εκστρατείες ήταν στο πλάνο του Υφυπουργείου Τουρισμού για να γινόταν σταδιακά, η πανδημία όμως έφερε αυτή την αλλαγή άμεσα.

Συγκεκριμένα, οι on-line διαφημιστικές ενέργειες του Υφυπουργείου επικεντρώνονται στα δίκτυα της Google και του Meta (πρώην Facebook).

Κατά το 2023 γίνανε on-line διαφημιστικές ενέργειες σε 25 χώρες: Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιορδανία, Ιρλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Λιθουανία, Νορβηγία, Ολλανδία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σαουδική Αραβία, Σερβία, Σλοβακία, Σουηδία, Τσεχία και Φινλανδία.

5.2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ / ΠΡΟΒΟΛΗ

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχαν ενεργά σε διάφορες Επιτροπές Κυβερνητικών Τμημάτων και του Υφυπουργείου Τουρισμού, καθώς και στις κύριες τουριστικές Εκθέσεις τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό. Παράλληλα με διάφορα άρθρα τόσο του Προέδρου όσο και του Γενικού Διευθυντή και με τη συχνή συμμετοχή τους σε συζητήσεις από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση, αλλά και μέσω συνεντεύξεων, προβάλλονταν οι θέσεις και απόψεις του ΠΑΣΥΞΕ από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

5.2.1. Τουριστικές Εκθέσεις - Προβολή Τουριστικής Κύπρου World Travel Market (Λονδίνο) - ITB (Βερολίνο) - ΜΙΤΤ (Μόσχα)

Μέχρι και το 2019, ο ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχε σε τρεις Διεθνείς Τουριστικές Εκθέσεις - το "World Travel Market" (WTM) στο Λονδίνο, το "ITB" στο Βερολίνο και τη ΜΙΤΤ" στη Μόσχα.

Μετά την πανδημία και τον πόλεμο στην Ουκρανία, ο ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχε το Νοέμβριο 2022 στη διεθνή Τουριστική Έκθεση "World Travel Market" (WTM) στο Λονδίνο. Στη σημαντική αυτή Έκθεση στην οποία μετέχουν μεγάλος αριθμός κρατικών και άλλων τουριστικών φορέων

και επαγγελματίες του τουρισμού απ' όλο το κόσμο, συμμετείχε και το Υφυπουργείο Τουρισμού, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων, καθώς και άλλοι τουριστικοί επαγγελματίες του τόπου. Της Κυπριακής αντιπροσωπείας ηγείτο ο Υφυπουργός Τουρισμού, ενώ τον ΠΑΣΥΞΕ εκπροσώπησε στην Έκθεση ο Πρόεδρος, ο Οικονομικός Διαχειριστής του Συμβουλίου και ο Γενικός Διευθυντής του.

Κατά τη διάρκεια της Έκθεσης πραγματοποιήθηκε κύκλος κατ' ιδίαν συναντήσεων του ΠΑΣΥΞΕ με τους μεγαλύτερους Διοργανωτές Ταξιδίων του Ηνωμένου Βασιλείου, με στόχο την ενημέρωση σε σχέση με την πορεία της αγγλικής αγοράς για Κύπρο.

Πολύ επιτυχής ήταν επίσης η παρουσία στη Διεθνή Έκθεση "ITB" Βερολίνου το Μάρτιο 2023, στην οποία μεγάλος αριθμός μελών του Συνδέσμου έκαναν αισθητή την παρουσία της Κύπρου. Της Κυπριακής αντιπροσωπείας ηγείτο ο Υφυπουργός Τουρισμού και εκ μέρους του ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχε ο Πρόεδρος του, ο οποίος και πραγματοποίησε και κατ' ιδίαν συναντήσεις με τους μεγαλύτερους Γερμανούς Διοργανωτές Ταξιδίων.

Μεγάλος αριθμός Κύπριων Ξενοδόχων συμμετέχουν διαχρονικά σε Τουριστικές Εκθέσεις στην Τσεχία, Πολωνία, Γαλλία, Ελβετία, Βέλγιο, Ολλανδία, Αυστρία, Ιταλία, Ισραήλ, Λίβανο και Αραβικές χώρες, καθώς και σε roadshows σ' αυτές και άλλες αγορές-πηγές τουρισμού για την Κύπρο.

5.3. ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων εξακολούθησε να έχει στις προτεραιότητες του τη συνεχή ενημέρωση και επιμόρφωση των μελών του, γι αυτό και η πολιτική του για διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων, είτε αυτοδύναμα, είτε σε συνεργασία με άλλους οργανισμούς, καθώς και η ενημέρωση των μελών του για διάφορα σεμινάρια που οργανώνονται στην Κύπρο ή και στο εξωτερικό, συνεχίστηκε και κατά το χρόνο που πέρασε.

Επιπρόσθετα εκπρόσωποι του Συνδέσμου προσκλήθηκαν και έλαβαν μέρος ή/και απεύθυναν χαιρετισμούς και ομιλίες σε διάφορες εκδηλώσεις και σεμινάρια που είχαν σαν θέμα τον τουρισμό.

5.3.1. 44^ο Ετήσιο Ξενοδοχειακό Συνέδριο & Έκθεση Προϊόντων και Υπηρεσιών ΠΑΣΥΞΕ Νοέμβριος 2022

Ο ΠΑΣΥΞΕ, σε συνεργασία με την ΙΜΗ, διοργάνωσε στις 22 Νοεμβρίου 2022 στη Λευκωσία, το καθιερωμένο του Ετήσιο Ξενοδοχειακό Συνέδριο - το 44^ο στη σειρά - το οποίο σημείωσε τεράστια επιτυχία.

Το γενικό θέμα του Συνεδρίου ήταν "TOURISM & HOSPITALITY IN THE NEW ERA" και την παρουσίαση των θεμάτων ανέλαβαν διακεκριμένοι Ομιλητές από την Κύπρο και το εξωτερικό, περιλαμβανομένων αρμόδιων Υπουργών της Κύπρου και της Ελλάδας, καθώς και ανώτερα διευθυντικά στελέχη των σημαντικότερων τουριστικών εταιρών της βιομηχανίας.

Τους επίσημους προσκεκλημένους και συνέδρους καλωσόρισε με εισαγωγική ομιλία του ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ και ακολούθησε χαιρετισμός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κ. Ν. Αναστασιάδη, ο οποίος τίμησε με την παρουσία του το τελετουργικό μέρος του Συνεδρίου. Ακολούθησε η παρουσίαση του Υπουργού Οικονομικών ο οποίος ήταν ο Keynote Ομιλητής.

Κατά τη διάρκεια του τελετουργικού μέρους, ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ τίμησε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ενώ εξήρε το έργο της κυβέρνησης, αλλά και τη συμβολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προσωπικά, στη στήριξη της τουριστικής βιομηχανίας σε μία πολύ δύσκολη περίοδο. Απαριθμώντας τις σημαντικές αποφάσεις που έλαβε η κυβέρνηση για την ενίσχυση της τουριστικής βιομηχανίας, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου ανέδειξε ότι "χωρίς την καθοριστική συμβολή του Προέδρου της Δημοκρατίας και των στενών συνεργατών του, θα ήταν αδύνατον η τουριστική βιομηχανία να διέλθει από τις συμπληγάδες των τελευταίων χρόνων με τις λιγότερες δυνατές απώλειες".

Μιλώντας στο συνέδριο, ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ επεσήμανε πως ο τουρισμός θα συνεχίσει να λειτουργεί ως η ατμομηχανή της κυπριακής οικονομίας. Ανέδειξε όμως ότι με τη νέα χρονιά, ο ξενοδοχειακός τομέας θα κληθεί να αντιμετωπίσει μια σειρά από προκλήσεις, όπως οι συνεχιζόμενες πληθωριστικές τάσεις, τα αυξημένα επιτόκια, το αυξημένο κόστος ενέργειας και των πρώτων υλών, αλλά και η συνεχιζόμενη έλλειψη εργατικού δυναμικού. Σε αυτό το κλίμα αβεβαιότητας που διαμορφώνεται, θα πρέπει να

συνεχιστεί και εντός του 2023 η προσπάθεια που ξεκίνησε το 2022 με τις παραδοσιακές ευρωπαϊκές αγορές που παλαιότερα δεν ήταν ψηλά στις προτεραιότητες μας. "Οι εμπειρίες που έχουμε αποκομίσει, μας διδάσκουν ότι πρέπει να αποφεύγουμε την υπερβολική εξάρτηση από συγκεκριμένες αγορές και να διευρύνουμε συνεχώς τον κύκλο των αγορών από τις οποίες αντλούμε τουρίστες", τόνισε. Διαβεβαίωσε επίσης ότι θα ενταθεί στη διάρκεια του 2023 η προσπάθεια για αύξηση των αφίξεων, με τη συνεχή διερεύνηση νέων, αλλά και μικρότερων αγορών, καθώς και για την εκπλήρωση του μεγάλου στόχου, για αύξηση των εσόδων, με την προσέλκυση ποιοτικότερου τουρισμού.

Όπως σημείωσε, οι αριθμοί πιστοποιούν ότι βρισκόμαστε στον σωστό δρόμο για αύξηση και των εσόδων πέραν των αφίξεων, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας. Υπογράμμισε ότι σημαντικό εργαλείο για την εκπλήρωση των στόχων που έχουν τεθεί θα αποτελέσει το νέο Σχέδιο Κινήτρων, για την περαιτέρω βελτίωση της αεροπορικής συνδεσιμότητας της Κύπρου. Καταλήγοντας στην ομιλία του, ο Πρόεδρος αναφέρθηκε και στην επέκταση της Συλλογικής Σύμβασης για ακόμη ένα χρόνο, τονίζοντας ότι η εξέλιξη αυτή επιτρέπει στους ξενοδόχους να επικεντρωθούν σε συνθήκες εργατικής ειρήνης στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που επιφυλάσσει η νέα χρονιά.

Στο περιθώριο του Συνεδρίου του ΠΑΣΥΞΕ, λειτούργησε η Έκθεση Προϊόντων & Υπηρεσιών, όπου οι επισκέπτες και οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να δικτυωθούν με εκπροσώπους εταιρειών και οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα του τουρισμού και της φιλοξενίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με την ευκαιρία του 44^{ου} Ξενοδοχειακού Συνεδρίου και Έκθεσης Προϊόντων & Υπηρεσιών, ο ΠΑΣΥΞΕ πραγματοποίησε την ίδια μέρα, δύο εκδηλώσεις στα Αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Τουρισμού, την Εταιρεία Cyprus Airports (F&B) και την Hermes Airports. Συγκεκριμένα, από τις 7.00 πμ μέχρι και τις 11.00 πμ, προσφέρθηκε δωρεάν κυπριακό πρόγευμα σε όλους τους τουρίστες/επιβάτες που αναχωρούσαν από τα δύο αεροδρόμια, ως ένδειξη εκτίμησης για την επιλογή της

χώρας μας για τις διακοπές τους, αναδεικνύοντας παράλληλα την κυπριακή οιογαστρονομία, αλλά και τον κοινωνικό ρόλο της τουριστικής βιομηχανίας του τόπου μας, μέσα από τη στήριξη των τοπικών παραγωγών.

Κύριος χορηγός του 44^{ου} συνεδρίου του ΠΑΣΥΞΕ, που έχει καθιερωθεί ως η μεγαλύτερη ετήσια συνέντευξη επαγγελματιών και στελεχών της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, ήταν η PwC CYPRUS. Χορηγοί ήταν επίσης η HERMES AIRPORTS και η EUROBANK, ενώ χορηγοί επικοινωνίας ήταν το περιοδικό GOLD και το περιοδικό IN BUSINESS. Το Συνέδριο ήταν υπό την αιγίδα του Υφυπουργείου Τουρισμού και με τη Στήριξη του Invest Cyprus.

Ως εκθέτες συμμετείχαν οι: A Mastris Ltd, ADAsoft, ASBIS, British High Commision Nicosia, CapsuleT, CFI Cyprus Forest, Cyntrix, DanatCon, Eurotel, ELNIA Ltd, Exclusivi, Glosec Dragon Ltd, FEBC, Greenspan, Impropharm, Intercollege, JCC payments, Knauf, MasterFold, MS Electronics, MUSKITA Aluminium Industries, Pegasos, Webhotelier Primalres, The Travel Book Group, Theona UHS, Wine and More και Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

5.3.2. Ημέρα Καριέρας του Πολυδύναμου Δημοτικού Κέντρου Λευκωσίας και του ΠΑΣΥΞΕ

Μέσα στα πλαίσια του Μνημονίου Συνεργασίας τους, το Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο Λευκωσίας συνδιοργάνωσε με τον ΠΑΣΥΞΕ, στις 23 Φεβρουαρίου 2023, στο ΚΕΕΑΕΔ του Πολυδύναμου του Δήμου Λευκωσίας, Ημέρα Καριέρας, η οποία κρίθηκε πολύ επιτυχής.

Στην Ημέρα Καριέρας προσήλθαν πάνω από 400 άνεργοι για να συναντήσουν τους 12 εκπροσώπους επιχειρήσεων του ξενοδοχειακού τομέα από όλη την Κύπρο, με στόχο την εργοδότηση τους.

Υποστηρικτές και παρόντες ήταν, αντιπροσωπεία του Υφυπουργείου Τουρισμού και εκπρόσωποι των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων Cyprus Refugee Council και Generation for Change Cy.

Την εκδήλωση άνοιξε με χαιρετισμό της η προϊστάμενη του Πολυδύναμου Δημοτικού Κέντρου Λευκωσίας, η οποία ευχήθηκε καλή τύχη σε όλους και πρόσθεσε: "Το συγκεκριμένο Κέντρο είναι μια νέα προσπάθεια του Δήμου, μέσω του οποίου θέλει να προωθήσει την απασχόληση και την επιχειρηματική δράση σε ευάλωτες ομάδες. Αυτό που προσπαθούμε να πετύχουμε είναι να φέρουμε σε επαφή αυτούς που αναζητούν εργασία με εκείνους που αναζητούν εργαζόμενους".

Από την πλευρά του, ο Γενικός Διευθυντής του ΠΑΣΥΞΕ, αφού ευχαρίστησε το Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο για τη συνεργασία, ανέφερε ότι το πρόβλημα του εργατικού δυναμικού είναι τεράστιο, υπάρχει χρόνια και είναι ανάμεσα στις άλλες προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν οι ξενοδόχοι.

Η συγκεκριμένη εκδήλωση ήταν η πρώτη που παρουσιάστηκε στο ΚΕΕΑΕΔ με συγκεκριμένη στόχευση επαγγελματικού κλάδου και για το λόγο αυτό είχε προηγηθεί μια μεγάλη καμπάνια ενημέρωσης, στην οποία είχαν προσκληθεί όλα τα ακαδημαϊκά ιδρύματα και σύλλογοι αποφοίτων των επαγγελμάτων του τουριστικού τομέα, φορείς της αγοράς εργασίας, οργανώσεις, Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί κλπ με στόχο την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη παρουσία ενδιαφερομένων.

Στην δράση συμμετείχαν επίσης οι εκπρόσωποι του Μη Κυβερνητικού Οργανισμού Cyprus Refugee Council, οι οποίοι ενημέρωσαν τους εργοδότες για τις δυνατότητες εργοδότησης ατόμων που προέρχονται από τρίτες χώρες και τις απαιτούμενες διαδικασίες.

Η εκδήλωση υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Έργου "Κέντρο Ενημέρωσης και Επιμόρφωσης για την Απασχόληση και την Επιχειρηματική δράση-ΚΕΕΑΕΔ", που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της ΕΕ, την Κυπριακή Δημοκρατία και το Δήμο Λευκωσίας, στο πλαίσιο της υλοποίησης της Στρατηγικής για Ολοκληρωμένη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη του Δήμου Λευκωσίας και συγκεκριμένα των έργων που υλοποιούνται υπό την Επενδυτική Προτεραιότητα 9β.

6. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

6.1. ΜΗ ΑΔΕΙΟΥΧΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ / AIRBNB

Ο αθέμιτος ανταγωνισμός που υφίσταται η νόμιμη ξενοδοχειακή βιομηχανία από τα μη αδειούχα καταλύματα και την Airbnb (Συνεργατική Οικονομία/αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα), λαμβάνει ολοένα και πιο ανησυχητικές διαστάσεις και τούτο καταδεικνύεται και από τη διαφορά που καταγράφεται μεταξύ των στατιστικών των αφίξεων και αυτών που διαμένουν στις νόμιμες ξενοδοχειακές μονάδες.

Συγκεκριμένα, σε διάφορα διαβήματα του, ο Σύνδεσμος επισημαίνει ότι η νόμιμη ξενοδοχειακή βιομηχανία ανταγωνίζεται αθέμιτα μέσω:

- » ενοικιάσεων ιδιωτικών μονάδων, δωματίων ή καταλυμάτων μέσω Airbnb.
- » ανέγερσης πολυτελών αναπτύξεων (πύργων) που αγοράζονται κυρίως από αλλοδαπούς και αργότερα τα ενοικιάζουν μέσω διαδικτυακών πλατφόρμων.
- » service apartments που ανεγείρονται και ενοικιάζονται από developers.
- » αναπαυτηρίων Οργανισμών που ενώ έχουν ανεγερθεί αποκλειστικά για τα αντίστοιχα μέλη τους, εντούτοις διατίθενται και σε μη δικαιούχους για διακοπές και εμπορεύονται ως μη αδειούχα τουριστικά καταλύματα, επηρεάζοντας κυρίως τα ξενοδοχεία των ορεινών μας θερέτρων.

6.2. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΖΙΝΟΥ/ΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Πάγια θέση του ΠΑΣΥΞΕ ήταν η δημιουργία καζίνων στην Κύπρο, σε κάθε μια από τις παραθαλάσσιες τουριστικές μας περιοχές, καθώς επίσης στη Λευκωσία και στα Ορεινά μας Θέρετρα, για εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος.

Συναφώς ο Σύνδεσμος χαιρέτισε την κάθοδο της διεθνούς εμβέλειας Εταιρείας Melco που θα λειτουργήσει στη Λεμεσό το πρώτο πολυθεματικό καζίνο στην Κύπρο που θα ονομάζεται "City of Dreams Mediterranean". Στο μεσοδιάστημα λειτούργησαν τόσο το προσωρινό καζίνο στη Λεμεσό, όσο και τα τέσσερα καζίνο δορυφόροι σε Λευκωσία, Λάρνακα, Αγία Νάπα και Πάφο.

6.3. ALL INCLUSIVE ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Το σύστημα στα πακέτα "all inclusive" είναι μια πολύ δημοφιλή επιλογή διακοπών ανά το παγκόσμιο και συμπεριλαμβάνει πλήρη διατροφή (πρωινό, μεσημεριανό, δείπνο), ελεύθερα ποτά και διάφορα σνακς σε απεριόριστες ποσότητες όλη την ημέρα, καθώς επίσης και διάφορες υπηρεσίες όπως η συμμετοχή σε δραστηριότητες χωρίς χρέωση (πχ σπορτς) ανάλογα με το προσφερόμενο πακέτο.

Ο Σύνδεσμος τοποθετείται υπέρ της μή παρεμπόδισης του υπό αναφορά συστήματος που ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια λόγω της οικονομικής ύφεσης, το απαιτούν οι Διοργανωτές Ταξιδίων και οι πελάτες τους, ενώ οι σχετικές συμφωνίες γίνονται σε συνθήκες ελεύθερης αγοράς και στα πλαίσια του ελεύθερου ανταγωνισμού.

6.4. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Πάγια θέση του ΠΑΣΥΞΕ σε σχέση με τη λειτουργία γυμναστηρίων εντός των χώρων των ξενοδοχείων, που έθεσε πολλές φορές ενώπιον του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ), είναι ότι η λειτουργία γυμναστηρίων εντός των ξενοδοχείων αποτελεί καθαρά εμπλουτιστικό προϊόν που προσφέρεται δωρεάν στους ενοίκους τους.

Επί τούτου, οι θέσεις/εισηγήσεις που υπέβαλαν ο ΠΑΣΥΞΕ και ο ΣΤΕΚ στις 12 Αυγούστου 2020, ενώπιον του ΚΟΑ, σε σχέση με την τροποποίηση των Περί Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής Κανονισμών του 1995 έως 2012, έχουν ως ακολούθως:

- » Οι άδειες για τα γυμναστήρια στα ξενοδοχεία δεν θα πρέπει να διέπονται από τις νομοθεσίες του Οργανισμού αλλά από το Υφυπουργείο Τουρισμού, όπως είθισται για τις πλείστες άδειες που αφορούν την ξενοδοχειακή βιομηχανία, καθώς τα πλείστα ξενοδοχεία λειτουργούν γυμναστήριο μόνο για τους ενοίκους τους, το οποίο και εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο παροχής υπηρεσιών προς τους τουρίστες που διαμένουν στα τουριστικά καταλύματα. Σε καμία περίπτωση, τα εν λόγω γυμναστήρια δεν λειτουργούν με στόχο το κέρδος και πόσο μάλλον ανταγωνιστικά προς τις υφιστάμενες ιδιωτικές σχολές γυμναστικής.

- » Τα γυμναστήρια που δεν διαθέτουν ελεύθερα βάρη πέραν των 15 κιλών (ή όπως κρίνει ο ΚΟΑ όσον αφορά το μέγιστο βάρος) και επιπρόσθετα δεν έχουν ομαδικά προγράμματα (τάξεις) θα πρέπει να εξαιρεθούν από τους εν λόγω κανονισμούς. Με αυτό τον τρόπο μόνο τα ξενοδοχεία που έχουν γυμναστήριο που διαθέτει τα πιο πάνω θα υπόκεινται στους κανονισμούς του ΚΟΑ.
- » Λόγω του ότι πολλά ξενοδοχεία που θα υπόκεινται στους εν λόγω κανονισμούς δεν κατέχουν ακόμη την άδεια οικοδομής, ζητήθηκε όπως προστεθεί για αυτά, η ρύθμιση που προβλέπει ο Περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων νόμος του 2019, όπου δίνεται περίοδος χάριτος πέντε (5) χρόνων για προσκόμιση της άδειας οικοδομής, για σκοπούς έκδοσης άδειας λειτουργίας ξενοδοχείου.

6.5. ΠΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΗΧΟΡΥΠΑΝΣΗΣ ΣΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΜΑΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Πάγια θέση του ΠΑΣΥΞΕ είναι η πάταξη του προβλήματος της ηχορύπανσης με τη στήριξη και συνεργασία της Αστυνομίας, μέσα στα πλαίσια μιας ισορροπημένης προσέγγισης, για να παταχθεί αποτελεσματικά το καρκίνωμα της ηχορύπανσης στις τουριστικές μας περιοχές. Επίσης τα έργα υποδομής θα πρέπει απαραίτητως να υλοποιούνται κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών ώστε να μην επιφορτίζεται με ένα ακόμα πονοκέφαλο οχληριών η ευαίσθητη τουριστική μας βιομηχανία.

Η ηχορύπανση στην Κύπρο αποτελεί ένα από τα προβλήματα του τουρισμού πράγμα που διαπιστώνεται και μέσα από τις εκάστοτε έρευνες ικανοποίησης των τουριστών που πραγματοποιεί το Υφυπουργείο Τουρισμού.

Επί τούτου ο Σύνδεσμος συμμετείχε στη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών που έγινε στις 21 Νοεμβρίου 2022, όπου παρέθεσε τις απόψεις του για το θέμα της ηχορύπανσης, ζητώντας έγκαιρη επίλυση του και ψήφιση Νομοθεσίας με πρόνοιες που να διασφαλίζουν την εφαρμογή της.

6.6. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η ασφάλεια στην Κύπρο αποτελεί ένα από τα προτερήματα του τουρισμού μας πράγμα που διαπιστώνεται και μέσα από τις εκάστοτε έρευνες ικανοποίησης των τουριστών και επί τούτου ο Σύνδεσμος ανταποκρίνεται πάντα θετικά σε διάφορες εκδηλώσεις που αφορούν την ασφάλεια των τουριστών.

Το Μάρτιο 2023, Μέλη του Συνδέσμου συμμετείχαν σε ενημερωτικά σεμινάρια που διοργανώθηκαν σε όλες τις Επαρχίες από το Υφυπουργείο Τουρισμού σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του Ηνωμένου Βασιλείου και τη στήριξη των Συνδέσμων ΠΑΣΥΞΕ και ΣΤΕΚ, με θέμα "Safeguarding the Tourist Industry". Τα σεμινάρια αποσκοπούσαν στην ενημέρωση των επαγγελματιών του τουρισμού για θέματα τρομοκρατίας και λήψης μέτρων πρόληψης και προστασίας και πραγματοποιήθηκαν από εμπειρογνώμονες της ομάδας UK Joint Overseas Protect and Prepare (JOPP) και άτομα της Υπάτης Αρμοστείας.

6.7. ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕ ΞΕΝΟΥΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Οι πτωχεύσεις Διοργανωτών Ταξιδίων και Αεροπορικών Εταιρειών αλλά και τα προβλήματα καθυστέρησης πληρωμών από ξένους Οργανωτές Εκδρομών απασχολούν διαχρονικά το Σύνδεσμο που προσπαθεί να συντονίσει τα Μέλη του, με τη βοήθεια και του Υφυπουργείου Τουρισμού, όταν παρουσιάζονται τέτοια προβλήματα.

6.8. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 2022

Όπως είναι γνωστό, η Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 27 Σεπτεμβρίου, ημερομηνία που καθορίστηκε το 1980 από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (UNWTO), το εξειδικευμένο όργανο των Ηνωμένων Εθνών. Κύριος στόχος της Ημέρας είναι η ανάδειξη της κοινωνικής, πολιτιστικής, πολιτικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής συμβολής του τουρισμού διεθνώς. Ο UNWTO αποτελείται από 160 Κράτη-μέλη, μεταξύ των οποίων και η Κύπρος.

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού 2022 με θέμα "Rethinking Tourism", ο ΠΑΣΥΞΕ με ανακοινωθέν του στα ΜΜΕ, απηύθυνε το ακόλουθο μήνυμα του Προέδρου του Συνδέσμου που είχε ως τίτλο "Επανεκκίνηση του τουρισμού σε πιο στέρεα βάση":

"Παρά το γεγονός ότι η παγκόσμια οικονομία συνεχίζει να μετράει πληγές συνεπεία της αύξησης των τιμών και της ενεργειακής κρίσης που πυροδότησε ο πόλεμος στην Ουκρανία, αλλά και της πανδημίας, εντούτοις η τουριστική βιομηχανία διεθνώς επιχειρεί την επανεκκίνησή της.

Για μία ακόμη χρονιά, οι εορτασμοί για την Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού, η οποία έχει ως γνωστόν καθιερωθεί να γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 27 Σεπτεμβρίου, πραγματοποιούνται σε δύσκολες συνθήκες. Κόντρα στις αντιξοότητες, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (UNWTO) όρισε το 2022 ως Έτος Επανεκκίνησης του Τουρισμού, επικεντρώνοντας την προσοχή του στο μέλλον και στην ανοικοδόμηση της τουριστικής βιομηχανίας σε πιο στέρεες βάσεις. Επίκεντρο των φετινών εορτασμών για την Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού είναι το Μπαλί της Ινδονησίας, ένας προορισμός που βρίσκεται στην πρώτη γραμμή του επανασχεδιασμού του τουρισμού, με στόχο τη μετεξέλιξή του σε πυλώνα αειφόρου ανάπτυξης.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού αντιμετωπίζει τους φετινούς εορτασμούς ως την ιδανική συγκυρία για να ξανασκεφτούμε το πώς κάνουμε τουρισμό, τοποθετώντας στην κορυφή των προτεραιοτήτων μας τους ανθρώπους και τον πλανήτη, κάτω από ένα κοινό όραμα για μια πιο βιώσιμη, χωρίς αποκλεισμούς και ανθεκτική τουριστική βιομηχανία. Σε μήνυμά του, ο Γενικός Γραμματέας του UNWTO, Zurab Pololikashvili, αναγνωρίζει ότι η ανοικοδόμηση ενός από τους σημαντικότερους τομείς της οικονομίας δεν θα είναι εύκολο εγχείρημα. Ωστόσο, όπως επεσήμανε, ήδη βρισκόμαστε σε καλό δρόμο, αφού η πανδημική κρίση σηματοδότησε στροφή προς τη δημιουργικότητα, επιτάχυνε το μετασχηματισμό της εργασίας, δημιουργώντας νέες προκλήσεις, αλλά και τεράστιες ευκαιρίες, ώστε να διασφαλιστεί ότι ακόμη περισσότεροι άνθρωποι θα επωφεληθούν από την επανεκκίνηση του τουρισμού. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού καλεί όλους τους εμπλεκόμενους στην τουριστική βιομηχανία να αναλογιστούν τι κάνουμε και πώς το κάνουμε, προσμετρώντας το γεγονός ότι οι δυνατότητες του τουρισμού είναι τεράστιες και ο αντίκτυπός του στον πλανήτη μεγάλος.

Στη χώρα μας είναι καθολική η αναγνώριση της συμβολής του τουρισμού στην ανάπτυξη της οικονομίας. Κατά γενική ομολογία, ο τομέας συνέβαλε καθοριστικά στην αντιμετώπιση των δυσκολιών στις πιο δύσκολες συγκυρίες για την κυπριακή οικονομία. Το 2013 ο τουρισμός είχε κομβικό ρόλο στην επανεκκίνηση της αναπτυξιακής διαδικασίας, ενώ και μετά την πανδημία ο τουρισμός συνέχισε να δίνει ανάσες παρά τις πρόσθετες δυσκολίες που δημιούργησε ο πόλεμος στην Ουκρανία, με τον αποκλεισμό της ρωσικής/ουκρανικής αγοράς, με την επένδυση στις παραδοσιακές ευρωπαϊκές αγορές για αναπλήρωση της εισροής τουριστών.

Για τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ξενοδόχων η Εθνική Στρατηγική για τον τουρισμό 2030 παραμένει ο ασφαλής οδηγός για το μέλλον. Η υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τον τουρισμό, με την αναβάθμιση του προϊόντος που προσφέρουμε, τον εμβολιασμό του μοντέλου μας με νέα στοιχεία και την αύξηση των εσόδων είναι τα βασικά συστατικά που πρέπει να καθοδηγούν τις ενέργειες όλων των εμπλεκόμενων φορέων στην τουριστική βιομηχανία".

7. ΕΡΓΑΤΙΚΑ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

7.1. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός HOTREC (Hotels, Restaurants & Cafés in Europe) εξέδωσε έκθεση (Position Paper) το Σεπτέμβριο 2022 με θέμα τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού στον κλάδο της φιλοξενίας: pronóση και πρακτικές αντιμετώπισης. Όπως αναφέρει περιληπτικά, ο τομέας της φιλοξενίας παρέχει 11 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στην ΕΕ27 και συμβάλλει σημαντικά στην οικονομία της ΕΕ. Ωστόσο, ο κλάδος αντιμετωπίζει πλέον ελλείψεις εργατικού δυναμικού σε πρωτοφανή έκταση. Η Έκθεση παρουσιάζει τις συνεχιζόμενες προκλήσεις και τους λόγους πίσω από αυτό το φαινόμενο, καθώς και λύσεις να αναπτυχθεί τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο. Τα παραδείγματα που περιλαμβάνει είναι: • Ενίσχυση της νόμιμης μετανάστευσης, • Προώθηση διαφορετικών μορφών εργασίας, • Ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η έκθεση υπογραμμίζει τις πρωτοβουλίες που ανέλαβαν τα μέλη του HOTREC σε εθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

7.2. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/2023

Ενόψει του ότι η Συλλογική Σύμβαση των Ξενοδοχοϋπαλλήλων που υπογράφηκε το 2019 έληγε στις 31/12/2022, επιτεύχθηκε η επέκταση της μέχρι τις 31/12/2023, κατόπιν υποβολής μεσολαβητικής πρότασης από το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας & Κοιν. Ασφαλίσεων. Το νέο Μνημόνιο Συμφωνίας υπογράφηκε στις 17/10/2022.

Στόχος της επέκτασης της Συλλογικής Σύμβασης ήταν η εργασιακή ειρήνη στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, ιδιαίτερα κατά την δύσκολη χρονιά του 2023, σε μια προσπάθεια να επανακάμψει ο κλάδος μετά την πανδημία και τις επιπτώσεις από τον πόλεμο στην Ουκρανία. Η εξέλιξη αυτή επιτρέπει στους ξενοδόχους να επικεντρωθούν σε συνθήκες εργατικής ειρήνης στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που μας επιφυλάσσει η νέα χρονιά.

7.3. ΕΛΛΕΙΨΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΕΝΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ - ΕΠΙΔΕΙΝΩΣΗ ΕΝΕΚΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Μετά την απόφαση του Eurogroup (2013) και την εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση που διαμορφώθηκε, ο ΠΑΣΥΞΕ αφού διαπίστωσε ότι η τουριστική βιομηχανία καλείτο να αποτελέσει το βασικό στήριγμα για επανεκκίνηση της Κυπριακής Οικονομίας και συνεισφοράς στην αγορά εργασίας, απηύθυνε έκκληση σε όλους τους ξενοδόχους του τόπου όπως εργοδοτήσουν κατά προτεραιότητα Κύπριους άνεργους συμπατριώτες μας, ώστε να συμβάλουμε έμπρακτα στη μείωση της ανεργίας.

Αποτέλεσμα ήταν οι Κύπριοι ξενοδόχοι να συμβάλουν, από μόνοι τους, ώστε να επιτευχθεί δραστική αύξηση στην εργοδότηση Κυπρίων εργαζομένων στα ξενοδοχεία, με το ποσοστό τους να ανέρχεται στο 70% του συνόλου των εργαζομένων τους μέχρι και το 2019, προ πανδημίας χρονιά. Η τουριστική βιομηχανία αποτελεί διαχρονικά μια δυναμική και σταθερή "δεξαμενή" θέσεων εργασίας και ηγείται της προσπάθειας αύξησης της απασχόλησης.

Το 2020, λόγω πανδημίας, θεωρείτο ως μη γενόμενη χρονιά στον τουρισμό, ενώ από τις αρχές του 2021 διεφάνη η επιδείνωση της έλλειψης προσωπικού στον κλάδο, παρόλο που οι ξενοδοχειακές μονάδες υπολειπουργούσαν. Ο ΠΑΣΥΞΕ, μέσω δημόσιων εκκλήσεων του, κάλεσε τους Κύπριους ξενοδοχοϋπαλλήλους όπως προσέλθουν για εργασία, οι οποίοι όμως λόγω της αβεβαιότητας και του μεγάλου αντίκτυπου της πανδημίας στον κλάδο, προτίμησαν να στραφούν προς άλλους κλάδους της οικονομίας, που δεν επηρεάστηκαν στον ίδιο βαθμό με τα ξενοδοχεία. Συνεπώς λόγω του ότι η πανδημία παρατεινόταν και δεν είχαν εργασία για αρκετό διάστημα, προκλήθηκε ανασφάλεια μεταξύ των εργαζομένων, με αποτέλεσμα ο αριθμός των Κυπρίων που ήταν διαθέσιμοι για εργασία στην ξενοδοχειακή βιομηχανία να ήταν πολύ περιορισμένος.

Ενόψει της επανεκκίνησης του τουρισμού, ο ΠΑΣΥΞΕ είχε νέες συναντήσεις κατά το 2022 με τους Υπουργούς Εργασίας και Οικονομικών κατά τις οποίες ήγειρε, μεταξύ άλλων, την επιδείνωση, μετά την πανδημία, του προβλήματος της έλλειψης προσωπικού και της εξεύρεσης ατόμων διαθέσιμων για εργασία για κάλυψη των χιλιάδων κενών θέσεων στην ξενοδοχειακή βιομηχανία.

Στην επιδείνωση της πρωτοφανούς έλλειψης προσωπικού συντέινει το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχουν λειτουργήσει νέες ξενοδοχειακές μονάδες και τουριστικές επιχειρήσεις όπως μαρίνες, καζίνο, αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα, τα οποία απορρόφησαν και θα απορροφήσουν και στο μέλλον αρκετές χιλιάδες εργαζόμενους. Επίσης προστέθηκε και η πληθώρα νέων ξένων εταιρειών που ιδρύθηκαν στην Κύπρο όπου για ευνόητους λόγους, προσέφεραν πολύ πιο ελκυστικό ωράριο.

Η σοβαρή κατάσταση της έλλειψης καταρτισμένων ξενοδοχοϋπαλλήλων, που διαμορφώνεται στον κλάδο, απασχόλησε το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου, σε αριθμό συνεδριάσεων του και το όλο θέμα της στελέχωσης των ξενοδοχειακών μονάδων παραμένει σε εξέλιξη.

7.4. ΕΡΓΟΔΟΤΗΣΗ ΞΕΝΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Μετά την πλήρη ένταξη της Κύπρου από 1/5/2004 στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είχε πλέον καταστεί δυνατή η ελεύθερη εργοδότηση πολιτών στην Κύπρο, προερχομένων από τις υπόλοιπες χώρες-μέλη της, σεβόμενοι πάντοτε τις

Νομοθεσίες περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων, φόρων, κ.α., ως ισχύουν για τους Κύπριους εργαζόμενους και χωρίς οποιουσδήποτε περιορισμούς και διακρίσεις σε βάρος των Ευρωπαίων πολιτών.

Ανεξάρτητα των πιο πάνω, η πάγια θέση του Συνδέσμου είναι όπως παραχωρούνται άδειες για εισαγωγή αλλοδαπού προσωπικού αφού διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει εξειδικευμένος Κύπριος άνεργος για τη θέση και αδυνατεί το Υπουργείο Εργασίας ή η Συντεχνία να εφοδιάσει την ενδιαφερόμενη μονάδα με κατάλληλα καταρτισμένο ντόπιο προσωπικό.

Από το 2021 έχει διαπιστωθεί μια πρωτοφανής έλλειψη διαθέσιμου εργατικού δυναμικού στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Το κενό στην Κύπρο δημιουργήθηκε λόγω της πανδημίας, η οποία άνοιξε την πόρτα της επιστροφής για πολλούς Ευρωπαίους προς τις χώρες τους, δεδομένου του ότι το πρόβλημα υπάρχει και στις υπόλοιπες χώρες και συνεπώς οι Ευρωπαίοι εργαζόμενοι έχουν τη δυνατότητα να εργοδοτηθούν και στις πατρίδες τους, σε μια περίοδο που το κόστος ζωής στην Κύπρο είναι αυξημένο.

Η έλλειψη προσωπικού πρόκειται για ένα πανευρωπαϊκό και παγκόσμιο πρόβλημα στον ξενοδοχειακό τομέα, με τις χώρες της ΕΕ να καταγράφουν την έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού στις κυριότερες προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν τα ξενοδοχεία τους, παράλληλα με την πανδημία και τον πόλεμο στην Ουκρανία. Επισημαίνεται ότι σε περιπτώσεις όπως η πανδημία ή ένας πόλεμος, η τουριστική βιομηχανία είναι η πρώτη που επηρεάζεται και μάλιστα στον μεγαλύτερο βαθμό.

Για το υπό αναφορά σοβαρό θέμα, ο ΠΑΣΥΞΕ είχε συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και συμμετείχε σε πληθώρα συσκέψεων που έγιναν στο Υπουργείο Εργασίας, από τις αρχές του 2022. Στις 23 Σεπτεμβρίου 2022 ο Σύνδεσμος υπέβαλε εκτενές υπόμνημα στον Υπουργό Εργασίας που περιλάμβανε τις συνοπτικές θέσεις του επί του θέματος της εργοδότησης εργατικού δυναμικού από τρίτες χώρες στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, για άμβλυση της έλλειψης προσωπικού, επιτρέποντας στις ξενοδοχειακές μονάδες να στελεχωθούν και να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις και προσδοκίες των πελατών τους, ώστε να συνεχίσουμε ως τουριστική Κύπρος να προσφέρουμε το υψηλό επίπεδο υπηρεσιών μας.

Μεταξύ άλλων, ο Σύνδεσμος ζήτησε τη διεύρυνση του καταλόγου με τις ειδικότητες για απασχόληση, και όχι μόνο για εξειδικευμένες θέσεις (πχ καμαριέρες, τραπεζοκόμοι, cooks C, τεχνικούς συντήρησης, κηπουρούς, κ.α.).

Συναφώς ο ΠΑΣΥΞΕ εξέφρασε και δημόσια την ικανοποίηση του για την έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 22 Φεβρουαρίου 2023, της νέας Στρατηγικής για την Απασχόληση Αλλοδαπών Τρίτων Χωρών και ενημέρωσε άμεσα τα Μέλη του.

Επί τούτου, ο ΠΑΣΥΞΕ μαζί με το ΣΤΕΚ είχαν συνάντηση και με τον νέο Υπουργό Εργασίας & Κοιν. Ασφαλίσεων στις 12 Απριλίου 2023, ο οποίος τους ενημέρωσε ότι η διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων για εισαγωγή ανθρώπινου δυναμικού από τρίτες χώρες, τρέχει χωρίς αχρείαστες καθυστερήσεις, τονίζοντας ταυτόχρονα ότι η τουριστική βιομηχανία δεν πρόκειται να παραμείνει χωρίς προσωπικό. Η υφιστάμενη διαδικασία θα τρέξει ως έχει για φέτος, ώστε να διαφανούν τυχόν κενά ή αδυναμίες, οι οποίες θα συζητηθούν και διορθωθούν πριν την έναρξη της τουριστικής περιόδου του 2024.

Επιπρόσθετα, ο Σύνδεσμος ενημέρωσε τα Μέλη του και για τη διαδικασία εργοδότησης Ουκρανών προσφύγων στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, που αφίχθησαν στην Κύπρο ένεκα του πολέμου. Το Υφυπουργείο Τουρισμού με πρωτοβουλία του διοργάνωσε Ημερίδα στις 24 Απριλίου 2023 στην Αγία Νάπα, για εργοδότηση στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, Ουκρανών προσφύγων που διαμένουν στην περιοχή.

7.5. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ/ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

Αρκετά μέλη του Συνδέσμου εξακολουθούν να απασχολούν κατά την καλοκαιρινή περίοδο στις μονάδες τους (περίοδος 1^η Ιουνίου-15 Οκτωβρίου), τόσο μαθητές/φοιτητές του Κλάδου Ξενοδοχειακών των Τεχνικών Σχολών/Ιδρυμάτων, όσο και φοιτητές ξένων Σχολών, για την πρακτική τους εξάσκηση, ενώ εκπρόσωποι του Συνδέσμου μετέχουν σε συσκέψεις στα Υπουργεία Εργασίας και Παιδείας, όσο και στο ΑΞΙΚ.

Λόγω και της έλλειψης καταρτισμένου εργατικού δυναμικού στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, η Υπουργός Εργασίας εξέδωσε νέο Διάταγμα στις 11 Μαρτίου 2022 αναφορικά με

την απασχόληση φοιτητών από τρίτες χώρες, που φοιτούν σε Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της Κύπρου και το οποίο διέπυνε τους τομείς/επαγγέλματα στα οποία δύνανται να απασχοληθούν οι φοιτητές σε ξενοδοχεία, όπως βοηθός κουζίνας, καθαριστής/τρια, καμαριέρης/ρα, τραπεζοκόμος, υπάλληλος υποδοχής, μπάρμαν/μπαργουμαν.

7.6. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ/ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ως γνωστό, στις 18/11/03 υπογράφηκε το Μνημόνιο Συμφωνίας που διέπει τους όρους της προσωρινής αναστολής εργασιών της χειμερινής περιόδου (1/11-31/3) στην ξενοδοχειακή βιομηχανία (ολικώς ή μερικώς), γεγονός που ικανοποίησε ιδιαίτερα τον ΠΑΣΥΞΕ, μια και το υπό αναφορά θέμα αποτελούσε πάγια διεκδίκηση του Συνδέσμου σε μια προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος της εποχικότητας του τουρισμού και σταδιακής επέκτασης της περιόδου απασχόλησης στην ξενοδοχειακή βιομηχανία.

Σύμφωνα με το Μνημόνιο Συμφωνίας της 18/11/03, προβλέπετο η καταβολή από μέρους του εργοδότη, ποσοστού μόνο 2.8% επί του βασικού και τιμαριθμού για το επηρεαζόμενο προσωπικό των ξενοδοχειακών μονάδων που θα βρίσκονταν είτε με ολική είτε με μερική αναστολή εργασιών και κατάργηση από 1/11/03 της αντίστοιχης εισφοράς του 25%.

Υπενθυμίζεται ότι ο Σύνδεσμος, σε συναντήσεις του με το Υπουργείο Εργασίας, έθετε την πάγια θέση του για εγκαθίδρυση ευέλικτου μηχανισμού αναφορικά με τη λειτουργία των ξενοδοχείων κατά την χειμερινή περίοδο, ώστε ο ξενοδόχος να δικαιούται να απασχολεί μόνο το προσωπικό που χρειάζεται - ανάλογα με τη διακύμανση της ζήτησης - είτε λειτουργεί με συνθήκες μερικής είτε ολικής αναστολής και αυτό πάντοτε υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει σημαντικό επιπρόσθετο τουριστικό ρεύμα κατά τις χειμερινές περιόδους, με στόχο να ενθαρρύνονται περισσότερα ξενοδοχεία είτε να παραμένουν σε λειτουργία, είτε να επαναλειτουργούν νωρίτερα αν βρίσκονται σε ολική ή/και μερική αναστολή, είτε να επαναφέρουν μεγαλύτερο αριθμό του προσωπικού τους,

Όπως κάθε χρόνο, ο Σύνδεσμος ενημέρωσε τα Μέλη του στις 24 Νοεμβρίου 2022, για την εξαγγελία του Έκτακτου Σχεδίου Κατάρτισης Εργαζομένων σε Ξενοδοχειακές

Μονάδες που θα βρίσκονταν σε ολική ή μερική αναστολή εργασιών κατά την περίοδο Νοεμβρίου 2022-Μαρτίου 2023 και Ιανουαρίου 2023-Μαΐου 2023 (για τα Ξενοδοχεία Ορεινών Θερέτρων)

7.7. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εκπρόσωποι του Συνδέσμου συμμετέχουν σε διάφορες μόνιμες ή/και προσωρινές Επιτροπές για Εκπαιδευτικά Θέματα οι οποίες συστάθηκαν από το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ), την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) και τον Κλάδο Τεχνικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, που αφορούν όλο το φάσμα της εκπαίδευσης των μελλοντικών ξενοδοχοϋπαλλήλων.

Στις 15 Φεβρουαρίου 2023, εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου συμμετείχαν σε συνεδρία στην ΑνΑΔ κατά την οποία έγινε συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων για το θέμα των αναγκών απασχόλησης και κατάρτισης στην Κύπρο. Στόχος της ΑνΑΔ ήταν η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης στην αγορά εργασίας και των αναγκών που υπάρχουν σε ειδικότητες και σε δεξιότητες.

8. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ

8.1. ΝΕΑ ΤΑΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΕΝΤΑΞΗ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Ως γνωστό, μετά την πλήρη ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1/5/2004 δημιουργήθηκε μια νέα τάξη πραγμάτων αφού τέθηκε σε εφαρμογή ο Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διαχωριστική γραμμή, τη διακίνηση προϊόντων, υπηρεσιών και ατόμων, εξυπακούοντας την άρση των περιορισμών στη διακίνηση των τουριστών προς τις κατεχόμενες περιοχές, ακόμη και για να περάσουν τις διακοπές τους διαμένοντας σε ξενοδοχεία των κατεχομένων, σημαντικός αριθμός των οποίων παράνομα λειτουργούν μια και ανήκουν σε Ελληνοκύπριους ξενοδόχους.

Η αυξανόμενη διοχέτευση/επίσκεψη τουριστών στα κατεχόμενα μέσω των νόμιμων Αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου απασχόλησε επανειλημμένα το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου.

8.2. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

Ο ολοένα αυξανόμενος τουρισμός, η εντεινόμενη προβολή των κατεχομένων στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Γερμανία, στο Ισραήλ, στη Σκανδιναβία, στη Ρωσία, στην Ουκρανία και άλλες αγορές, ο οικοδομικός οργασμός και τα υπό λειτουργία νέα-μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα, έχουν καταστήσει το κατεχόμενο μέρος του νησιού μας ως ένα 'υπό εκκόλαψη' νέο ανταγωνιστή των ελεύθερων περιοχών μας, θέμα που απασχόλησε επανειλημμένα το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου στις διάφορες συνεδρίες και συναντήσεις του με αρμόδιους φορείς.

Ο ανταγωνισμός από τα κατεχόμενα αναμένεται συνεχώς να εντείνεται ενόψει και του οικοδομικού οργασμού που επιτελείται τόσο με την ανέγερση εκατοντάδων παραθεριστικών κατοικιών, όσο και - σύμφωνα με δημοσιεύματα στον τουρκοκυπριακό τύπο - με την αναμενόμενη αύξηση της δυναμικότητας σε ξενοδοχειακές κλίνες που υπολογίζεται να φτάσουν τις 35.000 στα επόμενα χρόνια, δημιουργώντας συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού έναντι των ελεύθερων περιοχών.

Το 'υπουργείο τουρισμού' του ψευδοκράτους συνεχίζει επίσης να συμμετέχει στις μεγαλύτερες Διεθνείς Εκθέσεις Τουρισμού με δικό του περίπτερο, ενώ στην Αγγλία λειτουργεί και 'γραφείο τουρισμού', εντατικοποιώντας την προβολή του ψευδοκράτους.

Υπενθυμίζεται ότι βάση σημειώματος που ετοίμασε ο ΚΟΤ (Απρίλιος 2015) για την τουριστική ανάπτυξη των κατεχομένων, αλλά και για το γενικότερο θέμα προβολής και προώθησης των κατεχομένων ως τουριστικού προορισμού, οι κλίνες ανέρχοντο στις 20.000 περίπου (σε 145 καταλύματα), εκ των οποίων μόνο τρία ξενοδοχεία είχαν συνολική δυναμικότητα 5.358 κλινών και περιλαμβάνουν καζίνο, γήπεδα γκολφ, εμπορικό κέντρο, μαρίνα, μονάδα αφαλάτωσης, κ.α.

Όσοι ασχολούνται με την τουριστική βιομηχανία στα κατεχόμενα θεωρούν πως η ουκρανική κρίση προσφέρει την ευκαιρία για να μεταβούν Ρώσοι τουρίστες στην κατεχόμενη Κύπρο και κάλεσαν την Τουρκία να παρέμβει προς όφελος αυτής της εξέλιξης, γράφει δημοσίευμα στην τουρκική εφημερίδα 'Αϊντινλίκ', σύμφωνα με το Euronews (πηγή

ΚΥΠΕ) ημερ. 3 Μαρτίου 2022. Επί τούτου οι επαγγελματίες του τουρισμού στο ψευδοκράτος, θέλουν την Τουρκία να εκμεταλλευτεί αυτή την ευκαιρία και να ξεκινήσει πτήσεις από τη Ρωσία προς το παράνομο αεροδρόμιο της Τύμπου. Σε δηλώσεις του ο 'πρόεδρος' του συνδέσμου ταξιδιωτικών πρακτόρων στα κατεχόμενα (KITSAB), ανέφερε ότι με το κλείσιμο του εναέριου χώρου στα ρωσικά αεροπλάνα, θα αυξηθεί η ζήτηση για την Τουρκία, η οποία όταν είναι γεμάτη, μπορεί να στέλλει Ρώσους τουρίστες στα κατεχόμενα. Εάν το Τουρκικό Υπουργείο Εξωτερικών επιτρέψει σε ναυλωμένα ή τακτικά αεροσκάφη από τη Ρωσία να έρθουν στην Κύπρο με απευθείας προσγείωση στο Ερτζιάν ή στην Αττάλεια, θα είναι ένα πολύ σημαντικό κέρδος για εμάς, κατέληξε.

Σύμφωνα με δημοσίευμα του 'Brief' στις 19 Οκτωβρίου 2022 (πηγή ΚΥΠΕ), το Γραφείο Ανάπτυξης & Οικονομικής Συνεργασίας της Τουρκίας ενέκρινε σχέδιο ύψους 174 εκ., για την προώθηση της 'τδβκ' σε διάφορες χώρες όπως τη Γερμανία, τη Βρετανία και τη Ρωσία. Στόχος είναι η αύξηση του τουρισμού στα κατεχόμενα κατά το 2023.

Η Travel Daily News Greece στις 15 Νοεμβρίου 2022, αναφέρθηκε σε δημοσίευμα της Χαλκίν Σεσί, όπου αναφέρετο στη μεγάλη αύξηση τουριστών (981.000 αφίξεις) στα κατεχόμενα κατά το πρώτο 9μηνο του 2022, εκ των οποίων οι 764.000 ήταν από την Τουρκία και οι 218.000 από τρίτες χώρες.

Σύμφωνα με δημοσίευμα του Economy Today στις 9 Μαρτίου 2023 (πηγή ΚΥΠΕ), ο 'υπουργός τουρισμού' των κατεχομένων, ανέφερε από το Βερολίνο όπου το ψευδοκράτος συμμετείχε στην Έκθεση ITB, ότι στόχος τους για φέτος είναι η προσέλκυση 2 εκατ. τουριστών. Επεσήμανε επίσης ότι οι διαφημίσεις που προωθούν το ψευδοκράτος στο εξωτερικό έγιναν από την Τουρκία και μεταδίδονται σε κανάλια της Γερμανίας, της Ρωσίας, της Αγγλίας και της Τουρκίας.

Νέο δημοσίευμα του Economy Today στις 18 Απριλίου 2023 (πηγή ΚΥΠΕ), αναφέρθηκε στη νέα αεροπορική εταιρεία 'Fly kibris' η οποία ξεκίνησε να πραγματοποιεί ναυλωμένες πτήσεις από τα κατεχόμενα προς την Τουρκία και άλλες χώρες όπως το Μπακού, την Τεχεράνη, το Αμάν και την Πρίστινα, γεγονός που αναμένουν ότι θα συμβάλει στον τουρισμό και την οικονομία των κατεχομένων.

Ενώ παρατείνεται η περιρρέουσα ατμόσφαιρα, η ραγδαία ανάπτυξη που συντελείται στα κατεχόμενα, σε συνυφασμό και με τη δημιουργία άλλων παρεμφερών τουριστικών υποδομών (πχ μεγάλη μαρίνα, γήπεδο γκολφ κ.α.), δεν μπορεί παρά να δημιουργούν βάσιμες ανησυχίες για την τουριστική βιομηχανία των ελεύθερων περιοχών.

Το Υφυπουργείο Τουρισμού, σε συνεργασία με τις κατά τόπους Πρεσβείες της Κύπρου και το Υπουργείο Εξωτερικών, ενημερώνουν τους ξένους τουρίστες που επισκέπτονται τις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας ότι παρόλο που είναι δυνατόν να περάσουν στις κατεχόμενες περιοχές, πρέπει να σημειώνουν τις ακόλουθες προφυλάξεις:

- Η διαμονή σε Ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας ξενοδοχεία στις κατεχόμενες περιοχές, τα οποία αποτελούν αντικείμενο παράνομης εκμετάλλευσης, τους θέτει σε μεγάλο κίνδυνο λήψης πιθανών νομικών μέτρων εκ μέρους των νόμιμων ιδιοκτητών.
- Οποιαδήποτε είσοδος στο έδαφος της Δημοκρατίας της Κύπρου μέσω οποιουδήποτε άλλου λιμένος ή αερολιμένος στις τουρκοκρατούμενες περιοχές της Κύπρου είναι παράνομη και οι ταξιδιώτες μπορεί να αντιμετωπίσουν νομικές συνέπειες. Ως εκ τούτου, προτρέπονται να ταξιδεύουν μέσω των αναγνωρισμένων σημείων εισόδου (Διεθνείς Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου / Λιμάνια της Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Λατσιού).

8.3. ΑΥΞΗΤΙΚΗ ΡΟΗ ΔΙΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ Vs ΠΛΗΡΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η αυξητική τάση στο μερίδιο των αφίξεων στα νόμιμα Αεροδρόμια μας, που μεταβαίνει στα κατεχόμενα, θέμα το οποίο απασχόλησε επανειλημμένα το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου στις διάφορες συνεδρίες και συναντήσεις του με αρμόδιους φορείς.

Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ, στις διάφορες δηλώσεις του, επισημαίνει ότι ο αθέμιτος ανταγωνισμός από τα κατεχόμενα που επωφελείται τουριστών που φθάνουν στα νόμιμα αεροδρόμια και λιμάνια μας και μεταβαίνουν στα κατεχόμενα, είναι μεγάλος διότι εκμεταλλεύονται τις προσπάθειες της Κυπριακής Δημοκρατίας για προσέλκυση τουριστών από όλο τον κόσμο, χωρίς να υπόκεινται στους ίδιους νόμους, κανονισμούς και κόστη, όπως οι τουριστικοί

επιχειρηματίες στις ελεύθερες περιοχές. Οι εκτιμήσεις που υπάρχουν είναι ότι ένα ποσοστό γύρω στο 7-9% (300.000-400.000 περίπου) από το σύνολο των σχεδόν 4 εκατ. αφίξεων (2019) στα νόμιμα αεροδρόμια μας, κατέφυγε στα κατεχόμενα.

Επίσης, το φαινόμενο των καθημερινών εκδρομών με λεωφορεία από τις ελεύθερες περιοχές προς τα κατεχόμενα, έχει πλήξει ιδιαίτερα την Ελεύθερη Περιοχή Αμμοχώστου, προκαλώντας τις αντιδράσεις των επιχειρηματιών της περιοχής, που χρόνο με το χρόνο, καταγράφουν μείωση στα εισοδήματά τους. Ένας ακόμα παράγοντας προσέλκυσης τουριστών στα κατεχόμενα, είναι η υποτίμηση της τουρκικής λίρας καθιστώντας τις αγορές υπηρεσιών και αγαθών φθηνότερες από τις ελεύθερες περιοχές, πλήττοντας έτσι εν μέρει την κίνηση στα καφεστιατόρια και τα καταστήματα σουβενίρ της περιοχής.

8.4. ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ

Ο ΠΑΣΥΞΕ, εκ μέρους των εκτοπισμένων ξενοδόχων, συνεχίζει να προβαίνει σε δημόσιες εκκλήσεις προς τους συμπατριώτες μας όπως αποφεύγουν τη διαμονή σε ξενοδοχεία που βρίσκονται στα κατεχόμενα και τα οποία, στη συντριπτική πλειοψηφία τους, ανήκουν σε Ελληνοκύπριους ξενοδόχους. Επιπλέον η τυχόν στήριξη της παράνομης λειτουργίας Ελληνοκυπριακών ξενοδοχείων από συμπατριώτες μας, αποτελεί πρόκληση μια και ενισχύει το σφετερισμό που υφίστανται εδώ και 49 χρόνια από τους παράνομους διαχειριστές των περιουσιών μας.

Επίσης με τη διαμονή συμπατριωτών μας σε ξενοδοχεία των κατεχομένων, δεν τους διασφαλίζεται η ασφάλεια αλλά και οι συνθήκες υγιεινής που θα έπρεπε να διέπουν ένα νόμιμο αδειούχο τουριστικό κατάλυμα με βάση τη νενομισμένη άδεια λειτουργίας από τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, που και φυσικά δεν κατέχουν.

Πάγια θέση του ΠΑΣΥΞΕ είναι να συμβάλλει με όλες του τις δυνάμεις ώστε κάτω από ασφαλείς συνθήκες, να έλθει η χρονική στιγμή που θα επιτρέψει σε όλους τους εκτοπισμένους ξενοδόχους να ανακτήσουν τα ξενοδοχεία τους που βρίσκονται τώρα υπό κατοχή και ν' ανοίξουν οι πόρτες τους τόσο για τους Ελληνοκύπριους, όσο και για τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας, αφού προηγηθεί η επίτευξη λύσης που θα επανενώνει την πατρίδα μας.

Η διαφήμιση των κατεχόμενων ξενοδοχείων μας σε εκθέσεις στο εξωτερικό απασχόλησε επίσης το Σύνδεσμο, ο οποίος στις επαφές του με Διοργανωτές Ταξιδίων, κατηγορηματικά αποτρέπει την προώθηση ξενοδοχείων που παράνομα λειτουργούν στα κατεχόμενα, είτε Ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας, είτε κτίστηκαν επί τεμαχίου Ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας.

Υπενθυμίζεται ότι μετά τις προκλητικές ενέργειες του ψευδοκράτους για άνοιγμα της κατεχόμενης Αμμοχώστου το καλοκαίρι του 2019, εκτός από τις δύο συσκέψεις που συγκάλεσε ο ΠΑΣΥΞΕ με τα επηρεαζόμενα Μέλη του που διαθέτουν ξενοδοχεία και άλλα ακίνητα στην κατεχόμενη Αμμόχωστο, είχε συνάντηση τον Οκτώβριο 2019 με τον τότε Υπουργό Εξωτερικών ο οποίος έκαμε εκτενή ενημέρωση για το όλο θέμα, καθώς και με τον τέως Υπουργό Εξωτερικών τον Απρίλιο 2022.

Υπενθυμίζεται επίσης ότι ο ΠΑΣΥΞΕ εξέδωσε και ανακοίνωση στις 19 Οκτωβρίου 2020, με την οποία καταδίκασε απερίφραστα την απαράδεκτη απόφαση της Τουρκίας να ανοίξει το παραλιακό μέτωπο των Βαρωσίων, κατά παράβαση των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας. Η υπό αναφορά ανακοίνωση στάληκε από τον ΠΑΣΥΞΕ και στην τότε Ειδική Αντιπρόσωπο του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και στους Πρεσβευτές των Πέντε Μονίμων Μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας (της Κίνας, της Γαλλίας, της Ρωσίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και των ΗΠΑ), καθώς και στον Πρέσβη της Γερμανίας.

Μετά από δημοσιεύματα στα τέλη Απριλίου 2023 για πωλήσεις ξενοδοχείων σε τουρκοκύπριο επιχειρηματία, ο ΠΑΣΥΞΕ συγκάλεσε σύσκεψη με τα επηρεαζόμενα Μέλη του που διαθέτουν ξενοδοχεία και άλλα ακίνητα στην κατεχόμενη Αμμόχωστο, στις 8 Μαΐου 2023 στα Γραφεία του προς συζήτηση του όλου θέματος. Ακολουθώντας συστάθηκε Επιτροπή από Ξενοδόχους της Αμμοχώστου οι οποίοι θα εξετάσουν τα περαιτέρω βήματα σε πολιτειακό επίπεδο, για να συζητηθεί η όλη κατάσταση που δημιουργήθηκε στην περικλειστή πόλη της Αμμοχώστου.

8.5. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΣΥΞΕ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΤΟΥ UNDP

Ο ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχε μέχρι και την προ πανδημίας χρονιά, στο Δικοινοτικό Εργαστήριο για τη Διαμόρφωση Πλατφόρμας Διαλόγου Κύπρου που συνέστησε το αρμόδιο Τμήμα

Προγράμματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (UNDP) ως ο μόνος αντιπροσωπευτικός επαγγελματικός Σύνδεσμος του τουριστικού τομέα των ελεύθερων περιοχών, που κλήθηκε να λάβει μέρος.

Σκοπός της Πλατφόρμας είναι η συζήτηση του μακροπρόθεσμου στόχου και επικέντρωση σε ένα εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ πολιτικών ηγετών και της κοινωνίας πολιτών, ενεργώντας υποστηρικτικά, σε σχέση με τις διαπραγματεύσεις για επίλυση του Κυπριακού προβλήματος. Συναφώς και ως επί μέρους στόχοι είναι ο εντοπισμός θεμάτων που θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως συναινετικά συστατικά της Κυπριακής Πλατφόρμας Διαλόγου, η οποία υποστηρίζεται από τους επίσημους Διαπραγματευτές των δύο Κοινοτήτων και η οποία να συμβάλλει στην καλλιέργεια της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο κοινοτήτων και στην προσύλωση για ένα πιο ευοίωνο μέλλον μέσα από τις προοπτικές που διανοίγονται από την επανένωση της κοινής μας πατρίδας.

9. ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ

9.1. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Οι προσπάθειες του Συνδέσμου για την ίδρυση Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Κύπρου παραμένουν στο τραπέζι, αφού πιστεύουμε στην αναγκαιότητα ενός φορέα που θα καταστήσει την ξενοδοχία, ως τον σύμβουλο του κράτους του ιδιωτικού τομέα για τον κλάδο.

Ο ΠΑΣΥΞΕ είχε ολοκληρώσει την επεξεργασία πρότασης νόμου για τη θεσμοθέτηση του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Κύπρου, η οποία είχε υποβληθεί στα Κόμματα, για την οποία έδειξαν τη θετική τους προσέγγιση και υποστήριξη. Η πρόταση είχε επίσης κατατεθεί προγενέστερα και στον τότε αρμόδιο Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού.

Ως επισημαίνεται από τον ΠΑΣΥΞΕ, οι κύριοι λόγοι που επιβάλλουν για την ίδρυση Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Κύπρου έχουν ως ακολούθως:

- » Ενοποίηση των Ξενοδοχειακών Φορέων.
- » Όλοι οι ξενοδόχοι κάτω από μια ομπρέλα, αυτή του Επιμελητηρίου.

- » Οι πόροι θα προέρχονται από τις εισφορές των μελών του για κάλυψη, μεταξύ άλλων, μελετών και ερευνών χωρίς την οποιαδήποτε επιβάρυνση στο Δημόσιο Προϋπολογισμό.
- » Επίσημος φορέας του ιδιωτικού τομέα ως ο Θεσμικός Σύμβουλος του Κράτους επί τουριστικών και ξενοδοχειακών θεμάτων, εκπροσωπώντας τα συμφέροντα του Κλάδου.
- » Στηρίζει τη συνδικαλιστική εκπροσώπηση του Ξενοδοχειακού Κλάδου.
- » Αποτελεί το μοναδικό επίσημο αντισυμβαλλόμενο κάθε Συμφωνίας του Κλάδου με άλλες επαγγελματικές ομάδες ή προμηθευτές ή δικαιούχους δικαιωμάτων.
- » Είναι ο Θεσμικός Εκπρόσωπος του Κυπριακού τομέα διαμονής και εστίασης στο αντίστοιχο Πανευρωπαϊκό Όργανο, τη HOTREC.
- » Στηρίζει το έργο των δημόσιων και των ιδιωτικών τουριστικών φορέων με πολλαπλούς τρόπους και παρέχει κατά κύριο λόγο υπηρεσίες στις μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις του Κλάδου, οι οποίες και χρειάζονται ουσιαστική στήριξη.
- » Λειτουργεί στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες, όπως Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Αυστρία, Ολλανδία, Ελλάδα, κ.α., όπου η εγγραφή των επιχειρήσεων του Κλάδου στο Επιμελητήριο είναι υποχρεωτική.

9.2. ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΠΑΣΥΞΕ 2022

Ο ΠΑΣΥΞΕ πραγματοποίησε Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μελών του στις 27 Σεπτεμβρίου 2022 στη Λευκωσία, κατά την οποία απαριθμήθηκαν οι δυσκολίες που αντιμετώπισε η τουριστική βιομηχανία λόγω της πανδημίας και του πολέμου στην Ουκρανία, με την άνοδο των τιμών και την ενεργειακή κρίση να περιορίζουν τη δυνατότητα των πολιτών να ταξιδεύουν.

Στην ομιλία του, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου μετέφερε μηνύματα αισιοδοξίας για δυναμική επιστροφή σε συνθήκες κανονικότητας δηλώνοντας ότι η συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα είναι η ιδανική συνταγή για την αντιμετώπιση κρίσεων. Παρά τις δυσκολίες, τόνισε, ο τουρισμός κατά το 2022 έδειξε σημάδια επιστροφής σε συνθήκες κανονικότητας, δίνοντας βαθιές ανάσες στην κυπριακή οικονομία και στέλνοντας ενθαρρυντικά μηνύματα για το μέλλον. Ταυτόχρονα υπογράμμισε όμως ότι αυτό δεν αρκεί και στόχος μας είναι να βάλουμε ξανά τον τουρισμό σε θέση οδηγού και πρωταγωνιστή.

Ο Πρόεδρος επεσήμανε ότι οι αριθμοί αποκαλύπτουν ότι βρισκόμαστε προς τη σωστή κατεύθυνση για αύξηση των εσόδων από τον τουρισμό, αν και έχουμε ακόμη αρκετό δρόμο να διανύσουμε. Προκύπτει συνεπώς ξεκάθαρα το συμπέρασμα ότι τα έσοδα είναι σε καλύτερη πορεία από τις αφίξεις, που είναι ένας από τους στρατηγικούς μας στόχους, ανέφερε χαρακτηριστικά. Επίσης ανέδειξε ότι θα πρέπει να διευρύνουμε συνεχώς τον κύκλο των αγορών από τις οποίες αντλούμε τουρισμό, περιορίζοντας την εξάρτησή μας από κάποιες αγορές.

Παράλληλα όμως υπογράμμισε ότι το 2023 έχουμε να αντιμετωπίσουμε σημαντικές προκλήσεις που εντείνουν το αίσθημα της αβεβαιότητας, λόγω της αυξητικής τάσης του πληθωρισμού, των αυξημένων επιτοκίων, της έλλειψης εργατικού δυναμικού, καθώς και των παρεμφερών αυξήσεων που επιβαρύνουν το λειτουργικό κόστος των ξενοδοχειακών μονάδων, όπως το αυξημένο κόστος της ενέργειας, της εφοδιαστικής αλυσίδας και των πρώτων υλών.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση του ΠΑΣΥΞΕ συνέπεσε με την Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού, η οποία καθιερώθηκε να γιορτάζεται κάθε χρόνο, στις 27 Σεπτεμβρίου. Ο Πρόεδρος ανέφερε ότι για τον ΠΑΣΥΞΕ παραμένει εκ των ων ουκ άνευ η υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τον τουρισμό, σημειώνοντας ότι συνεχίζουμε να εργαζόμαστε για την αναβάθμιση και αναπροσαρμογή του προϊόντος μας και τον εμβολιασμό του τουριστικού μας μοντέλου με νέα στοιχεία πέραν του ήλιου και της θάλασσας, με στόχο την προσέλκυση ποιοτικού τουρισμού. Η αύξηση των εσόδων και όχι μόνο των αφίξεων είναι ο μεγάλος στόχος.

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου άδραξε την ευκαιρία για να ευχαριστήσει τον Υπουργό Μεταφορών κ. Γ. Καρούσο, τον Υφυπουργό Τουρισμού κ. Σ. Πέρδιο, αλλά και την Hermes Airports για τη συμβολή τους στην προσπάθεια διεύρυνσης της αεροπορικής συνδεσιμότητας της χώρας. Ευχαρίστησε επίσης τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κ. Ν. Αναστασιάδη, τον Υπουργό Οικονομικών, κ. Κ. Πετρίδη, τον Υπουργό Μεταφορών και τον Υφυπουργό Τουρισμού για τη συμβολή τους στην προσπάθεια αντιμετώπισης της πανδημικής κρίσης. "Χωρίς την κρατική στήριξη θα ήταν αδύνατο να περάσει επιτυχώς τις συμπληγάδες της πανδημίας η τουριστική βιομηχανία και ο ξενοδοχειακός κλάδος ειδικά. Για αυτό είμαστε πεπεισμένοι ότι η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα είναι η ιδανική συνταγή για αντιμετώπιση κρίσεων", επισήμανε.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ στην αείμνηστη Ζέτα Αιμιλιανίδου, η οποία ως Υπουργός Εργασίας, είχε καθοριστική συμβολή στην αντιμετώπιση της κρίσης και κυρίως για τη στήριξη των εργαζομένων κατά την περίοδο της πανδημίας.

Στη διάρκεια της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του ΠΑΣΥΞΕ δόθηκαν συμβολικά δώρα στον Υπουργό Οικονομικών κ. Κ. Πετρίδη, τον Υπουργό Μεταφορών κ. Γ. Καρούσο, τον Υφυπουργό Τουρισμού κ. Σ. Περδίο, ενώ τη μεταθανάτια τιμή για την αείμνηστη Ζέτα Αιμιλιανίδου παρέλαβε ο Υπουργός Εργασίας κ. Κ. Κούσιος. Παραλαμβάνοντας το συμβολικό δώρο, ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε ότι ήταν τιμή του να συνεργαστεί με τον ΠΑΣΥΞΕ, ενώ απαρίθμησε τις σημαντικές προκλήσεις που διαχειρίστηκαν οι δύο πλευρές τα τελευταία χρόνια. Από την πλευρά του ο Υπουργός Μεταφορών επεσήμανε ότι στα δύσκολα φαίνεται η προσπάθεια, ενώ στάθηκε στη σημασία της συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Ο Υπουργός Εργασίας παραλαμβάνοντας τη μεταθανάτια τιμή στη Ζέτα Αιμιλιανίδου συνεχάρη τον ΠΑΣΥΞΕ για το έργο που επιτελεί και διαβεβαίωσε ότι το Υπουργείο Εργασίας θα συνεχίσει να στέκεται στο πλευρό του Συνδέσμου. Τέλος, ο Υφυπουργός Τουρισμού υπογράμμισε ότι ήταν τιμή για τον ίδιο να συνεργαστεί με τον ΠΑΣΥΞΕ για το καλό της χώρας.

Κατά το εσωτερικό μέρος της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, ο Πρόεδρος ενημέρωσε ότι το 2021 δεν συγκλήθηκε Έκτακτη Γενική Συνέλευση λόγω ανωτέρας βίας, ενόψει της απαγόρευσης διεξαγωγής μαζικών εκδηλώσεων και συγκεντρώσεων σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους σύμφωνα με το Διάταγμα για τον Περί Λοιμοκαθάρσεως που ήταν σε ισχύ κατά την σχετική περίοδο. Πληροφόρησε τα Μέλη ότι η διαδικασία για εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου έχει τροchioδρομηθεί για τις αρχές του 2023 με Επαρχιακές Συνελεύσεις και θα ολοκληρωθεί κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση που ορίστηκε για τις 27 Ιουνίου 2023.

Στη συνέχεια κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου για εφαρμογή του Άρθρου 15.08 του Καταστατικού, διεξήχθη ψηφοφορία με την οποία εγκρίθηκε η παράταση της θητείας του Συμβουλίου και των Επαρχιακών Επιτροπών μέχρι και τη διεξαγωγή της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης το 2023.

9.3. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΣΥΞΕ

Σε μια προσπάθεια ευρύτερης κατανόησης των σοβαρών προβλημάτων και προοπτικών του τουρισμού στον τόπο μας από την κοινή γνώμη, δημοσιοποιήθηκαν στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, άρθρα, συνεντεύξεις και δηλώσεις του Προέδρου, του Γενικού Διευθυντή και άλλων Αξιωματούχων του Συνδέσμου, οι οποίοι επίσης εκπροσώπησαν το Σύνδεσμο σε πληθώρα επαγγελματικών συνελεύσεων, συναντήσεων, σεμιναρίων, αλλά και συναφών κοινωνικών εκδηλώσεων Οργανισμών, Πρεσβειών και άλλων φορέων.

Επιπρόσθετα ο Σύνδεσμος, δια του Προέδρου και του Γενικού του Διευθυντή, προσκλήθηκαν από ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς για παραχώρηση συνεντεύξεων και δηλώσεων επί ειδικών και γενικών θεμάτων τουρισμού.

Ο ΠΑΣΥΞΕ έχει επίσης στενή συνεργασία με το Σύμβουλο Επικοινωνίας του, Εταιρεία ΓΝΩΡΑ, σε μια προσπάθεια περαιτέρω βελτίωσης της επικοινωνιακής του πολιτικής προς τα κέντρα αποφάσεων, τα ΜΜΕ και τα Μέλη του Συνδέσμου.

Μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής του δραστηριότητας, ο ΠΑΣΥΞΕ συνέχισε την από πολλά χρόνια τώρα καθιερωμένη χρηματοδότηση των ετήσιων βραβείων "ΣΚΥΡΙΑΝΙΔΕΙΟ", "ΕΥΡΥΒΙΑΔΕΙΟ", "ΛΟΥΕΙΟ" και "ΑΡΑΟΥΖΕΙΟ" που απονέμει το ΑΞΙΚ σε τέσσερεις άριστους σπουδαστές του.

9.4. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΣΥΞΕ ΣΕ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Στην Κύπρο ο ΠΑΣΥΞΕ είναι εγγεγραμμένος στο Κυπριακό Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και στην Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ) και είναι αντεπιστέλλον μέλος του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου (ΑCΤΑ).

Στο εξωτερικό, ο ΠΑΣΥΞΕ είναι μέλος, από 1^η Ιανουαρίου 2022, στη HOTREC (Hotels, Restaurants & Cafes in Europe) που εδρεύει στις Βρυξέλλες και δραστηριοποιείται επί των τουριστικών θεμάτων με όλα τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επηρεάζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σύμφωνα με το καταστατικό της HOTREC ισχύει η Αρχή του one Country one Vote και συναφώς η Κύπρος εκπροσωπείται μόνο από τον ΠΑΣΥΞΕ.

Σημειώνεται ότι από την 1^η Ιανουαρίου 2023, νέος Πρόεδρος της HOTREC είναι ο κ. Αλ. Βασιλικός, Πρόεδρος του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος.

Μέσα στα πλαίσια της συμμετοχής του ΠΑΣΥΞΕ, δια του Προέδρου και του Γενικού Διευθυντή του, στην 85^η Γενική Συνέλευση της HOTREC που έγινε στις 6-7 Οκτωβρίου 2022 στη Στοκχόλμη της Σουηδίας, ηγέρθησαν πολύ σημαντικά θέματα όπως η έλλειψη εργατικού δυναμικού, το ενεργειακό κόστος, η συνεργασία με τους ΟΤΑΣ, η ΑΤΑ, κ.α. Επίσης στη Συνέλευση ο Πρόεδρος ήγειρε το θέμα του "Fit for 55" (Οδηγία για μηδενική εκπομπή ρύπων διοξειδίου του άνθρακα από τα αεροδρόμια ως το 2050) και έτυχε συζήτησης για το πόσο επηρεάζονται οι νησιώτικες χώρες της ΕΕ, Κύπρος, Μάλτα και Ιρλανδία.

Ο ΠΑΣΥΞΕ συμμετείχε δια του Γενικού του Διευθυντή και στην 84^η Γενική Συνέλευση της HOTREC που έγινε στις 27-29 Απριλίου 2022 στην Πράγα της Τσεχίας, καθώς και στην 86^η Γενική της Συνέλευση που έγινε στις 27-28 Απριλίου 2023 στην Τενερίφη της Ισπανίας.

Επιπρόσθετα, ο Σύνδεσμος συμμετέχει δια του Γενικού του Διευθυντή στη Συμβουλευτική Επιτροπή του Ιταλο-Κυπριακού Εμπορικού Επιμελητηρίου, αναπτύσσοντας μια θεσμική συνεργασία για την από κοινού ανάπτυξη πρωτοβουλιών και έργων για την προώθηση του κυπριακού τουρισμού.

9.5. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΣΥΞΕ ΚΑΙ ΞΕΕ

Ο ΠΑΣΥΞΕ ανακοίνωσε, με ιδιαίτερη ικανοποίηση, την υπογραφή Μνημονίου Αμοιβαίας Κατανόησης και Συνεργασίας με το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο της Ελλάδος (ΞΕΕ), που υπεγράφη στις 6 Μαΐου 2022 στα Γραφεία του ΞΕΕ στην Αθήνα, από τον Πρόεδρο του ΠΑΣΥΞΕ και τον Πρόεδρο του ΞΕΕ. Στην τελετή υπογραφής παρέστησαν επίσης εκ μέρους του ΠΑΣΥΞΕ, η Αναπλ. Πρόεδρος και ο Γεν. Διευθυντής και εκ μέρους του ΞΕΕ, η Διευθύντρια του.

Στο πλαίσιο αυτό, ΠΑΣΥΞΕ και ΞΕΕ θα ανταλλάσσουν και τεχνογνωσία όσον αφορά στατιστικά στοιχεία στον τουρισμό, θέματα τουριστικής πολιτικής και νομοθεσίας, θεματικές μορφές τουρισμού, νέα τουριστικά προϊόντα και υπηρεσίες, καθώς και έρευνα και εξελίξεις στην εθνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια τουριστική αγορά.

Επιπλέον οι δύο φορείς θα ενθαρρύνουν και θα αναπτύσσουν συνεργασία σε τομείς όπως η ανταλλαγή τεχνογνωσίας στον τομέα της τεχνολογίας, η διενέργεια επιστημονικών ερευνών και μελετών, καθώς και η τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση με τη διοργάνωση κοινών εργαστηρίων και σεμιναρίων.

Σύμφωνα με το Μνημόνιο, τα δύο μέρη θα ενθαρρύνουν τη συνεργασία τους εντός του πλαισίου της HOTREC, του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (ΠΟΤ), καθώς και άλλων ευρωπαϊκών ή διεθνών οργανισμών που σχετίζονται με τον τουρισμό.

Για την εφαρμογή του Μνημονίου συστήθηκε Μικτή Επιτροπή εκπροσώπων των δύο οργανισμών.

9.6. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΣΥΞΕ ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου του Πολυδύναμου Κέντρου και Δημάρχου Λευκωσίας, κ. Κ. Γιωρκάτζη, υπογράφηκε με τον ΠΑΣΥΞΕ, δια του Γενικού του Διευθυντή, στις 13 Δεκεμβρίου 2022, Μνημόνιο Συνεργασίας για τη δημιουργία ενός κοινού πλαισίου για την διασύνδεση και προώθηση δράσεων για την υποστήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, στο πλαίσιο της λειτουργίας του νεοσύστατου "Κέντρου Ενημέρωσης και Επιμόρφωσης για την Απασχόληση και την Επιχειρηματική δράση - ΚΕΕΑΕΔ".

Ο ΠΑΣΥΞΕ είναι ο δεύτερος φορέας που υπογράφει μνημόνιο συνεργασίας με το Κέντρο, το οποίο αποτελεί την πρώτη οργανωμένη προσπάθεια φορέα της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο να παρέχει ολοκληρωμένη συμβουλευτική και εκπαίδευση σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, για την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους στον τομέα της αγοράς εργασίας.

Όπως συζητήθηκε στο περιθώριο της υπογραφής, ο ξενοδοχειακός κλάδος είναι ένας τομέας, όπου εμφανίζονται διαρκώς ευκαιρίες απασχόλησης και συμφωνήθηκε η ανάπτυξη της συνεργασίας για την εκπαίδευση και κατάρτιση των ωφελούμενων, αλλά και την διασύνδεσή τους με την αγορά εργασίας.

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ε.Ε. και από Εθνικούς Πόρους, υπό την Επενδυτική Προτεραιότητα 9β, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020. Δικαιούχος είναι ο Δήμος Λευκωσίας, ενώ ο Φορέας Υλοποίησης είναι το Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο Λευκωσίας

9.7. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ" ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ

Ο ΠΑΣΥΞΕ, με την πρώτη έκδοση του Περιοδικού του "ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ" τον Οκτώβριο 2005, πραγματοποίησε ένα μεγάλο και σημαντικό βήμα στον εκσυγχρονισμό της επικοινωνίας με τα μέλη του, με το σύνολο της τουριστικής βιομηχανίας του τόπου και βεβαίως τους εκπροσώπους των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Ο "ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ" αποτελεί ένα φόρουμ ενημέρωσης και επικοινωνιακής ανταλλαγής απόψεων μεταξύ του συνόλου της τουριστικής οικογένειας.

Το περιοδικό καταπιάνεται με οτιδήποτε απασχολεί τα μέλη του ΠΑΣΥΞΕ στα οποία κατά κύριο λόγο απευθύνεται. Το κάθε πρόβλημα, η κάθε νέα ιδέα ή τάση, οι εξελίξεις, ο ανταγωνισμός, τα λάθη του παρελθόντος ακόμη και οι επιτυχίες μεταφέρονται πλέον μέσω του "ΞΕΝΟΔΟΧΟΥ".

Ο "ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ" φτάνει σε χέρια κυβερνητικών παραγόντων και σε όλους τους φορείς της τουριστικής βιομηχανίας. Επίσης παρέχει βήμα στις Επαρχιακές Επιτροπές του ΠΑΣΥΞΕ, οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνουν τα μέλη όλων των επαρχιών για τη δράση τους, ενώ παρέχει και βήμα επικοινωνίας σε εταιρείες που απευθύνονται αποκλειστικά ή εν μέρει σε ξενοδοχειακές μονάδες.

9.8. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΣΥΞΕ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ο ΠΑΣΥΞΕ, μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του, συμμετέχει κατά καιρούς σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

Το πρώτο Πρόγραμμα έχει τίτλο "Reducing the Consumption and Disposal of Single-use Plastics (SUP) in the Tourism Industry in Cyprus, Greece and Malta - 2018-1-0572" με ακρωνύμιο SUPMed και θα διαρκέσει μέχρι τον Ιούνιο του 2023. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτείται από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία μέσω του

Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και το Νορβηγικό Ταμείο για την Περιφερειακή Συνεργασία.

Το δεύτερο Πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχει ο Σύνδεσμος είναι το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα INSTANT, μέσα στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος RESTART 2016-2020.

Το τρίτο Πρόγραμμα που συμμετέχει ο Σύνδεσμος είναι το NEARVET μέσα στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων ERASMUS+ και θα έχει διάρκεια 24 μηνών από Δεκέμβριο 2022 μέχρι Δεκέμβριο 2024.

9.9. ΜΕΛΗ ΠΑΣΥΞΕ

Τα μέλη του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων αριθμούν 298 μονάδες (περιλαμβανομένων και 47 εκτοπισμένων μελών) μέχρι τις 31/5/2023, με συνολική δυναμικότητα 60.766 κλίνες.

Κατά επαρχία τα μέλη του Συνδέσμου αναλύονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ**.

10.ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

10.1. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ Λευκωσίας προέβη στις ακόλουθες ενέργειες/δραστηριότητες:

- Ανάδειξη του τουριστικού προϊόντος και προβλημάτων της Λευκωσίας ως τουριστικός προορισμός μέσα από εκπομπές τηλεοράσεως και ραδιοφώνου
- Συμμετοχή σε διάφορα συνέδρια τουριστικού περιεχομένου
- Συμμετοχή σε διάφορες Εκθέσεις εξωτερικού.
- Συναντήσεις με όλα τα ξενοδοχεία μέλη του ΠΑΣΥΞΕ Λευκωσίας
- Δημοσίευση Δελτίων Τύπου στα Media
- Συναντήσεις:
 - » Υφυπουργείο Τουρισμού
 - Άξονες τουρισμού για Λευκωσία
 - Στρατηγική προσέλκυσης τουριστών
 - » ΕΤΑΠ, συνεχής στενή συνεργασία σχετικά με την προβολή των ξενοδοχειακών μονάδων σε Εκθέσεις που λαμβάνει μέρος η ΕΤΑΠ Λευκωσίας.

- Κατά διαστήματα έγιναν συναντήσεις για θέματα που αφορούν τη Λευκωσία και τη δημιουργία στρατηγικής.
- Κάθε χρόνο γίνεται σχολιασμός και παρατηρήσεις για βελτίωση του σχεδίου δράσης της ΕΤΑΠ.
- Συνεχής διανομή flyers (ειδικά θεματικά) και ψηφιακής μορφής (CD) που αφορούν την Λευκωσία, προς τα ξενοδοχεία μέλη μας.
- Δημιουργία Calendar/Events.
- Branding Λευκωσίας.
- Συναντήσεις με Υπουργείο Παιδείας, ΕΤΑΠ Λευκωσίας, Δημαρχία και άλλους φορείς καθώς και έντονες συζητήσεις στη Βουλή για το θέμα του ΑΞΙΚ.
- Συναντήσεις με υπουργεία Εργασίας, Υγείας και Οικονομικών εν καιρώ Covid για μετρίαση των ραγδαίων δυσμενών καταστάσεων που δημιουργήθηκαν και οικονομική στήριξη των μελών μας

10.2. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΕΜΕΣΟΥ

Στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2022, οι προσπάθειες του ΠΑΣΥΞΕ Λεμεσού επικεντρώθηκαν στις αγορές οι οποίες παρουσίαζαν την μεγαλύτερη προοπτική, δεδομένης της Ρωσο-Ουκρανικής κρίσης που έχει επηρεάσει σημαντικά το μωσαϊκό των αφίξεων. Το σχέδιο δράσης περιλάμβανε, επίσης, ανάδειξη της υπαίθρου, αναβάθμιση των υποδομών ειδικών ενδιαφερόντων και εφαρμογή ψηφιακών εργαλείων για διευκόλυνση του επισκέπτη. Στόχος, ο εμπλουτισμός και η αναβάθμιση της τουριστικής εμπειρίας.

Κατά τους πρώτους δύο μήνες του έτους είχαν πραγματοποιηθεί παρουσιάσεις σε ομάδες τουριστικών συμβούλων σε διάφορες περιοχές της Ρωσίας, Ακολουθώντας τον Μάρτιο ο Σύνδεσμος συμμετείχε στην τουριστική έκθεση στο Τελ Αβίβ όπου πραγματοποιήθηκε εκδήλωση προβολής της Λεμεσού. Τον Μάιο διοργανώθηκε εκδήλωση προβολής στο Γερεβάν της Αρμενίας, ενώ στις αρχές Ιουνίου εκδήλωση προβολής πραγματοποιήθηκε στο Αμάν της Ιορδανίας. Σε όλες τις εκδηλώσεις συμμετείχαν εκπρόσωποι ξενοδοχείων της Λεμεσού, οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να πραγματοποιήσουν παρουσίαση και να επωφεληθούν από τις επαφές με τους παρευρισκόμενους τουριστικούς συμβούλους.

Στη διάρκεια του έτους, για τον εμπλουτισμό του οπτικοακουστικού υλικού δημιουργήθηκαν πέντε νέα reels για προώθηση της παραλίας και των θαλάσσιων σπορ στα κοινωνικά δίκτυα, ενώ ετοιμάζεται σύντομο βίντεο στο οποίο θα προβάλλεται το ιστορικό κέντρο με την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, τις πλατείες, τα σημεία αναφοράς, την Αγορά, τα εργαστήρια τέχνης, τις γκαλερί και όλα τα στοιχεία που το καθιστούν ιδιαίτερο.

Για περαιτέρω αναβάθμιση των ψηφιακών του εργαλείων, ο ΠΑΣΥΞΕ Λεμεσού με εξειδικευμένο συνεργείο από Google Trusted Photographers προχώρησε σε ψηφιακή αναπαράσταση πενήντα νέων σημείων αναφοράς της ευρύτερης περιοχής Λεμεσού μέσα από το Google Street View. Παράλληλα αναβαθμίστηκε ο διαδραστικός ψηφιακός χάρτης με τις θεματικές διαδρομές που σχεδιάστηκαν στην ύπαιθρο.

Επιπρόσθετα, δημιουργήθηκε ηλεκτρονική παρουσίαση για προώθηση του καταδυτικού τουρισμού και συγκεκριμένα των διαδρομών κατάδυσης στον τεχνητό ύφαλο στο Δασούδι.

Με στόχο την προσέλκυση εγχώριου τουρισμού πραγματοποιήθηκαν διαδικτυακές εκστρατείες σε μηχανές αναζήτησης, κοινωνικά δίκτυα και σε δημοφιλή ειδησεογραφικά και lifestyle sites. Πριν από την καλοκαιρινή περίοδο, πραγματοποιήθηκε δίμηνη εκστρατεία σε συνεργασία με την Google για προώθηση της Λεμεσού στις χώρες πηγές τουρισμού. Κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους φιλοξενήθηκαν δημοσιογράφοι από την Γερμανία, για προώθηση ποδηλατικού τουρισμού, και από το Ισραήλ για προώθηση της Λεμεσού ως τουριστικού προορισμού στο Ισραήλ.

Στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του έτους 2023, ο Σύνδεσμος πρόβαλε με συνεντεύξεις και δελτία τύπου το έργο του αλλά και τη Λεμεσό ως προορισμό για ολόχρονο τουρισμό.

Επιπλέον, παρευρέθηκε ενεργά και με προσωπική παρουσία του Προέδρου του, στις ακόλουθες τουριστικές εκθέσεις:

Στην "World Travel Market" Λονδίνου, Ηνωμένου Βασιλείου, που πραγματοποιήθηκε στις 7-9 Νοεμβρίου 2022.

Στην "Vakantiebeurs", Ουτρέχτης, Ολλανδίας, που πραγματοποιήθηκε στις 11-15 Ιανουαρίου 2023.

Στην "Fespro" Ζυρίχης, Ελβετίας, που πραγματοποιήθηκε στις 2-5 Φεβρουαρίου 2023.

Στην "IMTM" Τελ Αβίβ, Ισραήλ, που πραγματοποιήθηκε στις 14-15 Φεβρουαρίου 2023.

Πέραν των πιο πάνω, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την ΕΤΑΛ (Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Λεμεσού), στην οποία ο Σύνδεσμος είναι μέλος του Δ.Σ., για την άρτια συνεργασία και να τη συγχαρούμε για την κατάκτηση των ακόλουθων βραβείων στα "Cyprus Tourism Awards 2022":

SILVER	Limassol Tourism Development and Promotion Co Ltd	3.4 Coastal & seaside travel, cruise, dive tourism	Η Μαγεία των Καταδυτικών διαδρομών στη θαλάσσια περιοχή Λεμεσού
SILVER	Limassol Tourism Development and Promotion Co Ltd	7.2 Initiatives to protect the environment/Raising awareness	Limassol - Προώθηση της βιώσιμης διακίνησης και περιβαλλοντικής συνείδησης
BRONZE	Limassol Tourism Development and Promotion Co Ltd	3.5 Rural/Mountain tourism, ecotourism, wine tourism & agro tourism	ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΙΑ: Ένα μοναδικό ταξίδι στην ιστορία και την παράδοση

10.3. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Σε πληθώρα πολυδιάστατων και ουσιαστικών δράσεων έχει προβεί και αυτή τη χρονιά ο ΠΑΣΥΞΕ σε συνεργασία με Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Λάρνακας με κύρια στόχευση την ποιοτική αναβάθμιση και τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας καθώς και την προώθηση των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων σε στοχευμένες αγορές.

Οι δράσεις πραγματοποιήθηκαν με τη στήριξη του Υφυπουργείου Τουρισμού και σε συνεργασία με τις Τοπικές Αρχές και τους Φορείς.

Στα πλαίσια του προγράμματος "Εμπλουτίζοντας και Πρασινίζοντας τις Παραλίες της Λάρνακας" το οποίο υλοποιείται εδώ και πέντε χρόνια και έχει φέρει σταδιακά πολύ θετικά αποτελέσματα, φέτος αναβαθμίστηκαν πλήρως

τα γήπεδα beach volley-tennis στην παραλία των Φοινικούδων, δημιουργήθηκε παιχνιδότοπος στην παραλία Βορόκληνης και φυτεύτηκαν φοινικόδεντρα στον παραλιακό πεζόδρομο Βορόκληνης και στην παραλία αετοσανίδας στο Κίτι.

Στον τομέα του φυσικού περιβάλλοντος, τα εγκαταλελειμμένα σκαλιά υπερχείλισης στο μονοπάτι της Αλυκής Λάρνακας βελτιώθηκαν με ξύλινο deck και μετατράπηκαν σε ενημερωτική εξέδρα ενώ στα τελικά στάδια ολοκλήρωσης βρίσκεται και το Θεματικό Μελισσοκομικό Μονοπάτι στη Βαβατσισιά. Στον εμπλουτισμό της θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής Λάρνακας, εντός του έτους τοποθετήθηκαν αμφορείς κοντά στο ναυάγιο LEF1 με στόχο την αύξηση της βιοποικιλότητας του βυθού και την ενίσχυση του καταδυτικού ενδιαφέροντος.

Στα πλαίσια της βελτίωσης του προϊόντος στα χωριά της επαρχίας, τοποτεχνήθηκε πάρκο στο κέντρο των Λευκάρων, τοποθετήθηκε αστικός εξοπλισμός στην Τόχνη και προστέθηκαν instagrammable παγκάκια σε Περβόλια και Χοιροκοιτία. Επιπρόσθετα, για το Ζύγι ετοιμάστηκε παραδοσιακή ψαρόβαρκα που θα τοποθετηθεί στην είσοδο του υπό κατασκευή Μουσείου Αλιείας, ενώ στο τελικό στάδιο βρίσκεται και η κατασκευή αντίγραφου του σημαντικότερου αρχαιολογικού ευρήματος της ταφικής στήλης από τους Γόλγους για το Καλλινίκειο Μουσείο Αθηνών.

Τα τελευταία χρόνια ο ΠΑΣΥΞΕ σε συνεργασία με την ΕΤΑΠ Λάρνακας δίδει μεγάλη έμφαση στη ψηφιοποίηση των τουριστικών εργαλείων και ως εκ τούτου έχει εντός του 2022 επεκτείνει το καινοτόμο πρόγραμμα Larnaka Storytelling Statues με νέα αγάλματα που διηγούνται την ιστορία τους, μεταξύ των οποίων ο Πάνας στο Καλλινίκειο Μουσείο Αθηνών, ενώ προστέθηκαν άλλα έξι Μουσεία στην πλατφόρμα διαδραστικής περιήγησης 360° Larnaka Virtual Museums. Επιπλέον, ετοιμάστηκε βίντεο και VR360 τρισδιάστατης εικονικής αναστήλωσης του αρχαιολογικού οικισμού της Καλαβασού (τελεί υπό την τελική έγκριση του Τμήματος Αρχαιοτήτων).

Εντατικό ήταν και το πρόγραμμα Μάρκετινγκ του ΠΑΣΥΞΕ Λάρνακας σε συνεργασία με την ΕΤΑΠ Λάρνακας και περιλάμβανε διαδικτυακή καμπάνια σε στοχευμένες αγορές, συμμετοχή σε εκθέσεις στο εξωτερικό, φιλοξενία δημοσιογράφων και οργανωτών ταξιδιών από το εξωτερικό, συνεχή ανανέωση της ιστοσελίδας-portal για την τουριστική Λάρνακα, προώθηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Στις δράσεις του έτους περιλαμβάνονταν και στήριξη αθλητικών εκδηλώσεων ευρωπαϊκής/διεθνούς εμβέλειας με έμφαση σε αθλήματα στα οποία η Λάρνακα διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα.

Ενέργειες που στόχο είχαν τη βελτίωση της εικόνας της Λάρνακας αφορούσαν μεταξύ άλλων και την εκστρατεία καταπολέμησης της ταμπελορύπανσης στα όρια των Δήμων Λάρνακας, Λιβαδιών και Κ.Σ. Βορόκληνης. Συνεχή επίσης ήταν τα διαβήματα του Προέδρου και του Δ.Σ. για επίλυση των θεμάτων που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα την τουριστική βιομηχανία της πόλης και επαρχίας.

10.4. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Έντονη και ποικιλόμορφη ήταν η δραστηριότητα που επέδειξε τα τελευταία χρόνια ο ΠΑΣΥΞΕ Αμμοχώστου, παρά το γεγονός ότι είχε να αντιμετωπίσει την πανδημία και τα συνεπακόλουθα της και όλα όσα αυτή άφησε πίσω της. Μια πανδημία που πολλαπλασίασε τα πολλά προβλήματα τα οποία αντιμετώπιζε και αντιμετωπίζει η ξενοδοχειακή βιομηχανία γεγονός το οποίο έκανε την αποστολή του ΠΑΣΥΞΕ ακόμη πιο δύσκολη.

Ανάμεσα στις ποικίλες δραστηριότητες του ο ΠΑΣΥΞΕ Αμμοχώστου ασχολήθηκε με το τεράστιο πρόβλημα της έλλειψης προσωπικού το οποίο απειλεί κι αυτήν ακόμη την λειτουργία των ξενοδοχείων. Η έλλειψη προσωπικού επηρεάζει σε τεράστιο βαθμό όλη την τουριστική βιομηχανία με επιπτώσεις στην παροχή υψηλού επιπέδου εξυπηρέτησης, κάτι στο οποίο η Κύπρος πρωτοστατούσε. Παρά τις υποσχέσεις και τις διαβεβαιώσεις το πρόβλημα δεν ξεπεράστηκε και το οποίο καλείται να επιλύσει το νέο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ως ΠΑΣΥΞΕ στηρίξαμε και πάλι κοινωφελή και σύνολά της Επαρχίας όπως επίσης και τους αριστούχους μαθητές οι οποίοι φοιτούν στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Λάβαμε επίσης μέρος σε πολλές συσκέψεις με κυριότερο θέμα το τουριστικό προϊόν της Επαρχίας Αμμοχώστου ενώ πολλά είναι τα κεφάλαια τα οποία συζητήσαμε με τις τοπικές αρχές και όχι μόνο. Επίσης συμμετέχουμε ενεργά στις δραστηριότητες της ΕΤΑΠ της οποίας αποτελούμε ενεργό στέλεχος.

Ως ΠΑΣΥΞΕ Αμμοχώστου έχουμε μεγαλεπίβολα σχέδια για να στηρίξουμε και να βοηθήσουμε τα μέλη μας στο να αναβαθμίσουν τα ξενοδοχεία τους και για να μπορέσουν να παρακολουθήσουν τις νέες τεχνολογίες στον τομέα του μάρκετινγκ.

Επί τούτου, το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΑΣΥΞΕ Αμμοχώστου καλείται να επιληφθεί των καθυστερημένων συνδρομών ώστε να μπορέσει να φέρει σε πέρας τα σχέδια και τους στόχους του.

10.5. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΦΟΥ

Κατά τη διάρκεια του 2022 και στις αρχές του 2023, η Επαρχιακή Επιτροπή Πάφου ασχολήθηκε με τα ακόλουθα θέματα:

1. Η Επαρχιακή Επιτροπή Πάφου το 2022 συνήλθε πέραν των 20 φορών τόσο διαδικτυακά, όσο και δια ζώσης και εξέτασε ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων.
2. Ψηφιακή εκστρατεία για την προώθηση του προορισμού Πάφος (Επαρχία Πάφου). Η καμπάνια χρηματοδοτήθηκε από τους ξενοδόχους της Επαρχίας Πάφου, την ΕΤΑΠ Πάφου και την Ελληνική Τράπεζα. Πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις παρουσία του Υφυπουργού Τουρισμού, των ξενοδόχων και της Ελληνικής Τράπεζας, μία για την έναρξη της καμπάνιας και μια με την ολοκλήρωση. Το έτος 2022 επενδύθηκε για την καμπάνια το συνολικό ποσό των €150,000. Το ποσό των €100,000 προήλθε από τους ξενοδόχους της Πάφου και τα υπόλοιπα από την ΕΤΑΠ Πάφου και την Ελληνική Τράπεζα.

Για το έτος 2023 η ψηφιακή καμπάνια συνεχίζεται με την οικονομική στήριξη της ΕΤΑΠ Πάφου, της Ελληνικής Τράπεζας και φυσικά των ξενοδόχων της Πάφου. Επίσης

η Hermes Airports έχει δεσμευτεί να στηρίξει την ψηφιακή καμπάνια 2023 προσφέροντας το ποσό των €30,000.

3. Ξενοδόχοι έχουν προβεί σε από κοινού προσφυγή εναντίον του ΣΑΠΑ προς αμφισβήτηση των τελών που επιβλήθηκαν στα ξενοδοχεία για το έτος 2020/2021. Η υπόθεση βρίσκεται σε εξέλιξη.
4. Συνεχιζόμενη προσπάθεια που αφορά τη δημιουργία κυματοθραυστών στο παραλιακό μέτωπο από τα Μπάνια μέχρι και τη Γεροσκήπου. Το έργο προχωρά για τη διαδικασία προσφορών. Η χρηματοδότηση θα γίνει κυρίως από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επί τούτου έγινε σύσκεψη την 1/7/2022.
5. Το 2022 ο ΠΑΣΥΞΕ μαζί με 10 ξενοδοχειακές εταιρίες εισέφεραν το ποσό των €4.400 για την τελετή τοποθέτησης του θεμέλιου λίθου για το ΤΕΠΑΚ.
6. Ο ΠΑΣΥΞΕ συμμετέχει ανελλιπώς στις συνεδρίες του ΔΣ της Εταιρείας Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Περιφέρειας Πάφου, συμβάλλοντας καθοριστικά στις αποφάσεις που αφορούν την αναβάθμιση των προσφερόμενων εμπειριών και υπηρεσιών του προορισμού.
7. Στις 13 Μαρτίου 2023 ο ΠΑΣΥΞΕ Πάφου, συμμετείχε σε συνεδρία στην Πάφο με τον νέο Υφυπουργό Τουρισμού και προωθήθηκαν διάφορα ζητήματα όπως θωράκιση παραλιακού μετώπου Πάφου-Γεροσκήπου, αεροπορική σύνδεση, κα. Η επόμενη συνάντηση αναμένεται τον Μάιο.
8. Στις 21/03/2023 πραγματοποιήθηκε εκδήλωση του Κυπριακού Ιδρύματος Αειφορίας (CSTI). Πρόκειται για μια πρωτοβουλία για να αποφευχθεί η ρύπανση από πλαστικό στις παραλίες και το θαλάσσιο περιβάλλον. Με σύνθημα "Κρατήστε την άμμο και τις θάλασσες καθαρές από πλαστικό" πραγματοποιήθηκε διάσκεψη τύπου στο ξενοδοχείο Almyra και ο κ. Θάνος Μιχαηλίδης έλαβε μέρος στη δημόσια συζήτηση.
9. Στις 22/03/2023 πραγματοποιήθηκε συνάντηση των μελών του ΠΑΣΥΞΕ Πάφου για να συζητηθούν οι τρόποι που μπορούν να συνεισφέρουν οι ξενοδόχοι για να στηρίξουν την ανάγκη στέγασης των φοιτητών του ΤΕΠΑΚ Πάφου.

10. Από Ιανουάριο μέχρι και σήμερα μέλη του ΠΑΣΥΞΕ στηρίζουν ποικιλοτρόπως της προσπάθειες προώθησης του τίτλου της Ευρωπαϊκής Πρωτεύουσας Έξυπνου Τουρισμού 2023

10.6. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΡΕΙΝΩΝ ΘΕΡΕΤΡΩΝ

Κατά το υπό ανασκόπηση έτος, η Επαρχιακή Επιτροπή των Ορεινών Θερέτρων δραστηριοποιήθηκε ως εξής:

- Είχε ενεργό συμμετοχή στο Σχέδιο Επιχορηγημένων Αδειών κατά το Καλοκαίρι 2022 που είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί το ποσό από €909.000 σε €923.000, καθώς και στον προγραμματισμό του Σχεδίου για το Καλοκαίρι του 2023.
- Είχε ενεργό συμμετοχή στο Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών Χαμηλοσυνταξιούχων στα Ορεινά Θέρετρα και τον Πύργο Τυλληρίας, που εξήγγειλε η αεί Υπουργός Εργασίας & Κοιν. Ασφαλίσεων στις 13/4/22 και εφαρμόστηκε κατά την περίοδο Ιουνίου-Ιουλίου και Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου 2022.
- Διεξήγαγε συναντήσεις προς συζήτηση διαφόρων προβλημάτων της περιοχής, όπως το κόστος καυσίμων και τη δυνατότητα παροχής 'αγροτικού' πετρελαίου για τα ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων, ως επίσης και θέματα προώθησης και προβολής. Προς τούτο προωθήθηκε η διεξαγωγή διαφημιστικής εκστρατείας στον εγχώριο τύπο για προσέλκυση αυξημένης ροής συμπατριωτών μας προς τα ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων στα πλαίσια της διακηρυγμένης πολιτικής του ΠΑΣΥΞΕ για ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού.
- Η Επιτροπή Ορεινών Θερέτρων δια του Προέδρου της εκπροσωπείται στον Φορέα Τουριστικής Ανάπτυξης Ορεινών Θερέτρων.

Είναι συντονιστής των Ομάδων Προβολής και λαμβάνει μέρος στις Ομάδες Εκδηλώσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Επίσης γίνονται διάφορες ενέργειες εκδηλώσεων και προβολής των Ορεινών Θερέτρων και ετοιμάζεται μελέτη ανάπτυξης και προβολής των Ορεινών Θερέτρων.

- Μετά από επίμονη προσπάθεια με το Υφυπουργείο Τουρισμού, εξασφαλίστηκε, για πρώτη φορά, κονδύλι €4.700.000 για ανακαινίσεις ξενοδοχείων στα Ορεινά θέρετρα μόνο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΣΥΜΒΟΛΗ ΠΑΣΥΞΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΤΟΥ

- » Ανταπόκριση Μελών στο κάλεσμα του Συνδέσμου για οικονομική στήριξη της προσπάθειας της Κυβέρνησης για να ξεπεράσει ο τόπος μας, όσο το δυνατόν γρηγορότερα, τις επιπτώσεις της πανδημίας. Ως αποτέλεσμα της αξιέπαινης αυτής πράξης, ο ΠΑΣΥΞΕ κατέθεσε το ποσό των €100.000 στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας.
- » Άμεση ενημέρωση των Μελών με εγκυκλίους/εκκλήσεις/ενημερώσεις, αρχίζοντας με την πρώτη εγκύκλιο του ημερ. 4/2/20 που περιλάμβανε επιστολή του Υπουργείου Υγείας, με οδηγίες για προληπτικές ενέργειες και αντιμετώπιση ύποπτου κρούσματος κορωνοϊού σε ξενοδοχειακά καταλύματα.
- » Υποβολή υπομνημάτων/προτάσεων μας προς τον **Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τους Υπουργούς Οικονομικών, Εργασίας και Μεταφορών**, που είχαν σαν αποτέλεσμα την λήψη εκείνων των πολιτικών αποφάσεων και μέτρων για στήριξη της τουριστικής και ξενοδοχειακής βιομηχανίας και τα οποία συνέβαλαν στη διατήρηση εν ζωή των Μελών του.
- » Διάβημα προς την **ΕΠΙΤΡΟΠΟ ΥΓΕΙΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΕΕ**, κα Στ. Κυριακίδου, ώστε να συμβάλει σαν Αρμόδια Επίτροπος, στο να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για εύκολη πρόσβαση σε Covid 19 τεστ. Η μαζική διαθεσιμότητα των τεστ ανά την Ευρώπη θα διευκολύνει περισσότερο την ευχέρεια των πολιτών για να ταξιδεύουν, αφού όσα περισσότερα τεστ γίνονται τόσο πιο ασφαλείς θα αισθάνονται οι πολίτες για να επανέλθουν στην κανονικότητα. Ταυτόχρονα εισηγήθηκε όπως βρεθούν οι τρόποι ώστε η διενέργεια των εξετάσεων αυτών καταστεί πιο προσβάσιμη και φθηνότερη για όλους τους Ευρωπαίους ταξιδιώτες και αν είναι δυνατόν, με γρήγορο αποτέλεσμα (quick result).
- » **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ / ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ / ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**
 - Πλαίσιο Συμφωνίας με το Υπουργείο Υγείας και το Υφυπουργείο Τουρισμού όπου ξενοδοχειακές μονάδες λειτούργησαν σαν κέντρα καραντίνας για επαναπατρισθέντες μόνιμους κατοίκους. Επί τούτου ο Σύνδεσμος διασφάλισε από το Υπουργείο Εργασίας την καταβολή ενός έξτρα μεροκάματου για κάθε βδομάδα εργασίας.
 - Ανταπόκριση Μελών του Συνδέσμου στην έκκληση του Υπουργείου Υγείας για φιλοξενία ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού στα ξενοδοχεία τους, σε μια προσπάθεια προστασίας των οικογενειών τους και κατ' επέκταση της κοινότητας.
 - Σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων στη λειτουργία Αεροδρομίων και Ξενοδοχείων.

- Επαναλειτουργία Ξενοδοχείων από 1/6/20.
- Άρση της απόφασης για δημοσιοποίηση του ονόματος υποστατικού σε περίπτωση θετικού κρούσματος.
- Παράταση της αύξησης του ποσοστού τόσο των εργοδοτών, όσο και των εργοδοτουμένων, προς το ΓΕΣΥ για τρεις μήνες.
- Έκτακτο Σχέδιο Εσωτερικού Τουρισμού του Υφυπουργείου Τουρισμού για τους μήνες Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Νοέμβριο 2020.
- Απόφαση για έκδοση πιστωτικών σημειώσεων από ξενοδοχειακή επιχείρηση αντί αποζημίωσης (vouchers), μέσα στα πλαίσια της λήψης έκτακτων μέτρων στον τομέα του τουρισμού του 2020.

» **ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

• **ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ:**

- (1) **16 Μαρτίου - 12 Απριλίου 2020**
(90% - 10% για ολική αναστολή και για επιχειρήσεις μέχρι 9 άτομα επιχορήγηση όλων)
- (2) **13 Απριλίου - 12 Μαΐου 2020**
(90% - 10% για ολική αναστολή και για επιχειρήσεις μέχρι 9 άτομα επιχορήγηση όλων)
- (3) **13 Μαΐου - 12 Ιουνίου 2020**
(90% - 10% για ολική αναστολή και για επιχειρήσεις μέχρι 9 άτομα επιχορήγηση όλων)
- (4) **13 Ιουνίου - 30 Ιουνίου 2020**
(90% - 10% για ολική αναστολή)
- (5) **1^η Ιουλίου - 31 Ιουλίου 2020**
(90% - 10% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40%) και 80% - 20% για μη επαναδραστηριοποιημένα ξενοδοχεία)
- (6) **1^η Αυγούστου - 31 Αυγούστου 2020**
(70% - 30% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 35%) και 80% - 20% για μη επαναδραστηριοποιημένα ξενοδοχεία)
- (7) **1^η Σεπτεμβρίου - 30 Σεπτεμβρίου 2020**
(80% - 20% για ξενοδοχεία που είτε επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40%), είτε δεν επαναδραστηριοποιούνται)
- (8) **1^η Οκτωβρίου - 30 Οκτωβρίου 2020**
(80% - 20% για ξενοδοχεία που είτε επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40%) είτε δεν επαναδραστηριοποιούνται)

- (9) **1^η Νοεμβρίου – 30 Νοεμβρίου 2020**
(90% - 10% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40% ή πληρότητα μικρότερη από 60%) και 97% - 3% για ξενοδοχεία που δεν επαναδραστηριοποιούνται)
* Καταβολή εισφορών επί του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του 2,8%.
- (10) **1^η Δεκεμβρίου 31 Δεκεμβρίου 2020**
(90% - 10% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40% ή πληρότητα μικρότερη από 60%) και 97% - 3% για ξενοδοχεία που δεν επαναδραστηριοποιούνται)
* Καταβολή εισφορών επί του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του 2,8%.
- (11) **1^η Ιανουαρίου – 31 Ιανουαρίου 2021**
(90% - 10% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40% ή πληρότητα μικρότερη από 60%) και 97% - 3% για ξενοδοχεία που δεν επαναδραστηριοποιούνται)
* Καταβολή εισφορών επί του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του 2,8%.
- (12) **1^η Φεβρουαρίου – 28 Φεβρουαρίου 2021**
(90% - 10% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40% ή πληρότητα μικρότερη από 60%) και 97% - 3% για ξενοδοχεία που δεν επαναδραστηριοποιούνται)
* Καταβολή εισφορών επί του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του 2,8%.
- (13) **1^η Μαρτίου – 31 Μαρτίου 2021**
(90% - 10% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40% ή πληρότητα μικρότερη από 60%) και 97% - 3% για ξενοδοχεία που δεν επαναδραστηριοποιούνται)
* Καταβολή εισφορών επί του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του 2,8%.
- (14) **1^η Απριλίου – 30 Απριλίου 2021**
(90% - 10% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40% ή πληρότητα μικρότερη από 60%) και 97% - 3% για ξενοδοχεία που δεν επαναδραστηριοποιούνται)
* Καταβολή εισφορών επί του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του 2,8%.
- (15) **1^η Μαΐου – 31 Μαΐου 2021**
(90% - 10% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40% ή πληρότητα μικρότερη από 60%) και 97% - 3% για ξενοδοχεία που δεν επαναδραστηριοποιούνται)
* Καταβολή εισφορών επί του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του 2,8%.
- (16) **1^η Ιουνίου – 30 Ιουνίου 2021**
(90% - 10% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40% ή πληρότητα μικρότερη από 60%) και 97% - 3% για ξενοδοχεία που δεν επαναδραστηριοποιούνται)
* Καταβολή εισφορών επί του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του 2,8%.

- (17) **1^η Ιουλίου – 31 Ιουλίου 2021**
(80% - 20% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40% ή πληρότητα μικρότερη από 60%) και 85% - 15% για ξενοδοχεία που δεν επαναδραστηριοποιούνται)
* Καταβολή εισφορών επί του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του 2,8%.
- (18) **1^η Αυγούστου – 31 Αυγούστου 2021**
(50% - 50% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40% ή πληρότητα μικρότερη από 60%) και 50% - 50% για ξενοδοχεία που δεν επαναδραστηριοποιούνται)
* Καταβολή εισφορών επί του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του 2,8%.
- (19) **1^η Σεπτεμβρίου – 30 Σεπτεμβρίου 2021**
(60% - 40% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40% ή πληρότητα μικρότερη από 60%) και 60% - 40% για ξενοδοχεία που δεν επαναδραστηριοποιούνται)
* Καταβολή εισφορών επί του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του 2,8%.
- (20) **1^η Οκτωβρίου – 31 Οκτωβρίου 2021**
(60% - 40% για ξενοδοχεία που επαναδραστηριοποιούνται (μείωση κύκλου εργασιών πέραν του 40% ή πληρότητα μικρότερη από 60%) και 60% - 40% για ξενοδοχεία που δεν επαναδραστηριοποιούνται)
* Καταβολή εισφορών επί του ποσού που προκύπτει από τον υπολογισμό του 2,8%.
- Επέκταση της περιόδου καταβολής του Ειδικού Ανεργιακού Επιδόματος και παράλληλης αύξησης από €360 σε €500.
 - Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών Χαμηλοσυνταξιούχων σε Ξενοδοχεία των Ορεινών Θερέτρων και Πύργου Τυλληρίας.
 - Παράταση προθεσμίας καταβολής εισφορών στο Ταμείο Κοιν. Ασφαλίσεων.
 - Εφάπαξ χορηγία για τη στήριξη των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (ανάλογα με το μέγεθος) από €1.250-€6.000.
 - Εφάπαξ χορηγία για τη στήριξη επιχειρήσεων και αυτοτελώς εργαζομένων υποκείμενοι σε ΦΠΑ, οι οποίοι παρουσίασαν μείωση του κύκλου εργασιών τους πέραν του 35% το 2020 σε σύγκριση με το 2019. Το ανώτατο ύψος επιδότησης καθορίστηκε στις €300.000 και το ελάχιστο στις €1.000.
 - Αναστολή καταβολής ΦΠΑ & Μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ 5% από 1/7/20 μέχρι 10/1/21.
 - Μείωση επιτοκίου για κεφάλαιο κίνησης επιχειρήσεων.

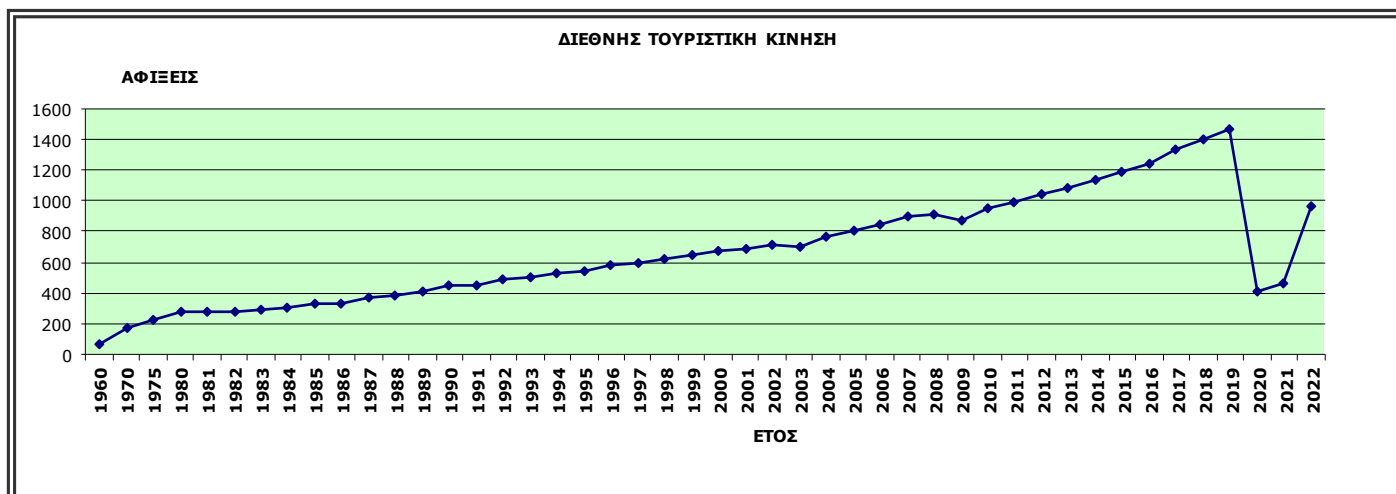
» **ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ & ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ**

- (1) Αναστολή των δόσεων μέχρι Δεκέμβριο του 2020 με προοπτική επέκτασης της αναστολής.
- (2) Επιπρόσθετη απελευθέρωση αποθεμάτων κεφαλαίου για να παραχωρήσουν οι Τράπεζες ελαφρύνσεις στα υφιστάμενα δάνεια των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.
- (3) Ευκολότερη και άμεση παροχή βραχυπρόθεσμων δανείων προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά για να αντιμετωπίσουν τις οικονομικές δυσκολίες.
- (4) Ευνοϊκές βραχυπρόθεσμες αναδιρθρώσεις προς επηρεαζόμενους πελάτες.
- (5) Ευνοϊκότερα επιτόκια και χρεώσεις.
- (6) Παροχή βραχυπρόθεσμων αναδιρθρώσεων από τις Εταιρείες Εξαγοράς Πιστώσεων με σύντομες διαδικασίες.

16/3/22

ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΕΤΟΣ	ΑΦΙΞΕΙΣ (ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ)	ΔΕΙΚΤΗΣ (1960=100)	ΕΤΗΣΙΑ ΑΛΛΑΓΗ %
1960	69,3	100.0	-
1970	165,8	239.25	-
1975	222,3	320.78	-
1980	278,2	401.44	-
1981	278,8	402.31	0.2
1982	277,5	400.43	-0.5
1983	283,2	408.66	2.1
1984	308,6	445.31	9.0
1985	322,1	464.79	4.4
1986	332,8	480.23	3.3
1987	362,4	522.94	8.9
1988	388,2	560.17	7.1
1989	414,0	597.40	6.6
1990	445,8	643.29	7.7
1991	449,2	648.20	0.8
1992	486,7	702.31	8.3
1993	501,4	723.52	3.0
1994	526,6	759.88	5.0
1995	544,9	786.29	3.5
1996	575,3	830.16	5.6
1997	597,8	862.63	3.9
1998	617,4	890.91	3.3
1999	641,1	925.11	3.8
2000	677,0	976.91	5.6
2001	688,0	992.78	1.6
2002	709,0	1023.09	3.1
2003	697,0	1005.77	-1.7
2004	766,0	1105.34	9.9
2005	807,0	1164.50	5.4
2006	846,0	1220.78	4.8
2007	894,0	1290.04	5.7
2008	913,0	1317.46	2.1
2009	877,0	1265.51	-3.9
2010	952,0	1373.74	8.6
2011	994,0	1434.34	4.4
2012	1,040,0	1500.72	4.6
2013	1,088,0	1569.99	4.6
2014	1,137,0	1640.69	4.5
2015	1,196,0	1725.83	5.2
2016	1,239,0	1787.88	3.6
2017	1,329,0	1917.75	7.3
2018	1,407,0	2030.30	5.9
2019	1,465,0	2113.99	4.1
2020	407,0	587.30	-72.2
2021	456,0	658.01	12.0
2022	963,0	1389.61	111.2

ΠΗΓΗ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (UNWTO) (Barometer Μάιος 2023)

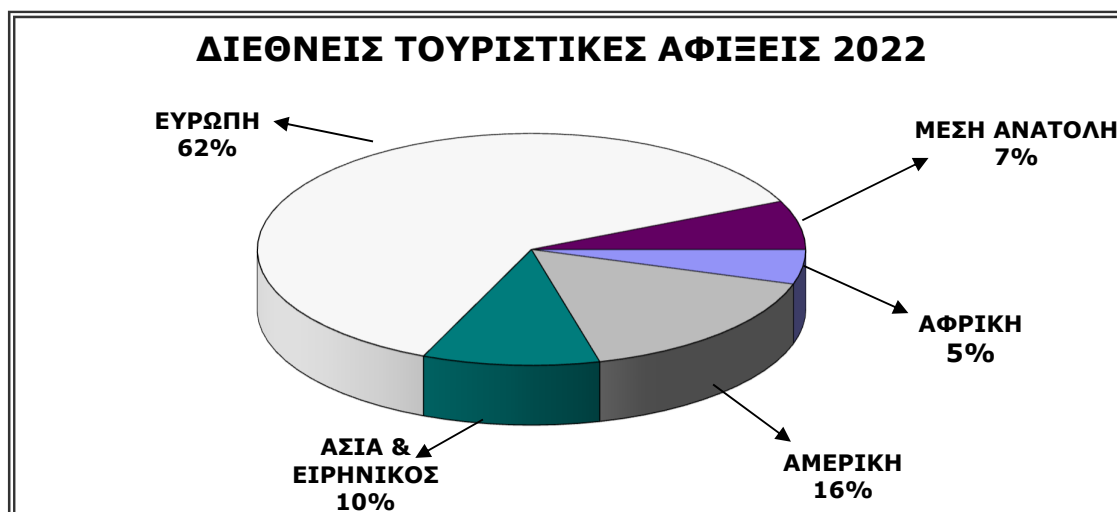
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2019/21/22 & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2030				
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ			
	2019	2021	2022	2030 *
ΕΥΡΩΠΗ	743.9	304.9	594.5	744
ΑΣΙΑ & ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ	360.1	24.8	100.5	535
ΑΜΕΡΙΚΗ	219.3	81.5	155.6	248
ΑΦΡΙΚΗ	69.1	19.6	46.5	134
ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ	73.0	24.9	65.6	149
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ	1.465.0	456.0	963.0	1,810

* Προβλέψεις UNWTO

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ / ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ				
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΦΙΞΕΙΣ 2022 (εκ.)	ΕΣΟΔΑ 2022 (€ δισεκ.)	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ	
			ΑΦΙΞΕΙΣ 2022/2019	ΕΣΟΔΑ 2022/2019
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ	963.0	979.0	-34.3	-36.1
ΕΥΡΩΠΗ	594.5	521.1	-20.1	-13.1
ΑΣΙΑ & ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ	100.5	124.8	-72.1	-72.4
ΑΜΕΡΙΚΗ	155.6	231.6	-29.1	-31.7
ΑΦΡΙΚΗ	46.5	30.0	-32.6	-24.8
ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ	65.6	72.1	-10.1	-29.2
ΚΥΠΡΟΣ	3.2	2.4	-19.5	-9.1

ΠΗΓΗ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (UNWTO) (Barometer Μάιος 2023), ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Αφίξεις Περιηγητών κατά Χώρα Συνήθους Διαμονής
Ετήσια

Χώρα Συνήθους Διαμονής	2022	2021	2020	2019	'22 Vs '21 %	'22 Vs '19 %	'21 Vs '19 %
Σύνολο αφίξεων	3,201,080	1,936,931	631,609	3,976,777	65.27	-19.51	-51.29
Σύνολο αφίξεων από Ευρώπη	2,728,237	1,756,334	573,114	3,430,067	55.34	-20.46	-48.80
Βέλγιο	27,278	15,313	4,319	26,077	78.14	4.61	-41.28
Βουλγαρία	19,966	12,196	4,491	20,937	63.71	-4.64	-41.75
Τσεχία	28,928	15,182	4,205	24,607	90.54	17.56	-38.30
Δανία	67,621	34,406	15,861	40,568	96.54	66.69	-15.19
Γερμανία	198,424	93,092	60,430	151,500	113.15	30.97	-38.55
Ελλάδα	169,831	109,395	62,788	171,512	55.25	-0.98	-36.22
Ισπανία	11,791	6,752	2,026	9,550	74.63	23.47	-29.30
Γαλλία	61,301	36,080	7,746	31,114	69.90	97.02	15.96
Ιρλανδία	16,139	6,738	4,912	19,513	139.52	-17.29	-65.47
Ιταλία	41,771	17,337	4,259	27,491	140.94	51.94	-36.94
Λετονία	15,195	10,810	7,799	15,398	40.56	-1.32	-29.80
Λιθουανία	19,335	12,596	9,442	18,580	53.50	4.06	-32.21
Ουγγαρία	50,712	33,429	9,333	31,916	51.70	58.89	4.74
Μάλτα	9,747	2,486	1,288	6,636	292.08	46.88	-62.54
Ολλανδία	41,485	25,859	5,165	43,198	60.43	-3.97	-40.14
Αυστρία	70,112	30,284	11,174	44,538	131.51	57.42	-32.00
Πολωνία	186,796	113,126	28,755	80,243	65.12	132.79	40.98
Ρουμανία	49,875	33,444	7,224	57,313	49.13	-12.98	-41.65
Σλοβακία	43,407	21,800	9,480	32,844	99.11	32.16	-33.63
Φινλανδία	30,518	5,710	2,873	24,661	434.47	23.75	-76.85
Σουηδία	118,858	39,074	5,862	144,605	204.19	-17.81	-72.98
Ηνωμένο Βασίλειο	1,212,603	390,638	228,047	1,330,635	210.42	-8.87	-70.64
Ελβετία	60,817	31,483	16,086	67,534	93.17	-9.95	-53.38
Ρωσία	51,815	519,174	27,740	781,856	-90.02	-93.37	-33.60
Λευκορωσία	5,280	3,847	1,035	22,136	37.25	-76.15	-82.62
Ουκρανία	...	95,811	12,121	95,031			0.82
Σερβία	21,604	11,367	3,383	10,536	90.06	105.05	7.89
ΑΦΡΙΚΗ	15,914	5,773	3,384	20,263	175.66	-21.46	-71.51
Νότιος Αφρική	7,390	1,298	u	8,587	469.34	-13.94	-84.88
Αίγυπτος	5,284	3,455	1,761	7,882	52.94	-32.96	-56.17
Άλλες	3,241	1,021	u	3,791	217.43	-14.51	-73.07
ΑΜΕΡΙΚΗ	52,093	23,648	7,769	65,026	120.29	-19.89	-63.63
Ηνωμένες Πολιτείες	37,324	19,456	5,069	47,513	91.84	-21.44	-59.05
Καναδάς	9,624	2,590	1,749	11,512	271.58	-16.40	-77.50
ΑΣΙΑ	386,649	149,710	45,852	438,156	158.27	-11.76	-65.83
Κουβέιτ	1,519	u	u	3,922		-61.27	
Μπαχρέιν	967	u	u	1,699		-43.08	
Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	21,206	11,052	2,433	21,353	91.87	-0.69	-48.24
Σαουδική Αραβία	2,900	2,722	u	4,113	6.54	-29.49	-33.82
Κατάρ	3,448	1,952	u	5,403	76.64	-36.18	-63.87
Ιορδανία	15,538	11,669	2,412	18,275	33.16	-14.98	-36.15
Ισραήλ	277,397	82,098	27,272	293,746	237.89	-5.57	-72.05
Λίβανος	37,704	23,564	7,055	58,796	60.01	-35.87	-59.92
ΩΚΕΑΝΙΑ	17,385	936	1,370	23,170	1757.90	-24.97	-95.96

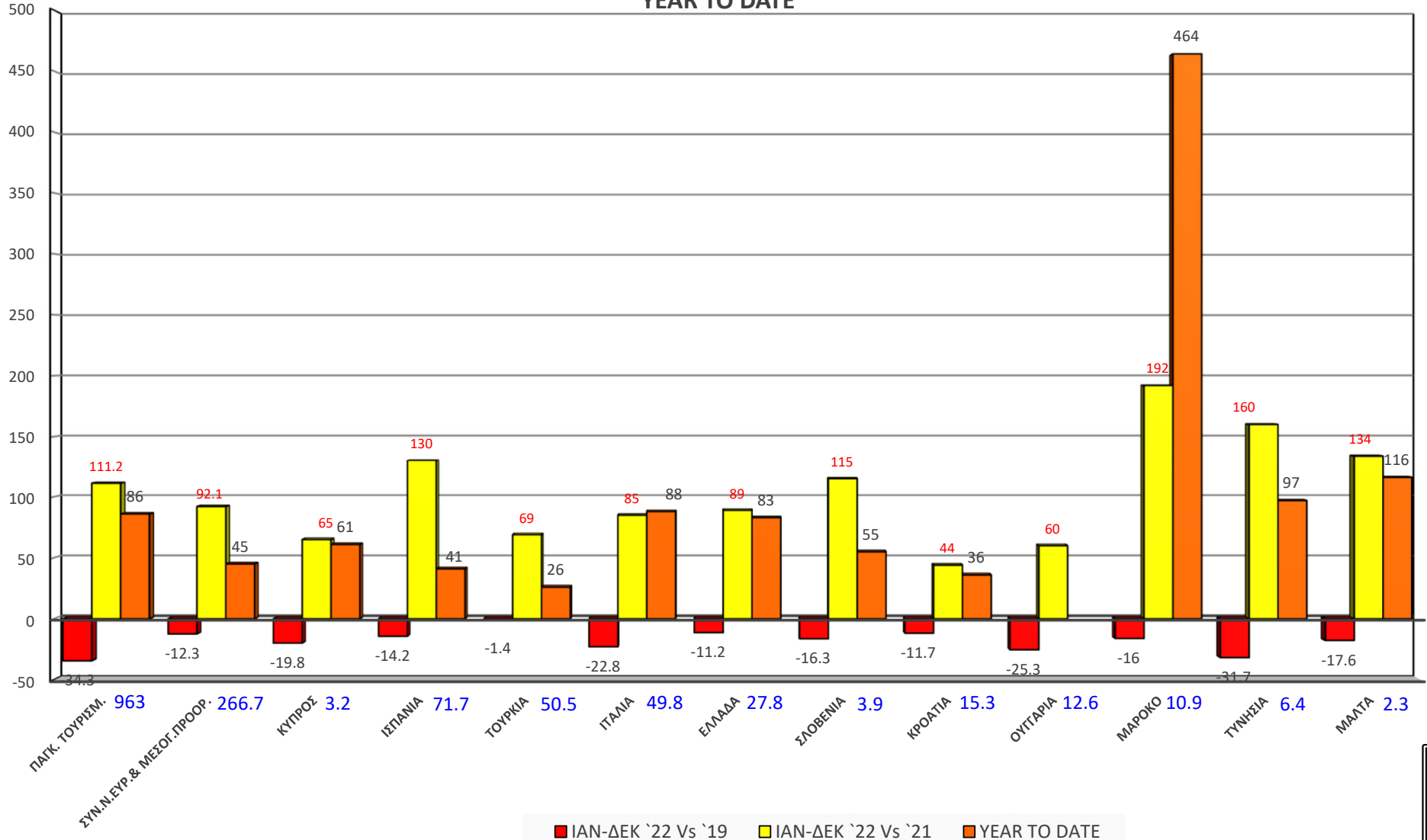
ΠΗΓΗ: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΦΙΞΕΩΝ ΓΙΑ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥΣ

ΙΑΝ - ΔΕΚ 2022 Vs 2021

ΙΑΝ - ΔΕΚ 2022 Vs 2019

YEAR TO DATE

■ ΙΑΝ-ΔΕΚ '22 Vs '19 ■ ΙΑΝ-ΔΕΚ '22 Vs '21 ■ YEAR TO DATE

εκ. Τουριστικές Αφίξεις 2022

ΠΗΓΗ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (UNWTO)
TOURISM BAROMETER-Vol.21- issue 2 - May 2023
ΦΡ/ΣΠ 22/5/22

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ****2022**

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ 5-1*	ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ / ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ	ΑΛΛΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Λευκωσία	2,460	130	62	2,652
Λεμεσός	8,814	1,332	168	10,314
Λάρνακα	5,026	828	563	6,417
Αμμόχωστος	22,527	14,546	451	37,524
Πάφος	18,673	8,444	2,268	29,385
Ορεινά Θέρετρα	1,543	10	610	2,163
ΣΥΝΟΛΟ	59,043	25,290	4,122	88,455

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII**ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ 5-1 ΑΣΤΕΡΩΝ****2022**

ΠΕΡΙΟΧΗ	5*	4*	3*	2*	1*	ΣΥΝΟΛΟ
Λευκωσία	976	170	493	588	233	2,460
Λεμεσός	3,306	2,648	2,167	586	81	8,788
Λάρνακα	386	2,356	800	1,439	45	5,026
Αμμόχωστος	4,294	9,808	7,066	1,254	105	22,527
Πάφος	5,450	10,187	2,373	368	295	18,673
Ορεινά Θέρετρα	---	280	657	192	306	1,435
ΣΥΝΟΛΟ	14,412	25,449	13,556	4,427	1,065	58,909

ΠΗΓΗ: ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ**ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ****2022**

ΠΕΡΙΟΧΗ	DE LUXE	Α΄	Β΄	Γ΄	ΑΝΕΥ ΤΑΞΗΣ	ΤΟΥΡ. ΧΩΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Λευκωσία	---	---	130	---		---	130
Λεμεσός	---	220	330	212	442	128	1,332
Λάρνακα	---	160	510	94	64	---	828
Αμμόχωστος	---	5,310	4,692	466	2,040	2,038	14,546
Πάφος	---	2,382	710	476	1,520	3,356	8,444
Ορεινά Θέρετρα	---	---	---	---	10	---	10
ΣΥΝΟΛΟ	---	8,072	6,372	1,248	4,076	5,522	25,290

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ**ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΛΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ
ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ****2022**

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΑΡΑΔΟΣ. ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	ΞΕΝΟΔ. ΑΝΕΥ ΑΣΤΕΡΩΝ	ΑΛΛΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Λευκωσία	62	---	---	62
Λεμεσός	168	26	---	194
Λάρνακα	563	---	---	563
Αμμόχωστος	11	---	440	451
Πάφος	281	---	1,987	2,268
Ορεινά Θέρετρα	610	108	---	718
ΣΥΝΟΛΟ	1,695	134	2,427	4,256

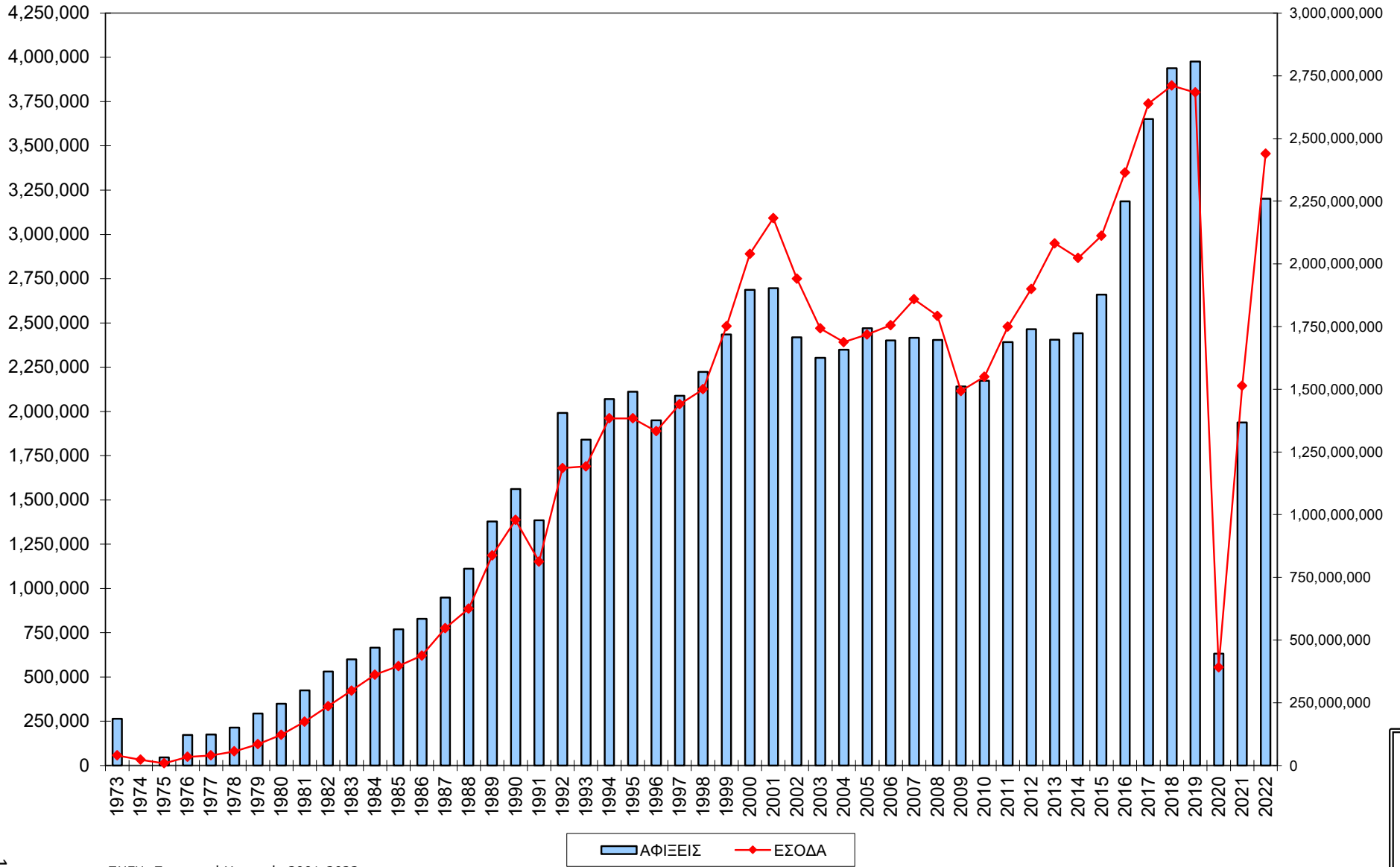
* Η κατηγορία ΑΛΛΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ περιλαμβάνει Ξενώνες, Τουριστικές Επαύλεις και Τουριστικές Κατασκηνώσεις

ΠΗΓΗ: ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ & ΕΣΟΔΑ 1973 - 2022

ΑΦΙΞΕΙΣ

**ΕΣΟΔΑ
€**

ΠΗΓΗ: Στατιστική Υπηρεσία 2001-2023

ΠΑΡΑΤΗΜΑ ΧΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΜΕΛΗ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ			
	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Κατηγορία	Κλίνες
1	HILTON NICOSIA	5*	388
2	THE LANDMARK NICOSIA	5*	588
3	CLEOPATRA	4*	170
4	CENTRUM	3*	89
5	CLASSIC	3*	98
6	GATE TWENTY TWO BOUTIQUE	3*	64
7	MAP BOUTIQUE	3*	60
8	ASTY	2*	90
9	ΡΟΥΙΑΤΙΚΟ	2*	64
10	SKY	2*	38
11	ALMOND BUSINESS H/APTS	B	64
			1,713

	ΛΕΜΕΣΟΣ	Κατηγορία	Κλίνες
1	CITY OF DREAMS MEDITERRANEAN	5*	500
2	GRANDRESORT	5*	510
3	ROYAL APOLLONIA BEACH	5*	408
4	ALASIA	4*	110
5	ATLANTICA BAY	4*	402
6	ATLANTICA MIRAMARE BEACH	4*	528
7	ELIAS BEACH	4*	348
8	POSEIDONIA BEACH	4*	280
9	ATLANTICA OASIS	3*	530
10	KAPETANIOS	3*	142
11	KAPETANIOS ODYSSEIA	3*	318
12	MONIATIS	3*	60
13	PARK BEACH	3*	209
14	TSANOTEL	3*	192
15	CARAVEL	2*	171
16	PEFKOS	2*	184
17	BLUE CRANE H/APTS	A	98
18	LORDOS H/APTS	B	62
19	PIGEON BEACH H/APTS	B	24
20	POLYXENI H/APTS	B	40
21	HILL VIEW H/APTS	C	22
22	HYLATIO TOURIST VILLAGE	B	128
			5,266

	ΛΑΡΝΑΚΑ	Κατηγορία	Κλίνες
1	HOTEL-E CYPRUS	4*	140
2	MERCURE BEACH RESORT LARNACA	4*	120
3	RADISSON BEACH	4*	404
4	SENTIDO SANDY BEACH	4*	410
5	FLAMINGO BEACH	3*	122
6	INDIGO LARNACA BOUTIQUE	3*	80
7	RADISSON BLU LARNACA	3*	212
8	SVELTOS	3*	92
9	ACHILLEOS	2*	62
10	AMORGOS	2*	92
11	ELYSSO	2*	70
12	LIVADHIOTIS	2*	130
13	MIKES KANARIUM CITY	2*	52
14	QBIC	2*	35
15	SAN REMO	2*	130
16	THE JOSEPHINE BOUTIQUE	2*	58
17	OPERA	1*	26
18	ATRIUM ZENON H/APTS	A	160
19	FRIXOS H/APTS	B	42
20	SUN HALL H/APTS	B	78
21	TSIALIS H/APTS	B	68
22	COSTANTIANA BEACH H/APTS	C	40
			2,623

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ			
	ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ	Κατηγορία	Κλίνες
1	ADAMS BEACH	5*	440
2	ATLANTICA AENEAS	5*	828
3	ATLANTICA MARE	5*	682
4	CHRYSOMARE BEACH	5*	588
5	GRECIAN BAY	5*	542
6	GRECIAN PARK	5*	490
7	ANMARIA BEACH	4*	200
8	ASTERIAS BEACH	4*	396
9	ATLANTICA SANCTA NAPA	4*	442
10	DOME BEACH	4*	410
11	GAIA SUN N BLUE	4*	146
12	GRECIAN SANDS	4*	328
13	PAVLONAPA BEACH	4*	289
14	TOFINIS	4*	296
15	AMARANDE	3*	236
16	ANESIS	3*	212
17	ANONYMOUS BEACH	3*	112
18	ATLANTICA SUNGARDEN BEACH	3*	488
19	CORFU	3*	118
20	ELEANA	3*	168

	ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ (συνέχεια)	Κατηγορία	Κλίνες
21	LIMANAKI BEACH	3*	133
22	MARINA	3*	192
23	NAPA MERMAID	3*	308
24	NAPA PLAZA	3*	412
25	NELIA GARDENS	3*	170
26	NICHOLAS COLOR	3*	160
27	NISSI PARK	3*	152
28	RIVER ROCK	3*	125
29	SEASONS	3*	114
30	STAMATIA	3*	160
31	SUNNY BLUE	3*	75
32	TASIA MARIS BEACH	3*	237
33	TASIA MARIS SANDS	3*	91
34	CHRYSLAND	2*	44
35	CORNELIA	2*	51
36	FEDRANIA GARDENS	2*	101
37	KKARAS	2*	84
38	PAMBOS NAPA ROCKS	2*	230
39	L' EROS	1*	42
40	EURONAPA H/APTS	A	166
41	EVABELLE NAPA H/APTS	A	244
42	MELPO-ANTIA H/APTS	A	260
43	MON REPOS H/APTS	A	42
44	NISSIANA H/APTS	A	52
45	SO WHITE H/APTS	A	292
46	SUNPRIME H/APTS	A	140
47	SUNWING SANDY BAY VILLAGE	A	960
48	ANDROTHEA H/APTS	B	64
49	APHELANDRA H/APTS	B	100
50	COSMELENIA H/APTS	B	84
51	ELIGONIA H/APTS	B	44
52	GREEN BUNGALOWS H/APTS	B	202
53	KONNOS BAY H/APTS	B	44
54	LANTIANA NAPA H/APTS	B	60
55	LIQUID H/APTS	B	88
56	MACRONISSOS VILLAGE	B	248
57	MELISSI H/APTS	B	76
58	NAPA PRINCE H/APTS	B	72
59	NICK'S H/APTS	B	40
60	PAVLINIA H/APTS	B	54
61	PHILIPPIANA H/APTS	B	42
62	TSOKKOS HOLIDAY No 1 H/APTS	B	64

	ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ (συνέχεια)	Κατηγορία	Κλίνες
63	AGRINO H/APTS	C	46
64	RIO NAPA GARDENS H/APTS	C	68
65	TSOKKOS HOLIDAY No 2 H/APTS	C	78
66	ZOI H/APTS	C	50
67	TSOKKOS PARADISE HOLIDAY VILLAGE	A	272
	ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ	Κατηγορία	Κλίνες
68	CONSTANTINOS THE GREAT BEACH	5*	294
69	ANASTASIA BEACH	4*	386
70	ATLANTICA AQUA BLUE	4*	474
71	ATLANTICA SEA BREEZE	4*	294
72	CAPO BAY	4*	450
73	CRYSTAL SPRINGS BEACH	4*	250
74	FLAMINGO PARADISE BEACH	4*	230
75	ILIADA BEACH	4*	210
76	ODESSA	4*	416
77	PERNERA BEACH	4*	448
78	SUNPRIME PROTARAS BEACH	4*	186
79	SUNRISE BEACH	4*	470
80	SUNRISE JADE	4*	316
81	SUNRISE PEARL	4*	292
82	THE VRISSAKI BEACH	4*	240
83	TSOKKOS PROTARAS	4*	244
84	VANGELIS	4*	193
85	VRISSIANA BEACH	4*	276
86	ANAI'S BAY	3*	114
87	ANTIGONI	3*	327
88	AT HERBAL	3*	200
89	CAVO MARIS BEACH	3*	403
90	HARRY'S	3*	72
91	KAPETANIOS BAY	3*	175
92	MIMOZA BEACH	3*	108
93	SILVER SANDS BEACH	3*	251
94	TSOKKOS GARDENS	3*	350
95	KOKKINOS	2*	142
96	SUNRISE GARDENS	2*	212
97	AUSONIA H/APTS	A	100
98	LOUIS ALTHEA BEACH H/APTS	A	316
99	LOUIS NAUSICAA BEACH H/APTS	A	384
100	MELINI H/APTS	A	98
101	NARCISSOS H/APTS	A	134
102	RISING STAR BEACH H/APTS	A	262
103	SUNRISE OASIS H/APTS	A	234
104	THE GOLDEN STAR BEACH H/APTS	A	262
105	THE KING JASON PROTARAS H/APTS	A	176
106	TSOKKOS GARDENS 2 H/APTS	A	156

	ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ (συνέχεια)	Κατηγορία	Κλίνες
107	WINDMILLS H/APTS	A	128
108	A.P. MAOURIS H/APTS	B	32
109	AMORE H/APTS	B	130
110	ANDREOTIS H/APTS	B	80
111	LOUIS INFINITY BLU H/APTS	B	100
112	MANTALENA H/APTS	B	84
113	MARLITA BEACH H/APTS	B	288
114	MEANDROS H/APTS	B	82
115	MYRO-ANDROU BEACH H/APTS	B	176
116	SUNRISE GARDENS H/APTS	B	48
117	TSIOLAKIS VRYSSI H/APTS	B	62
118	ST ELIAS VILLAGE	A	344
			25,943

	ΠΑΦΟΣ	Κατηγορία	Κλίνες
1	ALMYRA	5*	374
2	ANNABELLE	5*	376
3	APHRODITE HILLS	5*	580
4	KING EVELTHON BEACH	5*	768
5	LEPTOS CORAL BEACH	5*	842
6	THE IVI MARE	5*	296
7	VENUS BEACH	5*	432
8	AMPHORA	4*	198
9	AQUAMARE BEACH	4*	380
10	ASCOS BEACH	4*	406
11	ATHENA BEACH	4*	835
12	ATHENA ROYAL BEACH	4*	438
13	ATLANTICA GOLDEN BEACH	4*	372
14	ATLANTICA MARE VILLAGE PAPHOS	4*	826
15	AVLIDA	4*	386
16	LEONARDO CYPRIA BAY	4*	382
17	LEONARDO PLAZA CYPRIA MARIS BEACH	4*	474
18	LEPTOS PAPHOS GARDENS	4*	116
19	LOUIS IMPERIAL BEACH	4*	484
20	LOUIS LEDRA BEACH	4*	522
21	LOUIS PHAETHON BEACH	4*	844
22	MAYFAIR	4*	300
23	QUEEN'S BAY	4*	400
24	SOFIANNA	4*	344
25	ST. GEORGE	4*	490
26	THE PIONEER BEACH	4*	508
27	DIONYSOS	3*	188
28	KISSOS	3*	274
29	PAPHIESSA	3*	82
30	THEO SUNSET BAY	3*	150

	ΠΑΦΟΣ (συνέχεια)	Κατηγορία	Κλίνες
31	VERONICA	3*	330
32	THALASSA BOUTIQUE	4*	202
33	MINTHIS RESORT H/APTS	Deluxe	100
34	ANEMI H/APTS	A	178
35	CAPITAL COAST H/APTS	A	382
36	HELIOS BAY H/APTS	A	100
37	KEFALOS DAMON H/APTS	A	260
38	LOUIS KING JASON H/APTS	A	156
39	ST. GEORGE GARDENS H/APTS	A	168
40	SUNNY HILL H/APTS	A	60
41	THEO SUNSET BAY H/APTS	A	190
42	HILLTOP GARDENS H/APTS	B	100
43	PANDREAM H/APTS	B	102
44	AKTI BEACH TOURIST VILLAGE	A	350
45	ALIATHON RESORT	A	516
46	KEFALOS BEACH TOURIST VILLAGE	A	508
47	LOUIS PAPHOS BREEZE TOURIST VILLAGE	A	288
	ΠΟΛΙΣ / ΚΑΤΩ ΠΥΡΓΟΣ		
48	ANASSA	5*	366
49	NATURA BEACH	3*	144
50	SOULI	2*	98
51	TYLOS BEACH	2*	124
52	AYII ANARGYRI	1*	112
53	PYRGIANA BEACH	1*	78
54	PYRGOS BAY	1*	88
55	BOUGENVILEA H/APTS	B	56
56	FOLLOW THE SUN H/APTS	B	30
57	MARIELA H/APTS	B	128
58	STEPHANOS H/APTS	B	72
59	AKAMANTHEA HOLIDAY VILLAGE	A	172
			18,525

ΟΡΕΙΝΑ ΘΕΡΕΤΡΑ			
	ΤΡΟΟΔΟΣ	Κατηγορία	Κλίνες
1	JUBILEE	2*	66
	ΠΛΑΤΡΕΣ		
2	FOREST PARK	4*	280
3	NEW HELVETIA	3*	61
4	EDELWEISS	2*	42
5	NIGHTINGALE	2*	30
6	PETIT PALAIS	2*	60
7	SPRING	1*	28

ΚΑΚΟΠΕΤΡΙΑ			
8	EKALI	3*	110
9	HELLAS	3*	55
10	MYLOS	3*	27
11	CRYSTAL	1*	52
12	MINAIDE'S	1*	82
ΠΕΔΟΥΛΑΣ			
13	HEALTH HABITAT	2*	56
14	CHRISTY'S PALACE	1*	30
15	TWO FLOWERS	==	28
ΑΓΡΟΣ			
16	RODON	3*	308
17	VLACHOS	1*	34
ΚΑΛΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ			
18	KASTALIA	==	16
19	LOUTRAKI	==	12
			1,377

ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΑ ΜΕΛΗ			
	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	Κατηγορία	Κλίνες
1	ARGO	4*	144
2	ASPELIA	4*	284
3	ASTERIAS	4*	278
4	CYPRIANA	4*	200
5	GOLDEN MARIANA	4*	173
6	GRECIAN	4*	155
7	LOIZIANA	4*	340
8	SANDY BEACH	4*	288
9	AEGEAN COURT	3*	74
10	ARCADIAN	3*	114
11	AURORA	3*	85
12	CLEO	3*	105
13	CONSTANTIA	3*	230
14	ESPERIA TOWER	3*	114
15	FLORIDA	3*	92
16	GALA BEACH	3*	160
17	GOLDEN PLAGE	3*	180
18	GOLDEN STARDUST	3*	114
19	REVECCA	3*	80
20	TROIAN	3*	121
21	VENUS BEACH	3*	133
22	BLUE SEA	2*	114
23	CARYATIS	2*	84
24	GOLDEN PALMS	2*	150
25	KING GEORGE	2*	43

	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ (συνέχεια)	Κατηγορία	Κλίνες
26	MARINA	2*	61
27	MARKOS	2*	75
28	TULIP	2*	63
29	HARRY'S	1*	40
30	OTHELLO	1*	27
31	SAVOY	1*	47
32	SHIAMBELLOS	==	12
33	ARSINOE		
34	TWIGA		
	ΚΕΡΥΝΕΙΑ	Κατηγορία	Κλίνες
35	DOME	3*	305
36	SEAVIEW	3*	69
37	DORANA	3*	51
38	ALCYON	2*	38
39	ANADEL	2*	42
40	BELLAPAIS	2*	48
41	EL GRECO	2*	30
42	KLEARCHOS	2*	48
43	MERMAID	2*	109
44	SOCRATES	2*	34
45	BRISTOL	1*	23
46	HOLIDAY HAVEN	1*	22
	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Κατηγορία	Κλίνες
47	LEDRA PALACE (<i>under UN control</i>)	5*	320
			5,319

ΕΝΕΡΓΑ ΜΕΛΗ ----- 251
ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ----- 47
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ----- 298
ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΙΝΩΝ ----- 60,766

ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΑΣΥΞΕ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κα	Χρ.	Ιακωβίδου
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ.	Π.	Λεωνίδου
Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ.	Π.	Προδρομίτης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	-	κ.	Π.	Σίβακας
ΟΙΚ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	-	κα	Cl.	Sirrieh

ΛΕΜΕΣΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ.	Χ.	Θεοχάρους
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ.	Ζ.	Χριστοφόρου
Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ.	Χρ.	Τσάνος
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	-	κ.	Ν.	Κατσουνωτός
ΟΙΚ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	-	κ.	Τ.	Καπετάνιος
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Α.	Καπετάνιος
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Ν.	Θρασυβούλου

ΛΑΡΝΑΚΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κα	Ι.	Φλωρεντιάδου
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ.	Ν.	Μιχαηλίδης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	-	κ.	Μ.	Πολυβίου
ΟΙΚ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	-	κ.	Π.	Λειβαδιώτης

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ.	Δ.	Τάκκας
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ.	Π.	Κωνσταντίνου
Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ.	Λ.	Μισέρης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	-	κ.	Α.	Τσόκκος
ΟΙΚ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	-	κα	Χρ.	Τσόκκου
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Χρ.	Αγγελίδης
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Κρ.	Σωκράτους
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Χρ.	Ζανέττου
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Μ.	Ηλία
ΜΕΛΟΣ	-	κα	Αντ.	Καπίλλα
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Στ.	Καρούσος
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Κ.	Κεμιτζής
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Φ.	Κίκιλλος
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Γ.	Κουμή
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Ευγ.	Λεοντιάδης
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Π.	Μάρκου
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Αντ.	Μαρνέρος
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Π.	Νέος
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Ηλ.	Παναγίδης
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Στ.	Παναγιώτου
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Π.	Τσόκκος
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Α.	Χατζηανδρέου
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Αλ.	Χρυσάφινης

ΠΑΦΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ.	Θ.	Μιχαηλίδης
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κα	Εβ.	Κωμοδρόμου
Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ.	Κ.	Λούκα
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	-	κ.	Ευρ.	Λοϊζίδης
ΟΙΚ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	-	κ.	Ηρ.	Χριστοφόρου
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Α.	Ευσταθίου
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Χρ.	Ζένιος
ΜΕΛΟΣ	-	κα	Φ.	Κατσούρη
ΜΕΛΟΣ	-	κα	Ν.	Κισσονέργη
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Αγ.	Κωνσταντίνου
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Ον.	Ονουφρίου
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Γ.	Πανταζής
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Σ.	Μαυροχάννας
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Ν.	Τοουλιάς
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Θ.	Φιλιππίδης
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Α.	Χατζηευσταθίου
ΜΕΛΟΣ	-	κ.	Χρ.	Χρυσάνθου

ΟΡΕΙΝΑ ΘΕΡΕΤΡΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ. Α.	Μαντάλας
Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	-	κ. Γ.	Σκυριανίδης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	-	κ. Α.	Μιχαηλίδης
ΟΙΚ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	-	κ. Ν.	Ματθαίου
ΜΕΛΟΣ	-	κ. Δ.	Μηναΐδης

ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΟΙ ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ

Εκπρόσωπος στο ΔΣ ΠΑΣΥΞΕ: κ. Στ. Μανδρίδης

**ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ**

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΣ
Ανώτατο Συμβουλευτικό Σώμα Κυπριακού Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ)	Χ. Λοϊζίδης Θ. Φιλιππίδης Γενικός Διευθυντής
Διοικητικό Συμβούλιο Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ)	Χ. Λοϊζίδης Α. Μιχαηλίδου Γενικός Διευθυντής (Αναπληρωτής)
Επιτροπή Τουρισμού Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ)	Α. Μιχαηλίδου
Συμβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης & Συντονισμού Τουριστικών Θεμάτων (ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ)	Χ. Λοϊζίδης Γενικός Διευθυντής
Υποστηρικτική Επιτροπή Τουρισμού (ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ)	Δ. Τάκκας Θ. Φιλιππίδης
Συμβουλευτική Επιτροπή για τον Περι της Ρύθμισης της Ίδρυσης & Λειτουργίας Ξενοδοχείων & Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμο (ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ)	Θ. Φιλιππίδης
Επιτροπή Κυπριακού Σήματος Ποιότητας Τουρισμού για Ξενοδοχεία & Τουριστικά Καταλύματα (ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ)	Δ. Τάκκας Θ. Φιλιππίδης
Επιτροπή Μάρκετινγκ (ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ)	Ν. Μιχαηλίδου (Thanos Hotels)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΣ
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ)	Χρ. Ιακωβίδου Γενικός Διευθυντής
Επιτροπή Όρων Υπηρεσίας	A. Καπετάνιος
Ταμείο Προνοίας Υπαλλήλων Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας	Γ. Πανταζής (Πρόεδρος) Α. Μιχαηλίδου Π. Θεοχάρους Μ. Τσόκκου Μ. Ιωάννου Μ. Έλληνας - ΠΑΣΥΔΙΞΕ Σ. Σολομίδης - ΣΤΕΚ
Συμβουλευτική Επιτροπή για Θέματα Κατάρτισης & Ανάπτυξης του Ανθρώπινου Δυναμικού στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία (ΑΡΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ)	A. Τσόκκος Χρ. Ιακωβίδου N. Κατσουνωτός Μ. Κουννάς Γενικός Διευθυντής
Συμβουλευτική Επιτροπή του Ξενοδοχειακού Κλάδου της Τεχνικής Εκπαίδευσης (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ & ΝΕΟΛΑΙΑΣ)	Χρ. Ιακωβίδου N. Κατσουνωτός Μ. Κουννάς Γενικός Διευθυντής
Συμβούλιο Ανοικοδόμησης & Επανεγκατάστασης (ΕΤΕΚ και ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ)	Στ. Μανδριδής Ι. Φλωρεντιάδου
Ομάδα Εργασίας Τουρισμού για το Νέο Στρατηγικό Σχέδιο (ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ και ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΙΚΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ)	Γενικός Διευθυντής
Ομάδα Εργασίας (Task Force) για Παρακολούθηση των Εξελίξεων στις Τουριστικές Αγορές (ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ)	Γενικός Διευθυντής

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΣ
Συμβουλευτική Επιτροπή του Cyprus Convention Bureau (ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ)	Γενικός Διευθυντής
Θεματική Ομάδα Θρησκευτικού & Προσκυνηματικού Τουρισμού (ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ)	Γενικός Διευθυντής
Τεχνική Επιτροπή για την Αναθεώρηση της Διαδικασίας Συλλογής Στατιστικών Στοιχείων για τον Τουρισμό (ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ)	Γενικός Διευθυντής
Παράλληλη Βουλή για την Επιχειρηματικότητα (ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ)	Γενικός Διευθυντής
Μόνιμη Επιτροπή Τουρισμού (ΚΕΒΕ)	Γενικός Διευθυντής
Φορέας Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου (ΚΕΒΕ)	Χρ. Ιακωβίδου Φ. Κατσούρη Γενικός Διευθυντής
Ομάδα Φορέων για την Προώθηση του Ιατρικού Τουρισμού (ΠΙΣ, ΠΟΣ, ΠΑΣΙΝ, ΠΑΣΥΞΕ, ΣΤΕΚ)	Γενικός Διευθυντής
Cyprus Dialogue Forum (UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME)	Γενικός Διευθυντής
Συμβουλευτική Επιτροπή του ΙΤΑΛΟ-ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ	Γενικός Διευθυντής

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΣ
<p>Εκτελεστική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου</p>	<p>X. Λοϊζίδης A. Μιχαηλίδου A. Τσόκκος A. Καπετάνιος I. Περδίας X. Θεοχάρους</p> <p><u>Προέδροι Επαρχιακών Επιτροπών</u> Χρ. Ιακωβίδου I. Φλωρεντιάδου Δ. Τάκκας Θ. Μιχαηλίδης A. Μαντάλας</p> <p><u>Εκπρόσωπος Εκτοπισμένων Ξ/χων</u> ΣΤ. Μανδρίδης</p>
<p>Επιτροπή για την Ίδρυση Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Κύπρου</p>	<p>X. Λοϊζίδης A. Μιχαηλίδου A. Καπετάνιος I. Περδίας X. Θεοχάρους Χρ. Ιακωβίδου Δ. Τάκκας Θ. Φιλίππιδης Π. Κωνσταντίνου Χρ. Κοιτάζος</p>
<p>Επιτροπή για το Νέο Θεσμικό Πλαίσιο στα Ξενοδοχεία (Πολεοδομικά Κίνητρα, Μικτές Τουριστικές Αναπτύξεις, Ποιοτικά Κριτήρια & Επεκτάσεις Ξενοδοχειακών Μονάδων)</p>	<p>A. Μιχαηλίδου A. Καπετάνιος X. Θεοχάρους Χρ. Ιακωβίδου I. Φλωρεντιάδου Δ. Τάκκας Μ. Κουννάς Θ. Φιλίππιδης ΣΤ. Παναγιώτου Π. Κωνσταντίνου A. Ευσταθίου Φ. Κατσούρη Χρ. Κοιτάζος Χρ. Αγγελίδης</p>

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΣ
Ad-Hoc Διευρυμένη Τεχνική Επιτροπή για Αδειοδότηση & Κατάταξη Ξενοδοχείων	Χ. Λοϊζίδης Α. Μιχαηλίδου Α. Καπετάνιος Ι. Περδίας Χ. Θεοχάρους Χρ. Ιακωβίδου Ι. Φλωρεντιάδου Δ. Τάκκας Ν. Κατσουνωτός Ευρ. Λοϊζίδης Μ. Κουννάς Θ. Φιλιππίδης Α. Ευσταθίου Φ. Κατσούρη
Επιτροπή για Εργατικά Θέματα και για Εισαγωγή Ξένου Εργατικού Δυναμικού	Χ. Λοϊζίδης Α. Μιχαηλίδου Α. Τσόκκος Ι. Περδίας Χ. Θεοχάρους Ν. Κατσουνωτός Ευρ. Λοϊζίδης Μ. Κουννάς Αλ. Χρυσάφινης <u>Προέδροι Επαρχιακών Επιτροπών</u> Χρ. Ιακωβίδου Ι. Φλωρεντιάδου Δ. Τάκκας Θ. Μιχαηλίδης Α. Μαντάλας Αιμ. Μιχαήλ - ΚΕΒΕ Λ. Παναγιώτου - ΟΕΒ
Επιτροπή Αεροσυγκοινωνιών	Χ. Λοϊζίδης Ευρ. Λοϊζίδης Θ. Φιλιππίδης Φ. Κατσούρη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΣ
Επιτροπή για Θέματα Παραλιών	Α. Καπετάνιος Ι. Φλωρεντιάδου Θ. Μιχαηλίδης Μ. Κουννάς Α. Ευσταθίου Φ. Κατσούρη
Επιτροπή για τα Πνευματικά και Συγγενικά Δικαιώματα	Χ. Λοϊζίδης Χ. Θεοχάρους Ν. Κατσουνωτός Μ. Κουννάς Μ. Ιωάννου - Louis Hotels
Επιτροπή για τα Μη Αδειούχα Καταλύματα	Χρ. Ιακωβίδου Δ. Τάκκας Α. Μαντάλας Θ. Φιλιππίδης
Επιτροπή για Εκπαιδευτικά Θέματα & Ετήσιου Συνεδρίου	Χ. Θεοχάρους (Πρόεδρος) Χρ. Ιακωβίδου Ι. Φλωρεντιάδου Στ. Μανδρίδης Ευρ. Λοϊζίδης
Επιτροπή για Προσέλκυση Κυπρίων στην Ξενοδοχειακή Βιομηχανία	Χ. Λοϊζίδης Χ. Θεοχάρους Ν. Κατσουνωτός Μ. Πολυβίου Χρ. Αγγελίδης
Επιτροπή για τις Κολυμβητικές Δεξαμενές	Θ. Φιλιππίδης Ι. Φλωρεντιάδου Ν. Κατσουνωτός Μ. Πολυβίου Ευρ. Λοϊζίδης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΣ
Επιτροπή για Benchmarking Platform από PwC για την Ξενοδοχειακή Βιομηχανία	Χ. Θεοχάρους Θ. Μιχαηλίδης Ευρ. Λοϊζίδης Γ. Πανταζής Π. Κωνσταντίνου Χρ. Αγγελίδης Α. Κατσούρης
Ad-Hoc Επιτροπή για τις Εικονικές Απαιτήσεις από Τουρίστες για Αποζημιώσεις	Χ. Λοϊζίδης Ι. Περδίοις Ν. Κατσουνωτός Θ. Φιλιππίδης
Επιτροπή για τη Βελτίωση της Εικόνας του Επαγγέλματος του Ξενοδόχου	Χ. Λοϊζίδης <u>Προέδροι Επαρχιακών Επιτροπών:</u> Χρ. Ιακωβίδου Χ. Θεοχάρους Ι. Φλωρεντιάδου Δ. Τάκκας Θ. Μιχαηλίδης Α. Μαντάλας Σύμβουλος Επικοινωνίας
Επιτροπή για την Ιστοσελίδα του ΠΑΣΥΞΕ	Χ. Θεοχάρους (Συντονιστής) Γενικός Διευθυντής Σύμβουλος Επικοινωνίας